

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

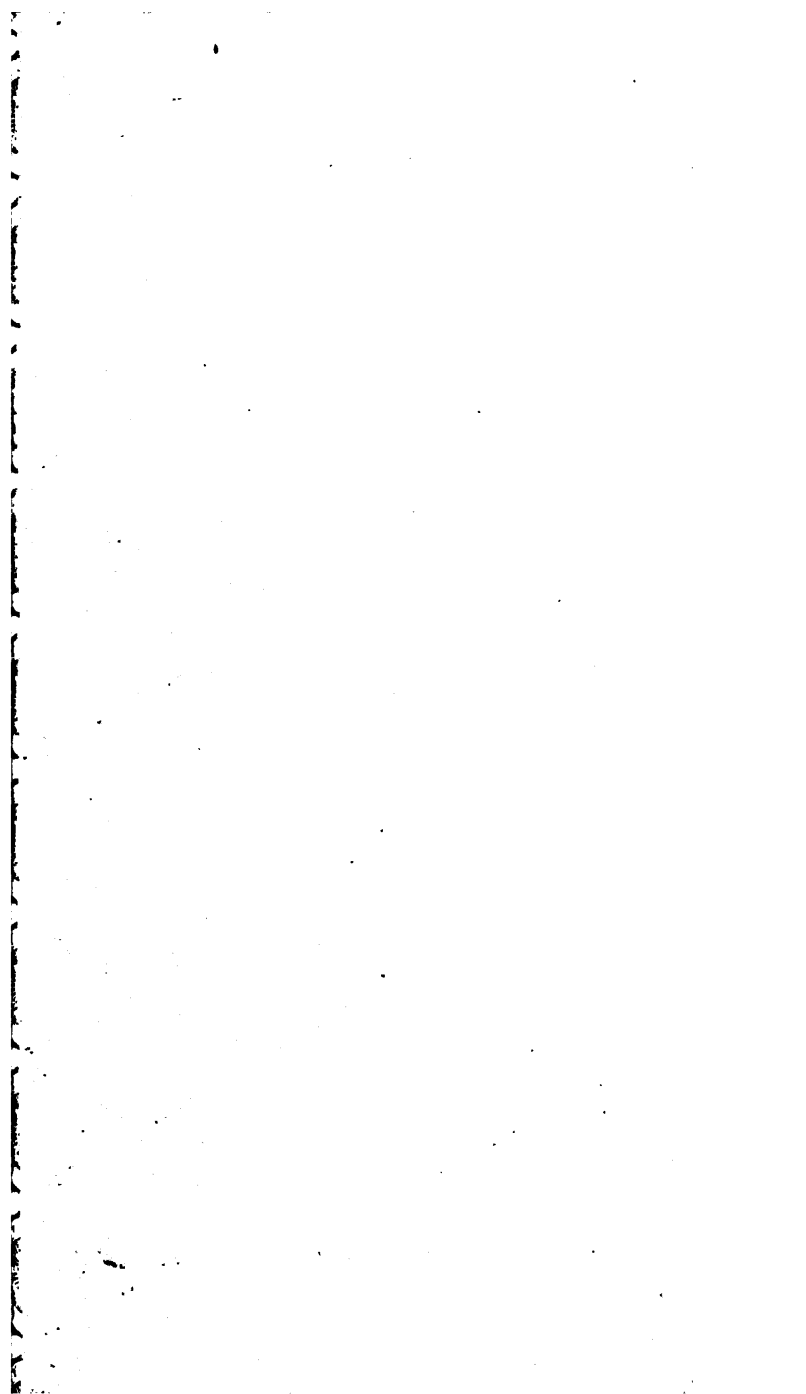
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

GIFT OF
GEORGE C. MAHON, Esq.,
TO THE LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN.

DA

910

.04

538

3233-11
HISTORICA DESCRIPTIO

HIBERNIÆ,

SEU

MAJORIS SCOTIÆ, INSULÆ SANCTORUM.

PARS PRIMA METRICE POTISSIMUM EXHIBITA
AGIT DE HIBERNIÆ INSULA, EJUS LOCO, SITU, VARIIS NOMINIBUS,
DIMENSIONIBUS, PRIMIS INCOLIS ET REGIBUS, AB
UNIVERSALI DILUVIO AD PRÆSENTEM ANNUM M.D.CCIII.

AUCTORE PERILLUSTRI DOMINO,

GUIL. D. O'KELLY,

DE AUGERIM, EQUITE HIBERNO, A.A.L.L. AC PHIL. DOCT. J. U. LICENTIATO : IN
ACADEMIA NOBILIVM VIENNENSII, AB INOLYTIS INFERIORIS AUSTRIÆ
STATIBUS ERRECTA, PHIL. ET HERALDICÆ PROFESSORE PUBLICO ET ORDINARIO :
NECNON ACTUALI AULICO-CESAREO REGIOQUE PORTA LAUREATO.

O'Kelly, William D.

VIENNÆ AUSTRIÆ:

TYPIS ANDRÆ HEYINGER, UNIVERSIT. TYPOGR.

M.DCC.III.

HOC OPUS EDITUM EST DE NOVO

A PATRICIO O'KELLY,

INTERPRETE ABBATIS MAC-GEOGHEGAN AUCTORIS HISTORIÆ HIBERNIÆ.

DUBLINII:

TYPIS R. GRAISBERRY,

M.DCCC.XXXVIII.

DA
910
.04
1838

George C. Mahon
gt.

DEDICATIO,

ILLUSTRISS. ET EXCELLENT. D. D. GERMANIS FRATRIBUS

D. GEORGIO ADAMO IGNATIO, S. R. I.

ET

D. MAXIMILIANO GUIDOBALDO, S. R. I.

COMITIBUS DE MARTINITZ, GRATIOSISSIMIS PATRONIS HUIUS TRAC-
TATUS DE REGNO HIBERNIÆ.

NOBILE *par Fratrum* Bæmorum gloria gentis
Cæsaris unus amor; cura alter *regis*; uterque
Urbis, et Aulæ, Cleri, populique voluptas:
Si fas a magnis vos paulum avertere curis;
Cæsaris et regis miscere negotia rebus
Si gravibus mea parva licet, sit copia fandi
Vel modicum. In somnis me nuper Hibernia noctu
Defloratæ instar Deæ virginis, ora, genasque.
Fœda, sinu lacero, sparsis sine lege capillis,
Vix ægris ducens suspiria lenta medullis,
Aggressa est, crebris singultibus obruta, ut ægrè
Vix ea verba dedit (namque omnis adempta Deæ
mens)

Non periisse satis ferro; minus opprimor armis
Quam calamis: vitam tantum cum sanguine miles,

Sed decus et famam, nomenque, et quidquid honesti
Gessimus, hoc adimit scriptor. Cum nomine Scotus
Gesta sibi, attribuit, Sanctorumque examina : famam
Denigrare Anglus non sistit. Uterque paratus
Æquo odio, studio pari delere vel ipsum
Nomen, et ut nostrî maneat nihil orbe superstes ;
Pugnatum satis est armis : si fata dedissent
Vincere jam vici ; Mavortia pectora nobis
Esse omnes nôrunt. Divûm implacabilis ira
Perstat adhuc : potiùs perstant delicta parentûm,
Nostraque juncta illis. *Calamo* qui denique certet,
Vindicet amissum nomen, famamque decusque,
Is mihi *Phæbus* erit, præponendusque *Gradivo*.
Quin age Kelly, novas in carmina contrahe vires,
(*Cæsaris* et *Regis* de munere) laurea cingit
Quem nunc : *Augusti* effigies donata *Josephi*
Ornat et effigies *Magni* donata *parentis*.
Te labor iste decet : munus tibi convenit istud :
Munus id extremum, rebus solamen in arctis,
Fer patriæ afflictæ : nisi vis ingratus haberi.
Tunc Ego ; Diva, precor, mihi nè committe laborem,
Quære alium vatem ; nostris est viribus impar
Istud onus : nostri non est, Dea, ferre quod optas ;
Ac si ferre queam : sub quo liber ibit in orbem
Nomine tutus ? enim nemo velit esse patronus ;
Nec sine patrono, vel Mæcenate poetæ
Grande aliquid tentare valent. Dea rursus ad ista
Spem vultu referens, oculis sua gaudia monstrans,
Et lenè increpitans. O rerum ignare mearum !
Qui Sternbergiadûm cecinisti ab origine gentem,
Factaque, fortunasque, exantelasque labores,

Illorum ducens Nabathæis sidus ab oris.
Regibus ergo tribus priùs illuxisse videtur
Regibus ergo tribus sata Gens Sternberga : et
habetur

Balthasar antiquæ Sternbergæ Gentis origo,
Tenè vel huic toties affinia stemmata genti
Martinicea latent, toti notissima mundo
Nomina ? et his dictis, sequere, inquit, pauca
docebo.

Visus ego in sublime trahi, juga montis anhelus
Scandere, relligio, pietas, probitasque, fidesque,
Virtutesque omnes resident ubi : quælibet illic
Templa sua ostentat (verbis audacia detur)
Quæ vix non dicas æquare palatia cœli :
Tum me observantem, et mirantem cuncta trahebat
Diva manu : paucis, inquit, quos æquus amavit
Jupiter, hîc habitare datum : quos scandere fecit
Per durum virtutis iter. Nos venimus ergo
Martinicæorum. Tum pandit limina templi,
Gloria quo Martinitz Dîs immortalibus æquat.
Martinicæorum series hic longa videnda
Heroum : hic vivâ spirantes arte figuræ
Ductæ auro. In primis Bæmorum numina regni
Jorslaus Borsita, quibus seu sideribus sol,
Præfuit : hunc, veluti circumstant sidera solem,
Circum omnes nati, Sternbergâ matre creati,
Pars una in trabeis, pars altera fulgida ab armis,
Altera pars sacrâ nimiùm veneranda tiarâ :
Martynicæa Duces, gens Martinicæa Catones,
Pontificesque dedit, proceres dedit illa togatos ;
Unâ e stirpe omnes, qui firmavêre senatum
Consiliis, regem eloquio, aut victricibus armis

Defendêre suum : potiùs duxêre vel altis
 Turribus ejecti sese committere Divis,
 Vivere quam tuti, regique, Deoque rebelles.
 Hos inter magnus genitor, magnoque secundus,
 Vester, avo ; non tam fulgens ingentibus ausis,
 Quàm quòd avo æquales vos ambos protulit orbi,
 Heroes imitatores virtutis avitæ.

Æquales ambos magnis majoribus : ambos
 Patronos seris ventura Nepotibus ætas
 Proponet : magnorum exempla imitanda parentum
 Proposita, teneris vos ambo imitamini ab annis.
 Consilium, eloquiumve velis, seu robur in armis :
 Frater uterque potens illis : a Marte videtur
 Martinicæa Domus nomen traxisse ; vel inde
 Cæsaris huic : illi regis, custodia fratri
 Tradita, constantes, perque aspera fata fideles
 Austria Martinicios novit, laudavit, amavit.
 Divitias spectes, æquive, piive rigorem,
 Seu soboles, castosque toros ; en uterque beavit
 Mutiplici nunc prole domum, stirpemque genusque.

Sed quid ego hæc autem ? regi *Gudobaldus* adhærens

Factus ei, Æneæ quod erat bene fidus Achates,
 Theseus Alcidi ; testis non sola Vienna ;
 Testis at utrius Landavia facta pericli.
 O ! quis eum validis tractantem lora lacertis,
 Fræna fugacis equi, celebret ? scapoque petentem,
 Ictu non errante, scopum, telumque vibrantem,
 Et quatientem hastam, stricto aut caput ense metentem,

Dicat id Aula, canet simul hoc Academia. Demum
 Quidquid agit cum laude facit : nam gratia formæ

Tanta viro, vis eloquii : dulcedine cunctos
Allicit, inque illo verum est quod vulgò refertur,
Gratior est pulchro veniens e corpore virtus.

Sed me præ reliquis tua major imago, Georgi,
Perculit ; illa patres, et avos, atavosque per omnes
Fusa, superque omnes : magnæ caput ergo futurum
Posteritatis, Adame, tuæ : tua maxima virtus
Sufficit exemplo cunctis : illa ardua et ingens
(Damna Dii prohibent) vellet minor illa videri :
Se celare sibi, et cunctis prodesse latendo.

Quin illum toto divisus ab orbe Britannus
Laudavit, magno pro Cæsare magna gerentem,
Magnum oratorem ; laudavit et ipse Jacobus,
Tum rex Angligenûm (gemmis auroque decorâ,
Et rarâ arte, suâ donavit imagine) is Anglos
Cæsaris in partes traxit. Fuit inde reversus
Quolibet officio major, parque omnibus Aulæ
Muneribus. Demum Latiam profectus in Aulam
Cæsaris acta gerens, astutaque pectora Romæ
Purpureos patres quos purpura vestit et aurum,
Pontificum instrumenta, quibus ceu cârdine, mundus
Vertitur, in sua sensa trahens : suffecerat unus
Omnibus, a recto nullâ flexibilis arte :
Hunc nec dona, favor, timor aut corrumpere possunt
Ut facilis quidquam justâ de lege remittat.
Justa petis, facilem ; durum minus æqua petendo
Invenies, mixtâ interdum gravitate verendum.
Juris amans, rigidique tenax servator honesti,
Firma columna æquo justoque immobilis hærens.
Cæsaris et *Papæ* novit distinguere leges.

Nunquam etenim heroes et recti conscia corda
Succumbunt oneri ; sed quò sors durior urget,

Altiùs assurgunt, stat mens impervia cunctis
Ictibus, et major damnis in vulnere fertur,
Componique hosti et fatis occurrere gaudet.
Hinc tibi crevit honos : nam cum discedere *Româ*
Jussus : at immunis culpæ ; constantia vicit
Invidiam : sic Roma tuam perferre nequivit
Virtutem dotesque animi : quia semper eandem
Mente fidem servâsti, illæsaque jura volebas
Cæsaris esse tui ; charo hinc amplexus amore
Te Cæsar, te Astræa redux, Aulæque Quirites,
Esse Mareschallum dederant, Aulæque tribunal
Vexêre ad magnum, rerumque ad culmina Cæsar,
Perque gradus varios ; vel adhuc vecturus. Adame
Sic virtus tibi stravit iter, perque alta senatûs,
Atque Aulæ tabulata tulit : non te tamen ulla
Fortunæ facies, non prospera et aspera fati
Frangere vis potuit : quidquid sævissimus atro
Felle tumens livor tortis effuderit hydrys.
Cæsar et Astræa, humanis Dea finibus exul
Hactenus, Aulæos fasces tibi ferre dederunt.
Denique Pythagoras si dogmata vera docebat
Præ—quot—iêre tibi ; simul omnes pectore in uno
Majores vivunt ; quæ sparsim dona beatos
Fecerunt, collecta tenes ; tibi sufficis unus
Externæ nil laudis egens, te dives ab uno.
Jam torquatus eques, meritis tunc notus Iberis,
Et sine Mædea generoso pectore gestans
Exuvias tantas, majori dignus honore.
Filius annè mihi tuus illaudatus abibit.
Viva tua effigies : probitas, prudentia, candor,
Judiciumque animi, longè maturius annis ?
Plura locuturum interruptit Hibernia vatem,

Maturare abitum, jam tum *Dea* visa moveri,
 Ad laudes Heroum, inquit, tibi carmina desunt,
 Et minus oris habes ; cum plura volumina scribes
 Scribetur tandem : *nondum finitus Orestes*.
 Et cunctaris adhuc, quæis me committere Divis,
 Patronisque velis, inter tot numina, Divos,
 Heroesque inter tot ? fors mea numina nescis,
 Et tutelares Divos ? gens illa tot annis
 Cum Sterenbergis mea sacra, meosque penates
 Tutavêre : illis debetur Hibernia, saltem
 Parte sui meliore, fidem Franciscus, et ejus,
 E Franciscanâ præclari stirpe nepotes,
 Degentes Pragæ faciant. Accede Patronos,
 Meque, meosque illis commenda, Nate, penates,
 Hæc ubi : me statim somnusque et Diva reliquit.

Non igitur vos sponte meâ, sed matre rogante,
 Patronos operi volui (me dignor honore
 Haud tanto) vestris abeat liber iste per orbem
 Auspiciis, vos hincque suos Hibernia Divos,
 Patronosque suos appellet, honoret, adoret.

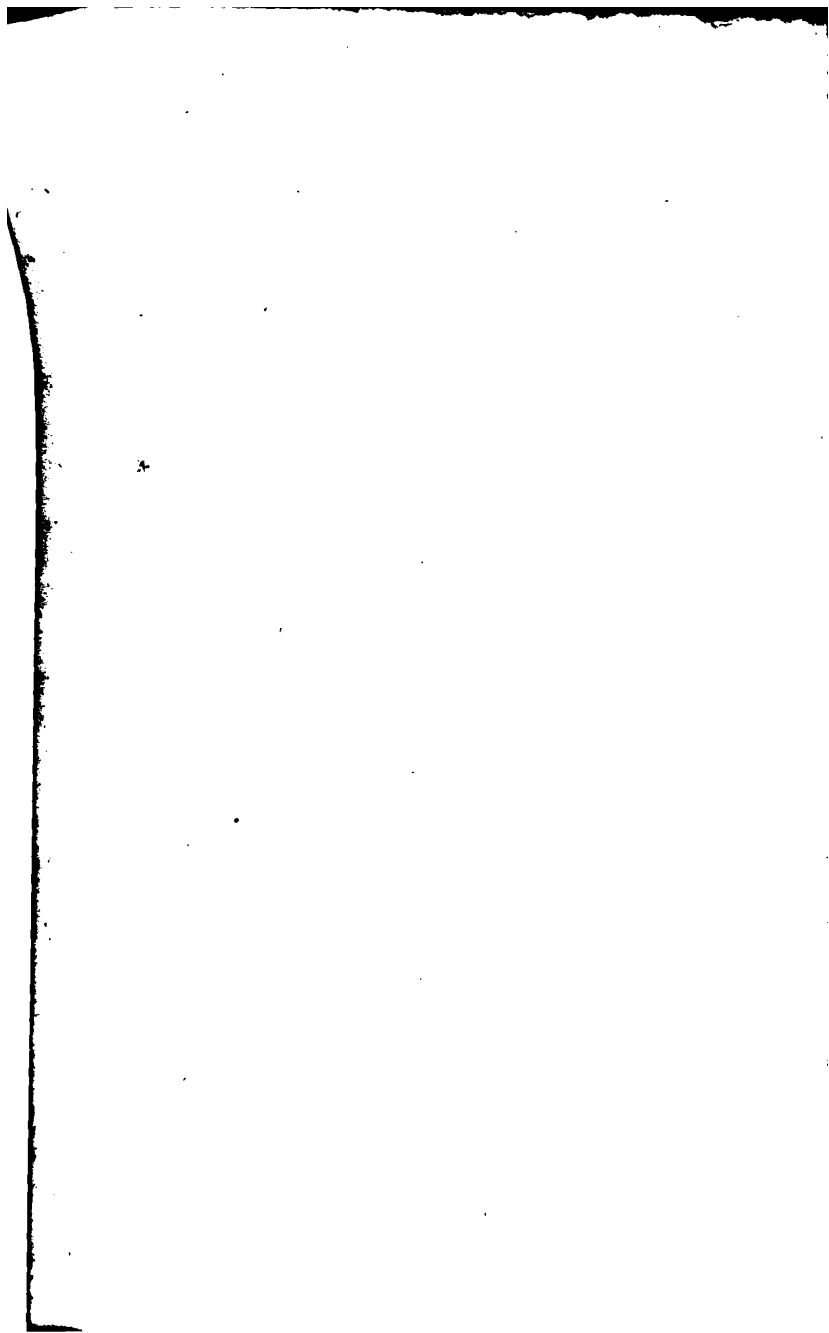
Interea advolvi pedibus permittite musam
 Hiberni vatis, qui, Matre monente, Patronos
 Vos rogat, et sese vobis obstringit, eritque
 Semper ad obsequium, dum spiritus hos reget artus.

Illustrissimarum et excellentissimarum
 Dominationum

Devotissimus cultor,

GUIL. O'KELLY,

De Augrim, Eques Hibernus, Pro-
 fessor Academicus, et Cæsar.
 Regiusque Laureatus Poeta.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

LECTOR benevole, ne prolixiori præfatione, tuâ hic abuterer patientiâ, suam materiæ cuilibet præfatiunculam, ad faciliorem rerum intelligentiam, præfixi. Scribendi vero consilium, quod attinet; nulla me scribendi cacoethes, aut inanis gloriolæ captandæ desiderium, ad scribendum compulit: sed zelus patriæ meæ comedit. Quippe gens nostra, amplissimum quondam regum theatrum ab anno mundi 2657, quo regnum auspicatus est Slangius, ad annum Christi 1198, quo mortuus est Rudericus O'Connor ultimus Hibernorum rex in Hiberniâ, 90 absolutos reges supremo sceptro insignivit. Orthodoxæ religionis quam ante annos circiter mille trecentos ab Ecclesiâ Romanâ, per S. Patricium apostolum suscepit, perpetuò tenacissima, oculos nunquam a sede Petri certissimâ navigantium cynosurâ, deflexit. Sed contra omnes persecutionum tempestates, velut laurus vulnere virescens, tantum olim in religione fecit progressum, ut *Sanctorum insula* appellari meruerit, de quâ mellifluus Doctor in vitâ S. Malachiæ, cap. 5., ita scripsit. “ Verè sanctus locus, fecundusq. Sanctorum; nec modò in præfatas sed in exterâs etiam nationes, quasi inundatione factâ, illa se

Sanctorum examina effuderunt." Inter quos et ipse *S. Colmanus* nobilissimæ Austriacæ gentis patronus, et alii innumeri aliarum gentium patroni, Thaumaturgi, vel Apostoli, de quibus consule auctorum testimonia infra p. 37, et p. 80, ubi etiam invenies quid in re bellicâ et literariâ olim præstiterint Hiberni: et signanter quidem Claudium Clementem et Joannem Erigenam, ambos Hibernos sub Carolo Magno, illum Parisiensis, hunc verò Papiensis Academiæ fundatorem. Contra autem ac regula juris (*afflictio afflictis non est addenda*) dictat, quasi non sufficere gentem armis exterminare: calamis adhuc (quod pejus multo est) vel ejus memoriam, datâ operâ, delere non verentur moderni rerum nostrarum scriptores, quos non tam antiquitatum nostrarum invidiâ quam etiam inscitia ob vernaculæ nostræ defectum, laborare constat. Ut non immeritò veridicus Flahert. de Camdeno illorum Coryphæo cecinerit.

"Perlustras Anglos oculis Camdene duobus,
Uno oculo Scotos, cæcus Hibernigenas."

Sed neque hæc omnia ad scribendum me compellerent, nisi et externos plerosque scriptores, etiam Catholicos, nescio quo cæco impetu, in gentis nostræ descriptione, horum tantùm verba, velut authentica quædam, repetere comperirem, ac nobis, legitimum p. t. regum nostrorum, quamdiu juramento obstringimur, causam, vel ultimo nostro exitio, tuentibus, perduellionis crimen, aliasque infamiæ notas inurere; regicidis verò atque usurpatoribus laudem ac honorem deferre. Nimirum ut notat Juv.

"Dat veniam corvis, vexat censura columbas."

Sic enim Famelicus quidam e genere poetarum
Crumwello adulatur:

*Heroes Græci, laudet si Roma Catones
Augustos, Decios, Scipiadamque genus
Anglia nonne tuum laudabis jure Crumelum
Protectorem illum, magnanimumque ducem?*

Sed vilis adulator, de nefario usurpatore rectiùs
cecinisset:

*Trinacris Phalarim; laudet si Roma Neronem;
Pelopis fœdum Græcia prisca genus.
Anglia, tunc sævum laudabis jure Crumelum,
Regicidam illum, Tartareumque ducem.*

Verùm enimverò quid ego his immoror? quæ si
discutere vellem, non unum sufficeret volumen. Quod
reliquum est, amice Lector, si has qualescunque lu-
cubrationes meas æquo animo susceperis, animum
alacriorem reddes ad ea præstanda quæ præstaturum
me pollicitus sum. Quòd si profundissima gentis
Hibernicæ antiquitas hic demonstrata: si regia ma-
jestas annis bis mille septingentis Hibernicæ originis,
in seriniss. nunc regnante Anna reginâ etiamnum
florens: si vetustissimus apud nos literarum usus,
sine quibus tam accurata veterum temporum suppu-
tatio elici nequit: si Christianæ professionis exerci-
tium a tredecim jam elapsis sæculis, vel in ipsis per-
secutionibus bonorumque amissionibus nunquam
hactenus violatum: si denique, ut cum vulgò loquar,
veritas odium vel invidiam pariat, libenter feram:
“rumpantur ut ilia Momis” seu subdolis ac cæcis
scriptoribus eorumque incautis, ac stolidis asseclis
qui nihil aliud, præter calumnias, vilioris plebeculæ

vitia, vel consuetudines quasdam barbaras, ante sæcula Christiana, nobis cum aliis Europæ gentibus communes, in Hiberniæ descriptione accumulanti: qui si per nostram aut aliorum Scriptorum nostrorum (qui nunc velut canes muti non valentes vel potius non audentes latrare) vincant, aut orbi, quacunque de causa assentiendi, imponant, nobis tandem dicere sufficiat.

“ Victrix causa orbi placeat, sed victa placebit
Nobis dum maneat non violata fides.”

Descriptio Bipartita, regni Hiberniæ, seu Majoris Scotiæ Sanctorum insulæ.

Pars prima, metricè exhibita, duabus absolvetur sectionibus, quarum priori agetur de Hiberniæ insula, ejus situ, dimensione, variis nominibus, cœli, solique fertilitate ac fecunditate: maris item commoditatibus, diversis animantium speciebus, incolarum moribus, religione, linguâ, legibus, studio, bellicâ laude, viris sanctitate conspicuis; ac demum de diversis Hiberniæ incolis et regni divisionibus, mirabilibus, &c. posteriori verò parte agetur de variis Hiberniæ regibus, tam ethnicis, quàm Christianis, Historico-Chronologicè, &c.

HIBERNIA DESCRIPTA.

FINIBUS occiduis, ubi finis clauditur orbis
Cincta mari, peramœna situ, jacet insula cujus
Vergivium* dextrum, lævum *Caledonica*† pulsat
Unda latus, patrium fretum præterfluit ortum,
Occasum oceanus; milliaria longa trecenta 5
Lataque viginti centumque; sed octo decemque
Solstitio Cancræ lux hic partitur in horas.
Ergo bis in sexto jacet insula climate mundi.
Nominibus variis fuit appellata vetustis;
Nunc (olim ut Latiis) Hibernia vulgò vocatur, 10
Flumine ab Hispano deductum nomen Ibero;
Aut duce qui quondam nostris habitavit in oris.
Dicitur Historicis et Jernæ, et sæpe Juvernæ;
Ogygiam hanc gentem dicit quandoque Plutarchus.
Insula Sanctorum Romæ vocitata fuisse, 15

* Vergivius Oceanus, in ancient geography, was the name given by Ptolemy to that part of the sea which bathed the southern coast of Hibernia, and the western provinces of the Isle of Albion. It is now called St. George's Channel and the Irish Sea.

† Caledonia, the ancient name of Scotland. That part of the sea, therefore, called by our author, *Caledonica unda*, signifies the sea between Ireland and Scotland.

Sanctorumque parens legitur fecunda virorum.
 Quàm priùs externos nôvisset Hibernia reges,
 Junctaque nostra forent vicinis regna Britannis,
 Aut Anglo ore, nefas ! Irlandia dicta fuisset.
 Sed potiùs triplici regum de conjuge, triplex 20
 Nomen adhuc genti remaneret ; ut Eria, Fodla,
 Banba, sono patrio, vel Scotia Major, ut ante
 Dicta foret ; sic nostra sibi, cum nomine Scoti
 Albiones nunquam tribuissent gesta ; nec ipsis
 Fecissent proprios, quos non peperêre, triumphos, 25
 Et sanctos nobis, quos non genuêre, dedissent.

Sed quid ego hæc ? capit ista suos injuria Divos.
 Gens celebranda mihi quondam notissima mundo
 Milite, pace, fide, terræ Cœlique favore
 Admiranda ; meum tot laudum encomia mentem 30
 Percellunt, fere ut ignorem, quo littore solvam,
 Aut de fonte feram tantarum exordia rerum ?
 Utar ut hîc verbis Peligni* ruris alumni,
 " Non sentitur hyems, nec sol sentitur in æstu."

Temperies æterna regit, nec cancer adustâ 35
 Fronte minax, æstate leves hîc torret aristas,
 Aut ardore gravi nascentes excoquit herbas.
 Hic hiemes nil juris habent ; Caper ipse remittit
 Frigus, et hic triduo vix ningit, quando tepescit,
 Aut modicâ pluviâ solvuntur. Aquarius urna 40
 Ipse suâ nimios nunquam se solvit in imbres.
 Grando, pruina, gelu, ros, vespertina vel aura,
 Indigenis non sunt meteora noxia, et ipsa
 Nos rarò terrent genitura tonitrua fulmen.

* An Italian writer.

Ergo procul nobis, machaonia turba* facesse ; 45
 Aura salubris enim nobis et longa senectus ;
 Non opus est medico : non hic Libitina† recondit,
 Semina morborum : multos tamen urget acuta
 Febris, et in quinta moriuntur luce frequenter.

Fertilitate pari telluris Hibernia guadet. 50
 Quo te cunque feres totam mirabere gentem ;
 Inclusum oceano distinctum floribus hortum
 Esse putes, se in tot mutat natura figuras.
 Luxuriatque inter rerum discrimina tanta.

O quam pulchra loci facies ! læta omnia, læta 55
 Vernat humus, lectisque gemit sub fructibus arbos,
 Et picti variis delectant floribus agri,
 Et sata virescunt spatiosa per æquora campi,
 Sylvæque ingentes, montes, nemora alta, recessus
 Umbriferi, et latè distinguunt flumina campos. 60

Fictitii montes Græcorum et Thessala Tempe
 Hesperidumque horti (quos tunc mentita vetustas
 Extulit ad seros tantâ cum laude nepotes)
 Non mihi se objiciant. Si, quæ non fabula finxit,
 Munera deducant ; mea gens non invidet illis, 65
 Munera quanta ferant. Sparsim quibus orbis abundat
 Omnibus adjunctim terram hanc natura beavit.
 Oceano ut toto divisa est Insula ab orbe,
 Natura hinc vasti fecit compendia mundi.

Portubus innumeris regio patet æquore ab alto, 70
 Quælibet appulsis statio benefida carinis,

* Machaon, son of Æsculapius, is applied to signify, in this place, the medical tribe.

† Libitina, supposed by the heathens to preside over funerals.

Qua non ira maris potis est, aut Eolus undas
In naves armare potest. Hic navita ab omni
Orbe vehit merces, revehit quibus indiget ille
Aut sua terra negat : faveant si cœrula regna, 75
Namque iter hinc solum : Cœlum undique et undi-
que Pontus.

Quod si fortè diu placeat regione morari,
Non ingrata tibi, nec inhospita regna videbis ;
Pene domi fies peregrinis hospes in oris,
Terra peregrinos studio colit illa supremo. 80

Littora fortè placet lustrari : in littore conchæ
Gemmiferæ, piscesque maris, pretiosus et ambar,
Quique ornant digitos multo splendore lapilli ;
Quodque ferunt herbam mollem prius esse, corallum.
Inveniuntur opes quantæ ? sed monstra marina 85
Te terrent ; nostro capiuntur in æquore Cete
Grandia, quæque alio fert monstra sub æquore pontus.
Ostrea, retrogradi cancri, halecesque per omnes
Æquoris anfractus, salmones, salpa ; quis omnes
Enumerare queat, quot habent hæc littora pisces ? 90
Hic medios inter ludit Delphinas Arion.

Nunc fuge littus ; enim maris unda reverberat
æstu.

Neptunus sine lege ruit, furit Eolus Euris,
Temporibus statis : ferunt Neptunia regna
Et fluit et refluit nostras maris æquor in oras, 95
Hocque magis, quo plena magis premit æquora luna.

Pascua delectant : haud unquam Thessala Tempe
Gramine læta magis fuerant, hic pascua abundant ;
Hic avido pecori nisi pascua pastor amœna
Sæpe die impediat, finitur morte voluptas. 100

In pratis armenta boum promiscua cervis
 Capreolisque vides : miraris corpore quantum
 Molis habet, quantumque procul se cornua findant,
 Quàmque caro sapiat, valeat quàm caseus et quàm
 Lac sâpit, et presso confectum lacte butyrum. 105
 Indignata frequens taurorum hic ungula campum
 Percutit, adversis luctantur cornibus hædi,
 Et victo insultat possessâ victor arenâ.

Terga boûm quantùm valeant id sæpius ipsi
 Landârunt Angli. Sed equos transire quis error ?
 Quos aliæ gentes non Asturionibus ipsis. 111

Postponunt : glomerantur ii, saltare putares :
 Vix ocreis opus est equiti ; nam a sordibus illum
 Ipse incessus equi nitidum conservat : in illo
 Magnificum est quiddam, majestas corpore toto ;
 Unde superbit eques, cursu velocior Euris. 116

Lanigerum spectare gregem lectasque bidentes
 Ne pigeat : molem et lanam mirare ; quotannis
 Vellera bis tondet pastor, quibus ipsa Minerva
 Vix meliora comat ; soli caro displicet illi 120
 Cui nullus sapor est. Animalia cætera ab illis
 Omnia disce, quibus domus indiget ulla. Notandum
 Æstate ac hieme, hîc nullo discrimine, amcena
 Prata per, et sylvas noctuque diuque vagari
 Omne pecus : nisi quæ domino servire tenentur, 125
 Aut opere, aut fructu ; sylvestres sæpe putares
 Esse boves et equos. Hûmana hos territat umbra.

Si Deus armētis pan est, ut fabula fingit,
 Hîc Deus Arcadiæ, mutatâ sede moratur.
 Ursorum rabies nulla est hîc, nulla leonum 130
 Semina, nulla, quibus infesta est Africa, monstra.

Sibilat hîc serpens nullus, aut rana coaxat*
 Bufovè ventrosus, nigro vomit ore venenum,
 Ad nos externo licet hæc a sole ferantur,
 Protinus intereunt nostræ telluris odore : 135

Ore uno exhalant animamque et toxicon omne,
 Patricii vis tanta precum fideique patroni.

Sacratam Paulo, nunc se ferat insula Crete,
 Exul ibi solus serpens : animalia quæque
 Noxia non suffert Hibernia. Prata vadosis 140
 Fluminibus distincta vides : his Naiades in undis
 Turbaque nympharum, lymphatica numina, certant
 Concentu, saltuque pari, lætisque choræis.

Si tua flumineâ vestigia figis arenâ,
 Cernis perspicuo sylvas frondere sub amne,
 Errantis umbræ effigiem, virgultaque motis
 Intremere arboribus ; lapides splendore videntur,
 Et niveæ apparent vitreo sub gurgite conchæ,
 Et gemmis gaudent splendentibus, atque lapillis
 Artificum quos docta manus perpolit, et ornat 150
 Arte suâ, nomenque addit pretiumque laboris.

Aptaque navigiis sunt flumina, cerne carinas,
 Limbosque, scaphasque, et longo ventre phaselos
 Quos tollunt nautæ multo stridore rudentum
 In se jactantes pravæ convitia linguæ. 155
 Ille ratem conto subigit, dum funibus alter
 Nititur adverso sursum conscendere fluctu.

Quid dicam innumeros, examina lubrica pisces ?

* It is well known from history, that frogs were not in Ireland before the arrival of William Prince of Orange : they came in the ships which conveyed the Dutch troops from Holland.

Humida squamigeris errare per æquora pinnis,
 Seque sibi objicere, et celeri remeare reflexu? 160
 Haud alibi meliùs cataractas vincere saltu
 Salmones nôrunt : truttarum est copia major
 Nusquam alibi ; molis mirandæ lucius amnes
 Infestat. Quovis sunt hîc ex ordine pisces,
 Mole, sapore, fidem superantes. Occupat amnem
 Hic linis, aqueos greges in retia cogit ; 166
 Ille autem tendit viridanti ex aggere virgam,
 Squamosoque gregi fallacibus imminet hamis.

Quid quòd candentes ludant in flumine cygni,
 Et niveos viridi deducant margine pullos. 170
 Anser, anas, volucresque aliæ, quæ flumine gaudent
 In fluviis illic, lacubusque frequentibus errant ;
 Deliciæ aut lucrum domino, de more futuræ.

Parte aliâ invitant sylvestria numina vatem
 Inter Hamadriades, aut rustica numina Faunos ; 175
 Quà varii assurgunt colles, quos limpidus humor,
 Gramine florenti, semperque virentibus herbis
 Conserit, et nullo patitur marcescere sole.
 Per juga, per cautes multo scatet unda canali,
 Et varii erumpunt, gratâ dulcedine fontes. 180

In declive solo segetes de more virescunt
 Omnigenæ, plantæque omnes, borealia quas fert
 Climata, radices, frutices, herbæque in utrumque
 Usus, quas quærit machaonia turba, coquusve, 184
 Hîc crescunt ; si cor languet, crocus erigit : herbas
 Non opus externas, stirpesve hîc quærere : lectas
 Patria culta dabit. Bacchi vineta racemis
 Cur hîc pauca tument? an fors quia negligit illos
 Cultor agros segnis? an fors quia sobria Bacchum

Gens aversatur? Cererique assueta Lyæum 190
Non præfert Cereris succo, vel forsán adæquat?
An potius vili quia Gallica vina et Ibera
Hic bibitur pretio, tumido maris æquore vecta.

Perdices, turdi, phasiani, omnesque volucres
Collibus his et agris errantes decipit auceps 195
Tempóre quasque suo, vel plumbi grandine sternit.
Non lepores Atho, nec apes mihi jactet Hymettus,
Nou Atho cedit, nec Hibernia cedit Hymetto.
Nusquam alibi lepores magis insectatur odora
Turba canûm, sequiturque avido citò vertagus ore.
Penè pudor nobis leporem trajicere plumbo. 201
Arboribus Martes, Castor delectat in undis,
Quæque feræ sylvis, vel aquoso littore gaudent.

Quid quòd apes illic condant alvearia terrâ
Ruderibus domûs, musco, truncisque cavatis, 205
Citra hominis curam, sua cerea castra metantes.

Plus ultra ingentes cernis vallesque, lacusque,
Quos fecit natura, suis quoque dotibus auxit.
Pars alia in ferrum, lapidemque invertere ligna
Pollet, et irato pars una reciprocatur æstu, 210
Sit procul illa mari: redolet pars altera salem;
Et canos facit immersos pars una capillos
Altera pars variat formam, variatque colorem;
Interdum fit cæruleus, nunc croceus exit,
Induit et virides aliquando, smaragdinus undas;
Munera prætereo, teneant quæ plurima fundo. 216

Laude suâ intonsas nequeo describere sylvas;
Deciduis rarò se exornat crinibus arbor.
Hic hederâ in ramos, nexu diffusa tenaci,
Per truncum, perque alta sequax fastigia serpit,

Et propriæ frondes, alienâ fronde virescunt. 221
Robora quanta vides? quæ non hîc arbor in altum
Sese effert ramis, Cœlumque cacumine tangit?
Hic abies, platanusque frequens, tiliaque coman-
tes;

Incensi nec matre carent, nec thuris honore. 225
Vidimus ingentes Hiberno robore naves,
Regalesque ædes Londini: vidimus Hagæ
Principis Hiberno constructa palatia tigno.
Omnibus hæ magnis sylvæ sunt ædibus aptæ
Et cunctis machinis. O quæ stabula alta ferarum
Hibernæ sylvæ! timidorum hîc cernitur agmen 231
Currere cervorum, damulæ, capreæque fugaces
Per juga, per montes, per devia culmina scandunt.
Endymione frui poteris quô, Cynthia, Lathmos
Plurimus hîc gaudentque feris, gaudentque metal-
lis. 235

Quod si fortè vorax lupo, aut vulpecula vecors
Infestare gregem tentent: utrumque molossi
Morte necant meritâ. Cervo insidiatur et apro,
Turba canum, tam nare sagax, quam corpore pol-
lens.

Ex his majores quidam, quidamque minores. 240
Hi leporem et vulpem; cervos venantur et apros
Illi. Quinetiam legimus prostrâsse leones
Adductos alio, nostrâ de gente, molossos.
Interea volucres urgent pernicipibus alis,
Falco ferox rostro, et magni Jovis armiger ales, 245
Hic aquilæ, hic verè falcones semper abundant,
Degeneres nunquam, aut patriæ virtutis egentes.

Prata, feras, campos, sylvas, fluviosque lacusque

Montes et valles, et Hibernica littora nôsti.
 Nunc juvat Hiberniæ rimari in viscera terræ; 250
 Abstrusoque sinu pretiosa videre metalla;
 Lucroso artificûm quæsitâ metalla labore.
 Et lapides, magni quos dicunt esse valoris.
 Hic nervosa fodis vario spectanda colore
 Marmora, quæque trahunt paleas, electra, molares,
 Electos lapides, alabastra micantia, gemmas 256
 Non contemnendas. Rubinus, chrystallus, achates,
 Cæruleus sapphirus, smyris, viridisque smaragdus.
 Lidius argenti, verique probator et auri,
 Ferra trahens magnes, iridem lapis æthere formans
 Inveniuntur. Item silices, salesque marini, 261
 Fossilis et gemmæ, et linguam quod pungit alumen,
 Acre nitrum, varios servatum munus in usus;
 Vitrioli genus omne, tetri quoque sulphur odoris.
 Invenies illic auri, argentique fodinas 265
 Quæ bello nervos addunt et regibus alas.
 Æsque nitens, stannumque, et mollia corpora plum-
 bum
 Effodiuntur, item vel ad usum ferra Gradivi,
 Vel plebis, terram, quæ vomere scindit adunco.
 Quodque metallorum reliquorum fertur origo, 270
 Argentum vivum vel hydrargirus extat in imis
 Terræ visceribus; patiens non ille quietis;
 Perpetuo gaudens motu, non figitur arte.
 Si tua membra subit penetrabile frigus, et urget,
 Aut servare velis tua ligna; est fossilis illic 275
 Carbo frequens. Carbone magis, faber utere saxeo.
 Hic levius poteris, meliusque expellere frigus
 Cespitibus, quos sola, puto, dat Hibernica tellus.

Terra priùs glebosa, nigroque imbuta colore;
 Scinditur in partes oblongas, atque quadratas 280
 Quæ sole indurant sensim: dein ignibus apta
 Materies, cui non lignum vel fossilis ipse
 Carbo præest; calet illa diu, duratque, parumque
 Producit fumi; vix sordibus inficit ædes.
 Lector, habes strictim quot Hibernia commoda pro-
 fert. 285

Omnia carminibus nequeunt comprehendier istis
 Quæ plures vates et plura volumina poscunt.
 Hic igitur nostræ taceo commercia gentis:
 Anglus et Hollandus, vicinaque littora, Galli
 Hispanique sciunt, semotaque littora Ganges. 290
 Felle tumens Anglus sileat, vel fraudis abundans
 Scotus, in hanc gentem qui scripta insulsa dedêre.
 Scilicet Anglorum nobis inimica potestas
 Scotique, ut proprias possint extollere gentes,
 Nobis qui et genti mendacia plurima fingunt. 295
 Usserus testis, testis venerabilis, esto
 Beda mihi: lector, quantus sit testis uterque!
 Albion occultat nostro sub nomine fraudem
 Scotus, et ut nostras laudes sibi scribat, Hibernis
 Imponit fictis mendacia plurima larvis. 300
 Quid? quodd et historicos, linguamque ignoret Iernæ
 Scriptor uterque, suumque caput sine lege sequatur.
 Historici externi, vos hic obtestor et oro,
 Regula ne veri sint nobis Scotus et Anglus,
 Quive illos sequitur male cautus at inscius auctor,
 Quàm prius immissâ veri trutinâ omnibus æquâ, 306
 Quam decet Historicum semper servare fidelem;
 Auctores patrios, vel neutros consule, Lector.

Fortè hominum mores, urbesque et gesta requiris.
Quamque fidem teneant? quæ sit divisio gentis? 310
Accipe; pauca loquar pro re. Gens hospita, fraudis
Nescia, sensuræ mentis, constans, et honestis
Semper honesta, bonis bona, gratis grata, superbis
Invida, vindictæ cupiens, injuria lata
Non moritur, patrum sequitur vindicta nepotes. 315
Contemni impatiens gens est, arcanaque servat,
Quæ servanda, tenet promissa, fidemque, colitque
Semper amicitias, donec pars altera fallat.
Laudis amans justæ, pulchroque inservit honori.
Sexus et in pretio muliebris habetur. In ore 320
Blanda Venus, faciesque decens; verecunda pudore
Virginis ora tument, et amorem lumina spirant.
Cætera Pallas habet. Turba invidiosa novercæ,
Lurida terribiles miscent aconita privignis;
Si manet hos rerum possessio, fundus et arva 325
Patria. De reliquo fælix hîc conjuge conjux;
Nam matronarum castissima turba, maritis
Semper, ut oportet, subjecta, fidelis. At ipsos
Sæpe viros, alienus amor mordetque tenetque.
Sunt dociles juvenes, verecundæ hilaresque puellæ.
Si, dominante semel vitio, quos contigit illic 331
Esse malos, extrema tenent, nec numina Cœli,
Nec barathri metuunt pestes; sine lege feruntur
Passio quò pellit, spretique licentia juris
Permittit. Contra, si vitæ poenitet illos, 335
Rursum extrema tenent, vitæ melioris amore;
Pene sui obliti cælestes pectore flammæ
Concipiunt, vivuntque piè, vitiisque resistunt.
Est et amans musicæ populus: Lyra regia nostræ

Forsitan hînc statuunt regalia insignia gentis. 340

Arte lyræ, arte pilæ gens dextera. Rustica turba

Artificum refugit malè sanâ mente labores.

Otia plebis amor, domino aut servire potenti,

Vel sua, quod melius, mavortia tradere bello

Pectora, plebs armis, omni plebs apta labori. 345

Nobilitas urgendo feras, indagine sylvas

Cingendo, aut falcones aves terrendo timore,

Aut lepores canibus lassando tempora fallit ;

Flectit equos gyro, vel martia tela lacertis

Contorquet validis ; cunctis gens apta palæstris ; 350

Palladis, et Martis, regique, Deoque fidelis,

Pontifici, patriæque ; hinc relligione tenaces.

Ne linguam quæras : est sacræ filia linguæ

Proxima, voce, sono, similis, similisque figuris.

Hanc aliæ gentes dicunt nec dæmona posse 355

Discere, sive loqui. Fælix Hibernia, fælix

Sacraque lingua nimis, si fabula vera fuisset.

Hiberni quondam propriis sunt legibus usi,

Legislatoresque suos habuère peritos

Et justos reges, populo qui justa dedêre 360

Jura sono patrio, patriis scriptisve, typisve.

Quæ regio in terris nostrorum nescia Divûm ?

Quæ non sentit opem ? Rumoldo Belgia templum

Magnificum extruxit : patrem veneratur et orat.

Luglius has pariter gentes lustravit, et alma 365

Dymphna Gelæ colitur, tædas exosa paternas

Regales quamvis : potius tulit esse parentis

Victima, quàm foedis foedata amplexibus esse.

Mono, Mombolus, Wiro, Vincentius, Etto

Quas non lustrârunt terras ? miracula quæ non 370

Patrârunt ? celebris nostro Franconia Divò
 Kiliano : Helvetij Gallo : Gallique Fiacræ
 Vota vovent : utrumque polum lustravit Hiberni
 Ordo Columbani monachi. Kildaria virgo
 Brigida, mirâclis notissima : filia regis 375
 Scotorum (fuerat tunc, Scotia Major, Ierna ;)
 Regius hoc Divûm claudit Laurentius agmen,
 Dublinj sacer antistes, qui mortua vitæ
 Corpora restituit ; triduo licet illa sepulchro
 Feterent. Præsul tantùm prece numina movit. 380
 An vatem eximium Malachiam musa silebit,
 Melliflui curam Doctoris, et orbis honorem ?
 Ille Deo plenus, quos sæcla priora tulêre
 Pontifices, aut quos ætas ventura videbit,
 Per signa dixit manifesta ; sed acta prophetæ 385
 Vitamque eximii, scripsit venerabilis Abbas
 Bernardus. Qualis scriptor, te iudice, Lector ?
 Prætereo innumeros quêis gaudet Iernia sanctos ;
 Namque omnes numerare potest, qui sidera cœli
 Annumeret : nec enim dicta est Hibernia gratîs 390
 Insula Sanctorum, dum Scotica regna manebant ;
 O Patria, O Divûm quondam pia cura ! Penates
 En erit illa diēs, quâ nos Deus æthere ab alto
 Visitet, et nostras iterum remeemus in oras ! 394
 Plurima sacra cohors, variorumque ordinum Iernam
 Lustrârunt meritis, studiisque æqualibus omnes.
 Has Benedictini, venerabilis ordo per oras
 Innotuêre suis meritis studiisque : potentes
 Evasêre bonis Dominorum ex munere. Quondam
 Templarii valuêre : quibus sacer ordo Melites 400
 Successit zelo meliore. Aurelius illic,

Patricio ducente agmen, multiplice crevit
 Prole, quibus primùm præerat Patricius ; ipse
 Canonicus voti ejusdem, gentisque patronus.
 Plurimus hic sacræ fuit olim cultor Eremitæ, 405
 Sese Augustino jactant qui patre creatos.

Hic fuerat Bicolor, nudus caput, oraque lætus,
 Dominicane, sacri non ultima gloria cœtûs.
 Floruit hic latè brevibus gens tecta cucullis,
 E Frinciscanâ præclari stirpe nepotes, 410
 Nudipedes patres, et tortâ cannabe cincti,
 Ora alii rasi, neo-barbatique Quirites,
 Conspicuâ pietate graves, tectique cucullis
 Rhombosis. Illic nec defuit Tertius ordo.
 Eliadûmque genus nostris habitavit in oris, 415
 Incola Carmeli montis : pede nudus et alter
 Inde reformatus. Tulit insinuatio tecta
 Ad nos Ignatios, fidei quos impulit ardor.

Invaluit quantum studiis Hibernia quondam,
 Hisce metris sancti testatur vita Florenti ; 420
 Exemplo fratrum commotus amore legendi,
 Ivit ad Hibernos sophia mirabile claros.
 Sed cum jam cimba voluisset adire, revector,
 Famosam gentem scripturis, atque magistris,
 Appulit ad patriam, ventorum flatibus actus, 425
 Nomine quam noto perhibent Albania longè ;
 Ac remoratus ibi certè tunc quinque per annos
 Indefessus agit votum, &c.

His ita digestis Scotorum visitat arva,
 Et mox scripturas multo meditamine sacras, 430
 Legis divinæ scrutatur sæpe retractans.
 Ast ibi per denos trinos jam placidus annos,

Congregat immensam pretioso pondere massam,
 Protinùs argutâ thesaurum mente recondens.
 Post hæc ad patriam remeans jam dogmate clarus,
 Venit, et inventum multis jam dividit aurum, 436
 Proficiens cunctis discentibus undique circum
 Reges quem, populi, cleri, cunctique coloni,
 Omnes unanimes venerantur mente serenâ.
 Huic simile in vitâ Wilbrordi carmen habetur. 440
 “ Venerat occiduis quidam de finibus orbis,
 Vir virtute potens, divino plenus amore,
 Ore sagax et mente vigil, et fervidus actu ;
 Ad te, temporibus Pipini, Francia fælix ;
 Quem tibi jam genuit fecunda Britannia mater, 445
 Doctaque nutrit studiis sed Hibernia sacris,
 Nomine Wilbrordus, &c.

Scilicet antiquitus, studiis florentibus illic
 Undique collectim studiosi classibus oras
 Hibernas petiêre, et nos habuêre magistros. 450

Quàm quæsitâ fuit priscis Academia Cassel ?
 Hæ quantùm Europæ tunc innotuere Palæstræ ?
 Huc Angli, huc Scoti, huc advenêre Britanni,
 Gallique, Hispanique, et candida pectora Belgæ.
 Filius Hesperiae regis, Casselia, quondam 455
 Vester alumnus erat, studiisque imbutus abundè
 Occubuit plenus meritis, pia mater, ademptum
 Ornâsti tumulo. Decus est habuisse sepulcrum
 Principis Hispani, studii qui motus amore,
 Oceani, terræque tulit discrimina, donec 460
 Littus ad Hibernum, ceu doctas venit Athenas.

Quid memorem Scotum Dunensi sidus ab urbe,
 Sidus abhinc toti, quod latè illuxerat orbi.

Cui se prætulerit vix Divus Doctor Aquinas,
 Illius in mentem jurat Lutetia : jurat 465
 Orbis Romanus* natam sine labe parentem
 Quis neget esse Dei, quod Scotus abundè probavit,
 Doctor ab hinc audit subtilis. Magnus Ocamus
 Irrefragabilis Doctor, subtilis alumnus
 Doctoris voti ejusdem, gentisque. Cavellus 470
 Magnus in hoc magnam mereatur carmine laudem.
 Quid ? quòd et Hiberni doctrinæ semina Francis,
 Et Belgis tulerint, testantur ut acta vetusta
 Teste Buchannano, per metra sequentia, vate,
 "Hæc quoque cum Latii quateret Mars Barbarus
 orbem, 475

Sola propè expulsis fuit hospita terra Camœnis.
 Hinc Sophiæ Grajæ, Sophiæ decreta Latinæ,
 Doctoresque rudis, formatoresque juventæ
 Carolus ad Celtas traduxit. Carolus idem
 Qui Francis Latios fascès, trabeamque Quirini, 480
 Ferre dedit : Francis conjunxit fœdere Scotos."

In Sancti vita Cuthberti hæc metra leguntur :
 "Scotorum qui tunc habitaverat incola terris,
 Cælestem intento spirabat corde sophiam ;
 Nam patriæ fines et dulcia liquerat arva, 485
 Sedulus ut Domini mysteria disceret exul."

Quàm studiis etiam gens est nunc apta, et Iberi,
 Et Franci, Belgæque sciunt, Italique Bohæmique ;
 His etenim multus studet exul Hibernus in oris,
 Deficiente domi studio. Proh fata maligna ! 490
 Ira Deûm ! proh quæ sequitur sors invida gentem !

* i. e. Catholicus.

Non habet ira modum, vel nostra injuria finem !
Fors audire cupis gentis mavortia nostræ
Facta olim. Quis enim vel gesta recentia nescit ?
Adverso quanquam nobis, proh numina ! fato. 495
Ter legimus Danos valida cum classe repulsos
Finibus e nostris quos sub ditione tenebant,
Terribiles olim Dani. Boromæe Brienne
Magna Monarcha (tuo genero sociante Thadæo
Principe O'Kelleæ stripis) tum fortè diebus, 500
Clontarvis multo commisso milite in arvis,
Ejecisti hostes patriæ, dicamne tyrannos.

Scilicet in durâ tenuère tyrannide gentem ;
Religio violata, nec hospes ab hospite tutus ;
Conjugii violata fides, violataque jura, 505
Insidiæque, et vis, atque ultima crimina regnant
Sub Danis, donec Deus ipse misertus Iernæ,
Accenditque animum regis, qui, milite paucò
Expulit immites Danos, sævosque tyrannos.

Aggere congesto quin propugnacula cernis 510
A Danis extracta ; per intervalla locorum,
Excubiis positis, qui, facto lumine, signa
Mutua fecerunt, si qua fòrs parte veniret
Hostis ut incautum perimat, vel, fortior armis
Sedibus expellat terreno ex aggere factis. 515

Non abière tamen vacui de littore Dani
Quin et divitias regni rapuère, librosque.
Libros amissos, quos nunc Hibernia luget.

Nunquid ad Albiones, Hibernia nostra colonos
Transmisit Scotos, Pictorum et sanguine Thulen 520
Extremam opplevit : maduerunt Saxone fuso
Orcades : haud Britones Romana potentia contra

Hibernos potuit defendere. Rudera muri
 Quin hodie cernis, quem olim struxêre Quirites
 Hibernos contra, rapientes cuncta Britannis. 525
 Utrunque hunc murum prælongum terminat æquor.
 Idque iterum Scoticus testatur carmine vates.
 Ne tamen Albiones putet, hic victoria fixit
 Præcipitem Romana gradum, quem non gravis Auster
 Reppulit, incultis non squallens Parthia Campis, 530
 Non æstus Meroe, non frigore Rhenus et Alps
 Tardavit, Latium remorata est Scotia cursum.
 Solaque gens mundi est, cum qua non culmine mon-
 tis,

Non rapidi ripis amnis, non obice sylvæ,
 Non vasti spatiis campi Romana potestas, 535
 Sed muris, fossaque sui confinia regni
 Munivit : gentesque alias compelleret armis
 Sedibus aut victas vilem servaret in usum
 Servitii, hic contenta suos defendere fines,
 Roma securigeris prætendit mœnia Scotis. 540

Audi alibi vatem. Quid habet sine milite Scoto.
 Nulla unquam Francis fulsit victoria castris
 Nulla unquam Hectoridas sine Scoto milite clades
 Sævior oppressit. Vates Stiliconis* honores
 Qui celebrat, habet hæc, "maduerunt saxone fuso
 Orcades; incaluit pictorum sanguine Thule, 546
 Scotorum flevit cumulos glacialis Ierna."
 "Illius effectum curis ne bella timerem
 Scotica, ne Pictum tremere, ne littore toto
 Prospicerem dubiis venturum Saxona ventis. 550

* Claudianus de laudibus Stil.

Me quoque vicinis pereuntem gentibus, inquit,
Munivit Stilico, totam cum Scotus Iernen
Movit et infesto spumavit remige Thetis.
Sparsas imperii vires constringit in unum
Depositum : quæ Sarmaticis custodia ripis, 555
Quæ sævis objecta Getis, quæ Saxona frenet
Vel Scotum legio : quantæ cinxêre cohortes
Oceanum, quanto pacatur milite Rhenus."

Venit et extremis legio prætenta Britannis,
Quæ Scoto dat frena truci, ferroque notatas 560
Perlegit exanimis, Picto moriente, figuras.

Credite nunc omnes quas dira Britannia gentes
Quas Rhenus, quas Ister alit, pendere paratas
In speculis : uno tot prælia vincite bello :
Romanum reparate decus, molemque labantis 565
Imperii fulcite humeris : hîc omnia campus
Vindicat : hæc mundo pacem victoria sancit.

Lector, habes quædam Scotorum gesta vetusta.
Saxones, hos contra, quondam induxêre Britanni ;
Nunc infælices Britones servire coacti 570
Illis, auxilii quos spe vexêre per æquor,
Gentis in opprobrium nostræ, opprobriumque Bri-
tannæ ;

Quando pati patres et Hibernica jura nequibant,
Extremum perferre jugum, et servire coacti.
Attamen Albionum nostri dominantur in oris 575
Nostraque adhuc Scotis, ipsis gens nostra Britannis
Imperat, ac Anglis : si non per membra, per ipsos
Præsertim reges, nostra de stirpe creatos.

An quia fatalis lapis est Hibernus in aulâ
Anglorum, de quo nostri scripsere priores ; 580

"Ni fallat fatum, Scoti quocunque locatum
 Inveniunt lapidem, regnare tenentur ibidem."
 Hunc lapidem Ægypto duxêre Gatelides olim
 Per terræ tractusque maris : miracula saxo
 Quisquis inesse putet. Nec enim regalia sceptrâ
 Imponi patitur capiti, quod origine regum 586
 Parte aliqua non sit : quin protinus ille gemiscit
 Immugitque lapis, cum rex superinsidet olli,
 Qui non legitimus fuerit. Fors saxea corda
 Regem aversantur, quis iniquâ fraude creatur, 590
 Transferri nec regna sinant hærede remoto
 Legitimo. Hoc toties nostris in regibus olim
 Sæpe, vel eventu correspondente probatum est.
 Hac quoque de causâ lapidem Scotus ortus Hibernis
 Duxit ad Albiones, et pòst Jacobus ad Anglos. 595
 Anglorum prior hic nostrâ de stirpe monarcha :
 Hic lapis, hic regni nostri quoque summa locata est.

Prætereo nostros Gallorum littora classe
 Oppugnâsse olim, et mavortia signa per Alpes 599
 Duxisse. Haud unus nostrâ de Gente Monarcha
 Occidit ad Ligerim, vel fulmine tactus ad Alpes.

Inter captivos, fælice sed omine, Gallos
 Patricium legimus venisse deinde subulcus
 Ter denis annis servivit in æde Saballi ;
 Inde redemptus ab Aligero remeavit ad oras 605
 Armoricas* (fuit inde nepos, O maxime præsul
 Ille tuus, Martine) Deo jam plenus Iernam
 Immersam tenebris miseratus ; rursus Iernam

* Armorica signifies that part of France which lies between the
 mouth of the river Loire and that of the Seine.

Ingratam gratus, Papa exhortante, revisit.
Ter denis aliis, quâ magnus Apostolus, annis. 610
Intulit ille fidem nobis, ritumque colendi
Cælicolas. Sed quas lacrymas, quæ funera causat
Unius uxoris raptus? tot origo malorum
Fæmina nostrorum. Trojam Menelaia conjux
Perdidit, et nostram gentem regina Conori 615
Regis. Eam rapuit princeps Lagenius: illum
Rex indignatus, patriâ spoliavit, et ipsâ,
Ni fugeret, vitâ. Princeps fugit exul ad Anglos;
Auxilium implorat regis; rex annuit; Anglos 619
Mittit in auxilium: Comes his cognomine Strongbow
Præfuit: hic factus gener Exulis, Exul et ipse.
Redditus inde bonis patriæque: deinde secuta
Pax regni, paucos sed duratura per annos;
Cum regni proceres sese civilibus armis 624
Impeterent. Papæ hinc mittunt diadema, sed ille
Anglorum regi missum diadema remittit.
An litem ut proceres inter componat et inde
Restituat regi missum diadema merenti?
Anne dolo (Papa Anglus erat) quidcunque sit, Angli
Gentis adhuc nostræ retinent, proh fata! coronam.
Hinc inimicitiae, hinc bella, hinc odia aspera gentem
Inter utramque. Fide discordia dispare crescit.
Sed quid ego hæc? varius jam me vocat incola nostræ
Gentis. Ut incipiam: tumidarum rector aquarum
Viventûm genus omne tulit, Cypriumque calorem,
Fluctibus extinxit, totum cataclysmate mundum 636
Punivit meritò. Bis senis Arca Noemi,
Mensibus errat aquis subitis. Sex inde bis annis

Post tria sæcla, mari vectus prior incola Fodlam.*
 Partholanus adit; quam trina decennia tantùm 640
 Incoluit, genus omne tulit cùm pestis acerba.

Desertam lustris sex inde Nemethia proles
 Sæcla duo, bis et octo annis habitavit, ad altæ
 Excidium turris, vestri, Conange, laboris.

Bis duo sæcla iterum, senisque bis exstat aristis,
 Montanis data præda feris. Cultoribus orbam 645
 Belgica gens tandem, sociansque Galenia pubes
 Asseruère sibi; dominantur pignora Delæ
 Quinque quibus, Rex inde tuus fit primus, Ierna
 In quinas divisa plagas paret insula quinis 650
 Fratribus, et proprio regitur pars quæque monarcha.
 Sex decies per lustra, novem gens Belgica reges
 Annumerat: quinos fratres horumque nepotes
 Quatuor. Arctoâ redeuntes gente Dananni,

Classe gravant pelagum, Nuado duce, regna,
 Nemethi 655

Restituunt, regesque novem per bina dederunt
 Sæcla, tribus demptis annis, primusque Breasus
 Illorum diadema gerit, quem septimus annus
 Abstulit: et Nuadus per bina decennia regno
 Præfuit. Hunc sequitur Lugad per lustra quater
 bis, 660

Contemptor superûm per lustra bis octo regebat
 Dagdaus imperium. Succedit filius Ogmæ
 Dalboethus patruo bis quinis: bisque Fiachus
 Succedens patri quinis regnavit aristis.
 Ter denis annis, postremi ex gente Danannûm 665

* Nomen Hibernicum.

Tres, alternatim reges capit insula fratres.

Interea classem solvunt Gatellides oris
Cantabricis, gens orta Schytis, cædemque parati
Ulcisci patriam; vastum maris æquor arandum
Suscipiunt, fuisque gerunt diadema Danannis, 670
Gentis Inisfalie.* Post quartam tertia luna
Luxque sacrata Jovi, Maiæque fuere Calendæ
Scotorum adventûs tempus, cum structa Jehovah
Templa Davide satus, cum thuris honore dicavit.
Classis Iberiæ post tot discrimina belli 675
Emicuere duces, Herimon, Heber, Hirus, et Ithus.
Milesii proles Herimon, Heber, Hirus, et Ithus,
Pâtrus; hinc veniunt, numerat quot Hibernia reges,
Majores nostros, quos sectio continet altra.
Nunc juvat Hibernas regiones dicere et urbes. 680

Quatuor in magnas secta est Hibernia partes
In Comitatus hæ sectæ, partesque minores.
Momoniam est Austro, septem subjecta trioni
Ultonia: occasum Connactia spectat, et ortum 684
Lagenia. His subsunt Comitatus jure sequentes.
Dublinum, Kildar, Louth, utraque Midia, Longford,
Reginæ et Regis Commitatus, Wicklo, Catherlagh,
Kilkenny et Wexford, Lagenia possidet omnes.
Momoniam, Limbrick, Typeraria, Clara, Kierry,
Cruxque Typerariæ, Waterford, Corka sequuntur.
Jura sed Ultoniæ, Dunumque, Armachia, et An-
trim, 691
Atque Feramannach, Londinodoria, Tiron,
Cavana cum Dungal: Connactia jura sequentes:

* Nomen Hibernicum.

Galvia, Roscomman, Sligo, Mayo, et aspera Leitrim,
 Montibus : in toto Comitatus ergo duobus 695
 Supra triginta, guadebit Hibernia, suntque
 Urbes præcipuæ : Dublinum, Galvia, Limbrick,
 Waterford, Wexford, Corkogia, Draheda, Kinsal,
 Roscomman, Charlmont, Londinodoria, Sligo,
 Et plures aliæ : quibus est Athlonia jure 700
 Annumeranda ; suo castroque et ponte decora ;
 Stirpis O'Kelleæ sedes Athlonia quondam.
 Hostili toties Athlonia tincta cruore ;
 Ni magis Aghramiam fortuna novissima gentis
 Sanguineam faceret (altera est O'Kellia sedes) 705
 Utraque majorum sedes notissima bellis.

Nunc superest tredecim gentis miranda referre,
 Quæ comprehensus erat metris Flahertius illis.

1.

“ Temoriæ nani tumulum lapis obtegit in quo
 Vir, puer, aut infans tres et non amplius æquat. 710
 Quisque pedes longo ; numerum discrimine nullo
 Multiplicat, minuitve, pedum proportio dispar.

2.

Terra ferax sylvis tumulos Amlunnia jactat
 Quos simul ac quisquam numerat, fælicior olli
 Desinit inde status ; sed protinùs omnia lævo 715
 Omninò lapsa ruent suscepta negotia retro.

3.

Est lacus Ultoniæ, Neachum quem nomine dicunt
 Cujus si quivis aquilentam affigat ad imum,

In tres septenis species distinguitur annis ;
 Pars fundo ferrum, cos fluctibus, arbor aprico.

4.

Monte situs Gamo fons est, Sligoensibus agris
 Qui licet oceani non sit conterminus oræ,
 Quoque repletur aquis modò dulcibus, et modò salsis,
 Sole bis alternis semper variabilis undis.

5.

Mons est Lageniæ piscosi in margine Liffei, 725
 Fons ubi naturæ permanat munere præstans ;
 In quem de nuceo projectus stipite ramus,
 Fraxineam assumens formam, fit fraxinus undis.

6.

Insula Iniskæa, scriptis ut fama priorum
 Credula commendat, regio qua prominet Irras 730
 Oceani in fluctus, grus est ab origine rerum
 Unica, sideribus minimè consumpta cœvis.

7.

Cernere Inisgloria est pelago, quod prospicit Irras
 Insula avos, atavosque solo post fata sepultos,
 Effigies servare suas, vegetisque vigere 735
 Unguibus atque comis : hominum caro nulla pu-
 trescit.

8.

Littore Eothulio, Sligoensibus insuper agris,
 In medio refugo vix emminet æquore arenâ
 Congeries lapidum ; tamen accedentibus undis,
 Vertice nuda sali refluos superemminet æstus. 740

9.

Districtu Mayo fons, atque Tyraulæ in oris
 Loch-canis ad ripam spatio remeabilis æquo
 Exundante lacu, vel subsidente scaturit ;
 Proximus accessu fugiens, rediensque recessu.

10.

Momonæ stagnum Lochlenius undique zonis 745
 Quatuor ambitur ; prior est ex ære ; secunda
 Plumbea ; de rigido conflatur tertia ferro ;
 Quarta renidenti pallescit linea stanno.

11.

Visibilis nulli ramis vetus arbor opacis
 Palma datur ; si palma dari dicatur, imago 750
 Cujus aquis Magii cataractam propter amœnam
 Cernitur, ast alibi nullum (mirabile) corpus.

12.

Galvensis regione lacus Loch-Rechius urbis
 Multicolor, variat diversos sæpe colores ; 754
 Qui modò cæruleus, modò luteus, inde rubescit ;
 Monstrat et hinc virides quandoque Smaragdinus
 undas.

13.

Effectum ostendit, sed causas Asdia nullas ;
 Res signata latet, dum signum fumat in auras,
 Argumentum ignis ; quem nullo fomite nutrit
 Asdia, fumosos semper mentita vapores." 760

Quæ collecta vides e multis paucula, Lector,
 Ista brevi claudit mea sectio carmine prima ;
 Altera dat nostros numerosos carmine reges. 763

ALTERA DESCRIPTIO HIBERNIÆ.

DUM hæc scriberem, incidit in manus meas Elegia sequens à D. Nicolao Aylmer Præsbytero Hiberno composita, Hiberniæ descriptionem in eundem quasi sensum paucis complectens; ad cujus calcem adjecta sunt Auctorum testimonia, ne auctor veredicus et zelosus patriæ adulari vel adblandiri videatur. Quibus et ego, eadem de causâ, collecta a me testimonia adjunxi, quæ omnia tam ipsius, quam meæ narrationi fidem dubio procul conciliatura sunt, ut æquus rerum arbiter, et Lector quisque indifferens faciliè judicare poterit. Porro dicta Elegia Leopoldo Wilhelmo Archiduci Austriæ Belgarum P. T. Gubernatori, Ord. Teut. M. Magistro dedicata est, ut ex his carminibus colligere est.

Accipe clementi terrarum nate Monarchis,
Palladis et Martis spes, Leopolde, manu.
Quos tibi versiculos devotâ mente patrono,
Hoste, dolo, pennis obruta terra dicat.
Et lege quæ vultu tellus Hiberna sereno,
Commoda dat portus, arva, metalla, feras.

ELEGIA.

Frigida, quò tardus sequitur sua planstra Bootes,
 Cingitur oceano Dædala terra mari.
 Terra thronis regum, sceptrisque minacibus apta
 Æquoris imperio, fertilitate soli. 10
 Portubus innumeris statio benefida carinis
 Quas gravis insanæ Tethyos ira quatit.
 Fluminibus dotata suis, quæ mercibus urbes,
 Piscibus, et variâ commoditate beant.
 Sæclis dicta novis Hibernia, nomen et illi 15
 Temporibus patrum Scotia Major erat.
 Dulcis aquæ stagnis regio, lacubusque profundis
 Plena, quibus piscis circinat omne genus.
 Hic sua Neptunus statuit vivaria priscus ;
 Ruricolisque suis horrea feta Ceres. 20
 Saltibus et sylvis distinctus flumine multo,
 Fructibus, et gratis floribus, uber ager.
 Montibus emanant fontes, et cautibus altis,
 Labentes leni murmure dulcis aquæ.
 Planities glebæ segetum spatiosa feracis 25
 Multiplices messes unde colonus agit.
 Prataque luxuriant fluviis divisa vadosis,
 In quibus est propriæ præscia mortis olor.
 Sponte suâ merces, quales Hibernia fundit ;
 Ni videant oculi, vix adhibenda fides. 30
 Viscere fructifero spondet sua munera tellus
 Vendit at assiduo cuncta labore Dii.
 Abstruso permulta sinu pretiosa metalla ;
 Lucroso artificum digna labore fovet.

Insulsè sileat scriptorum penna tonantûm ;	35
Hoc pene immune est fertilitate solum.	
Scriptores lector fidos celebresque sagaci	
Ingenio et calamo consulat Historicos.	
Inde laboranti tellus Hiberna colono	
Cernet quas fundet fertilitatis opes.	40
Marmora nervosus vario miranda colore	
Hic latomus doctâ quæ polit arte, fodit.	
Hic alabastra latent, stannum, lapidesque molares,	
Electrum, æs, plumbum, sulphur, et acre nitrum.	
Ferra dat in Martis duri, ceu vomeris usum,	45
Vulcani incudis discutienda foco.	
Plura quid ? assiduus fodientes edocet usus	
Quæ gremio innatæ fertilitatis alit.	
Arma parent alii lucro, quæstuque monente,	
Indorum structâ littora classe petant.	50
Nil opus Hiberno longinquum quærere littus,	
Lucriferas merces patria culta dabit.	
Hibernas nôrunt argenti, aurique fodinas,	
Carole, thesauri, magne Monarcha, tui.	
Ambar, gemmiferas piscoso in littore conchas,	55
Multaque mercator, dat, quibus auget opes.	
Æris et argenti latitat rimator, et auri,	
Lydius hac notus proprietate lapis.	
Crescit et in lucrum cultis genialibus arvis,	
Qui reficit multûm languida corda crocus.	60
Hic cur nulla tument Bacchi vineta racemis ?	
Negligit hos cultor desidiosus agros.	
Navibus et malis Hiberno robore sectis	
Cæruleum lætus navita sulcat iter.	
Hæc regio nescit Capricorni spicula dura	65

Æstivasque tuas cancer aduste faces.
 Bruma licet nivibus faciem telluris obumbret
 Asperitasque gelu corpora viva premat.
 Tertiâ temperie, moderatique aëris aura,
 Penè nives fusas dissipat orta dies. 70
 Cespitibus, furviq; calent carbone camini,
 Fascibus his mixtis pigra levatur hiems.
 Exulat hinc pestis; frenantur limite morbi,
 Tardius hinc multos trux Libitina metit.
 Febris acuta tamen multorum corpora stringit, 75
 Ut quinta Lachesis stamina luce secet.
 Hic natura suas miratur provida vires,
 Abiete dum natas arbore cernit aves.
 Cur volucrum patitur nullas transire volatu
 Militiæ Angelicæ petra dicata duci. 80
 Neachique lacus lignum qui fissile durum
 In ferrum et lapidem vertere pollet aqua.
 Fertilis ut frugum, pretioso et feta metallo,
 Sic volucres, pecudes, nutrit et illa feras.
 Præstat equos ducibus Gradivi in prælia natos, 85
 Ruricolis donat fortia colla boum.
 Hic armenta boum levibus promiscua cervis,
 Vallibus umbrosis pascua læta legunt.
 Falco ferox rostro, rapidis munitus et alis,
 Infirmis avibus bella diurna movet. 90
 Alti volans radiis pullos solaribus ales,
 Hic probat et nido dejicit ungue nothos.
 Hic martum pelles, ovium hic largitur ovile
 Vellera; vix Seres nobiliora comunt.
 Ubra plena Pales fordis dat, roscida mella, 95
 Floribus e lectis innuba nectis apis.

Hic parat insidias ovibus gula foeda luporum,
 Hicque molossorum sternitur ore lupus.
 Ostrea, perdices, lepores, in fercula condit
 Ventricolûm mensis deliciosa coquus. 100
 Piscator pisces, volucres hîc decipit auceps,
 Venatorque vagas casse tenace feras.
 Sibilat hîc serpens nullus nec rana coaxat,
 Bufove ventroso pectore virus alit.
 Littus in Hibernum vecti telluris odore 105
 Serpentes cum animâ toxicon omne vomunt.
 Palladis et Martis cunctis gens apta palæstris,
 Viribus Herculeis pollet et ingenio.
 Hanc refovet gentem modulamen dulce canentum
 Vatidici regis carmina culta lyrâ. 110
 Nobilitas venando feras, sua tempora fallit,
 Flectit equos gyro, Martia tela probat.
 Plebs fugit artificûm malesuadâ mente labores,
 Hibernæ hinc aliis conglomerantur opes.
 Sanctorum celebris, Doctorum nota sophorum, 115
 Clara ducum, sævi Martis et illa parens.
 Gens hæc et tellus naturæ foederis armis,
 Corporis ac animæ toxicon omne, domat.
 Hæresis illa animas laqueantis despicit artes,
 Serpentum tellus virus odore necat. 120
 Fida suæ nutrix fidei, quam sanguine Christus
 Sanxit, quam Petrus, Patriciusque dedit.
 Quam docuere patres, priscis tenet usus ab annis,
 Quam stabilis fidei, Roma, columna tenet.
 Luglius hanc docuit, crudeli morte Rumoldus, 125
 Plexa paternali Regia Dymphna manu.
 Mono, Mombolus, Wiro, Vincentius, Etto,

- Necta tyrannorum, ac plurima turba dolis.
 Quæ regio in terris Hiberni ignara laboris
 Quæ vivæ fidei dogmata sana colit? 130
 Kiliano celebris divo Franconia, Gallo
 Helvetii, Fiacro Gallia vota vovet.
 Nonne Columbani Monachorum pervigil ordo
 Lustravit meritis solis utrumque polum?
 Ignis inextincti Dariæ, qui crescere nescit 135
 Ævis tot lapsis (Brigida virgo) cinis?
 Regius hoc auget patrum Laurentius agmen
 Æternum Sedis Dubliniensis honos.
 Lazarus emoritur; Christo mandante resurgit
 Inclusus tumulo qui triduanus erat. 140
 Inflectit precibus Christum Laurentius, adstat
 Tertia defunctum videt orta dies.
 Quot loca devotè cœli meditantibus arces,
 Sanctorum meritis percelebrata tenet?
 Patricii cumulus minitanti vertice cœlo 145
 Quas biberit lacrymas, audiêrit preces?
 Fletibus, et gemitu, fusumque cruoribus antrum,
 Quot movit lassa, pectora tusa manu?
 Et tua quot (Michael) cautes, lectusque Kaini
 Vota preces, lacrymas, fervida corda notat? 150
 Arma quid hîc memorem majorum? gesta moderna
 Gallus cum Belgis Imperiumque videt.
 Nota fide, pollens armis, gens pectore fido,
 Attamen hæc scoriam, ut cuncta metalla, tenet.
 Eruit hæc calamus monumentis obruta priscis,
 Quæ, qui plura volunt scribere, lecta dabunt. 156

AUCTORUM TESTIMONIA.

1. BEDA, Cap. 1. *Historiæ Anglicanæ.*

“ Est autem Hibernia omnium, post Britanniam, maxima, ad occidentem quidem Britanniae sita.”

ISIDORUS, Lib. XIV. Cap. 6. *De Insulis.*

“ Scotia eadem et Hibernia, proxima Britanniae insula, spatio terrarum angustior, sed situ fecundior.”

2. SURIUS I. *Julii in vitam S. Rumoldi.*

“ Insula omnium terrarum gleba fecundior.”

CAMBRENSIS, Dist. I. Cap. 4. *Topographiæ Hiberniæ.*

“ Glebâ præpingui, uberique frugum proventu; fælix terra est, et fecunda frugibus arva, pecore montes, &c.”

“ Idem pulchrè testatur sequens Hiberniæ descriptio in vitâ S. Brigidæ ex Vaticano desumpta, his versibus comprehensa.

“ Finibus occiduis describitur optima tellus

Nomine, et antiquis Scotia scripta libris.

Insula dives opum, gemmarum, vestis, et auri,

Commoda corporibus, aere, sole, solo.

Melle fluit pulchris et lacteis Scotia campis,
 Vestibus, atque armis, frugibus, arte, viris.
 Ursorum rabies nulla est ibi; sæva leonum
 Semina, nec unquam Scotica terra tulit.
 Nulla venena nocent, nec serpens serpit in herbâ
 Nec conquesta canit garrula rana lacu.
 In quâ Scotorum gentes habitare merentur,
 Inclyta gens hominum milite, pace, fide.
 De quâ nata fuit quondam sanctissima virgo
 Brigida Scotorum gloria, nomen, honor."

3. TACITUS in *Vita Julii Agricolæ*, apud Lombard.

Cap. 11. Commen.

"Quod tam Hiberniæ quam Britanniæ suo tempore melius aditus, portusque per commercia et negotiationes cogniti."

Quibus paulo infra sic addit ipse LOMBARD:—

"Primo, sciendum est, quod hîc et plurimi sint, et optimi portus, qui nimirum et accessum habent facilem, et fidam præbent stationem, adeo quidem, ut in istâ etiam parte Hibernia longè Britanniam superet."

4. GIRALDUS CAMBRENSIS, Dist. I. c. 6. *Topograph.*

"Fluminibus egregiis primoque a tempore, primi terræ istius post diluvium incolæ, scilicet Partholani, principalibus, et famosis novem scinditur, et rigatur insula; quorum nomina sunt hæc: Avenliffus per Dubliniam; Bonna per Ultoniam; Moadus per Connactiam, &c."

5. CONRADUS a monte puellarum, qui et floruit anno 1340, in *Vita S. Erchardi*. viii. Jan.

“Floruerunt, in area tempestatis fluidæ, viri sancti in Hibernia, quæ Scotia Major dicebatur, et se disperserant in numero multo, per omnia Franciæ et Galliæ loca, &c.”

Sequens testimonium ex Breviario ABERDONENSI in *Vita S. Winniani* probat dari Scotiam Minorem, ibi :—

“Winnius ex Scotica provincia ortus ex illustri regum stirpe paratis nonnullis clam classibus prospero vento et fælici in Scotiam Minorem delatus est, &c. Quod autem antiquitus Hibernia, Scotia dicebatur, probant sequentes auctores. Auctor vitæ S. Kiliani apud Serarium. Scotia quæ et Hibernia dicitur, insula est maris oceani, fecunda quidem glebis, sed viris sanctissimis clarior : e quibus Columbano gaudet Italia, Gallo ditatur Allemania, Kiliano Francia Tentonica nobilitatur.”

CHRONICON MUNDI, Fol. 132.

“S. Kilianus Episc. in Francia Orientale, hoc tempore claruit. Is genere Scotus de nobilibus natus parentibus, ex insula Hiberniæ, seu Scotiæ, fecunda clarissimis viris.”

ISIDORUS Lib. XIV. Cap. 6. *de Insulis*.

“Scotia eadem quæ Hibernia, proxima Britanniæ insula.”

AUCTOR *Vitæ S. Colum. apud Capgraveium.*

“Hibernia antiquitùs Scotia dicta est, de quâ gens Scotorum! Albanæ quæ ab eventu modò, Scotia dicitur, originem duxit.”

MARIANUS *ad ann. 687.*

“S. Kilianus Scotus de Hibernia insula natus.”

OROSIUS, Lib. I., Part 20.

“Hibernia a Scotorum gentibus habitatur.”

BEDA, Lib. I. *Hist. Angli.*

“Hibernia propria patria Scotorum est.”

CÆSARIUS, Lib. XII. Cap. 38.

“Scotiam pergant, Purgatorium S. Patricii intrent.”

PETRUS CANISIUS *in Vita S. Fridolini*, Cap. 2.

“Quæ ad solem Occidentem est Scotia, vocatur Hibernia.”

FULGOSIUS, Lib. IX.

“Britanniæ insulæ pars Septentrionalis recentiore nomine Scotia appellatur.”

GRETSERUS *de Benedictionib.* Lib. I. Cap. 2, 11.

“Vetus Scotia, Hibernia appellatur.”

Vide Testimonia Vaticanæ, ut supra.

6. CAMBRENSIS, Dist. I. Cap. Septimo, *Topograph.*

“Lacus quoque plurimos, et pulcherrimos, piscosos, et grandes præ aliis terris quas vidimus, quasi speciale quid hæc terra profert.”

7. BARTHOLOMÆUS ANGLICUS, Lib. XV. Cap. 80.

“Est autem insula frumentariis campis uberissima, fontibus, et fluviis irrigua, pratis et sylvis amœna, in metallis fecunda, et gemmifera.”

8. LOMBARDUS, Cap. 11, *Comment. Hibern.*

“Sylvæ hîc sunt multæ, atque magnæ, sic et ligna copiocissima atque commodissima ad omnia sui generis opera, atque instrumenta, et ad naves quidem extruendas magnum hactenus emolumentum; atque usum Angliæ præstiterunt.”

9. GIRALDUS CAMBRENSIS, Dist. I. Cap. 4.

“Videas hîc igitur supra montes aquas stare, in summis enim aereorum, arduorumque collium, verticibus, stagna reperies et paludes.”

10. BARTH. ANGL.

“Planities habet per loca pulcherrimas . . . glebæ præpingui uberique frugum proventu, fælix terra est, et fecunda frugibus arva, pecore montes.”

11. SOLINUS, Lib. III.

“Hiberniam ita pabulosam, ut pecora, nisi interdum a pascuis arceantur, in periculum agat satietas.”

12. CAMBRENSIS, Dist. I. Cap. 2.

“ Quæ (videlicet Hibernia) quantò a cætero et communi orbe terrarum semota, et quasi alter orbis esse dignoscitur; tantò rebus quibusdam naturæ cursui incognitis, quasi peculiaris ejusdem naturæ thesaurus, ubi insignia et pretiosiora sui secreta reposituerit, esse videtur.”

13. *Item*, Dist. III. Cap. 10.

“ Metallorum quoque diversorum genera, quibus venæ scaturiunt interiores, ejusdem otiositatis vitio; nec ad usum prodeunt, nec proficiunt.”

LOMBARD, Cap. 9, *Comment.*

“ Sunt hic et quidem copiosè, mineralia plurima, ut argentum vivum, alumen, vitriolum, sulphur, antimonium; imo et metalla in suo quæque genere admodum præstantia.”

14. LOMBARD, *loco jam citato.*

“ Est et hîc copia marmorum, et hæc triplicis plerumque generis, nempe, cæruleum, album, et nigrum.”

16. “ Est etiam Alabastrum in septentrionali regionis parte.” *Idem.*

17. “ Et tam in istis conchis quàm in littoribus, multæ inveniuntur Margaritæ, ex quibus aliquot magni satis pretii, licet non tanti sint splendoris quàm quæ ex Oriente adferuntur.”—*Idem*, cap. 9.

“Quin et lapis Lydius hic abundat, idque non procul a civitate Dubliniensi.”

19. BARTHOL. ANGLICUS.

“Ibi gignitur lapis hexagonus, scilicet Iris, qui soli oppositus, format in aere cælestem arcum.”

20. BEDA, *Hist. Angl.*

“Dives lactis ac mellis insula, nec vinearum expers, piscium, volucrumque, sed et cervorum venatu insignis.”

21. BARTHOL. ANGL.

“Quantum ad salubritatem cæli est Hibernia regio valde temperata: modicus est ibi excessus vel nullus in frigore vel calore.”

22. CAMBREN. Dist. Cap. 25.

“Terra terrarum hæc omnium temperatissima. Non cancri calor æstuans compellit ad umbras; non ad focos Capricorni rigor urgenter invitat.”

23. LOMBARD. Cap. 9.

24. “Ad fomentum ignis præter lignorum copiam, effodiuntur etiam cespites duplicis generis; alii minores et duriores; alii molliores et majores: et cum antehac necessum fuerit, ex Britannia eos adferre carbones lapideos quibus utuntur fabri ferrarii, nuper in Hibernia ipsa ejusmodi reperti, et quidem optimi qui ad usum commodius multò eruuntur.”

25. CAMBREN. Dist. Cap. 25.

“Aeris quoque clementia tanta est, ut nec nebula inficiens, nec spiritus hic pestilens, nec aura corrumpens. Medicorum opera parum indiget insula.” “Nemo unquam indigenarum, terram, aeremque salubrem non egressus, ullâ trium generum specie febricitavit, sola vexantur acuta eaque perrarò.”—*Idem*.

26. CAMBREN. Dist. I. Cap. 19.

“Habet enim cervos præ nimia pinguedine minùs fugere prævalentes, quantòque minores sunt corporis quantitate, tantò præcellentius efferuntur capitis et cornuum dignitate.”

27. “Accipitres ergo et falcones, et nisos, quibus ad nobilem delicias animosa pectora rostraque recurva et acuta, pedes unguibus armatos aptosque prædæ natura dedit, præ aliis regionibus, hæc copiosè producit.”—*Idem*, cap. 8.

28. “Aquilarum quoque non minorem hìc copiam, quam alibi milvorum videas.”—*Idem*, cap. 9.

29. “Aves istæ in ipsos solaris corporis radios irreverberato lumine aciem defigunt oculorum teneosque foetus (ut fertur) ad idem erudiunt vel invitos.”

30. LOMBARD, Cap. 10.

“Denique generantur hìc pulcherrimi ac præstantissimi totius (ut putatur) Europæ venatici canes, iique etiam diversorum generum; sunt alii partim communi cum aliis regionibus formâ, et quantitate,

aptissimi ad insequendos lepores, et cuniculos, et vulpes; partim majores multò ad cervos, apros, lupos capiendum valentissimi."

31. BEDA, Cap. 80.

"In Hiberniâ nullus est serpens, nulla rana; nulla aranea venenosa. Ideo tota terra adeo est contraria venenosis, ut terra inde delata et sparsa serpentes perimat et Buffones."

32. "Nam sæpe illò de Britanniâ allati serpentes, mox ut proximante terris navigio, odore aëris illius attacti fuerint, intereant: quin potiùs omnia penè quæ de eadem insulâ sunt, contra venenum valent. Denique vidimus quibusdam a serpente percussis, rasa folia codicum, qui de Hiberniâ fuerunt, et ipsam rasuram aquæ immissam, ac potui datam, talibus protinùs totam vim veneni grassantis, totum inflati corporis adsumpsisse ac sedâsse tumorem."—*Idem*.

33. LOMBARD, Cap. 12. *De Hibernis*.

"Ad mititiam sunt affecti, et ad eam cum primis quibusque apti nationibus, utpotè animosi, fortes, expediti, patientes laboris, et inediæ, appetentes gloriæ, et capacissimi cùm totius disciplinæ militaris, tum usus, atque exercitii armorum omnis generis."

34. "Hibernici gens corpore valida et robusta, audax naturâ, ingenio acri et bellicosa, agilis, animo forti et elato, vitæ prodiga, gloriæ avida, hospitibus perbenigna, amore constans, crudelitate levis, conu meliæ et injuriæ impatiens."—*Idem*.

35. CAMBRENSIS, Dist. III. *Topograph.* Cap. 11.

“In musicis solum instrumentis commendabilem invenio gentis istius diligentiam, in quibus præ omni natione, quam vidimus, incomparabiliter est instructa. Hibernia quidem tantum duobus utitur et delectatur instrumentis cytharâ scilicet et tympano.”

36. GULIMAN in *Vita S. Florentii.*

“Hibernia sanctissimorum doctissimorumque officina.”

37. MARIANUS, Lib. II. p. 375.

“Plurimis Sanctis, et innumerabilibus viris Hibernia plena habetur.”

38. SURIUS ET MOLANUS.

“Stellarum prope numerum Sanctorum patrociniis Hibernia æquat.”

39. AUCTOR *Vitæ S. Sulgeni.*

“Exemplo patrum commotus amore legendi, Ivit ad Hibernos sophiâ mirabile claros.”

40. BEDA, Lib. III. *Hist. Angl.* Cap. 27.

“Hæc autem plaga Hiberniam quoque insulam pari clade premebat. Erant ibidem eo tempore multi nobilium simul et mediocrium de gente Anglorum, qui relictâ insulâ patriâ, vel divinæ lectionis, continentioris vitæ gratia eò secesserant et quidam quidem mox se monasticæ conversationi fideliter

mancipaverunt. Alii magis circumeundo per cellas magistrorum lectioni operam dare gaudebant. Quos omnes, Scoti libentissimè suscipientes, victum eis quotidianum sine pretio, libros quoque ad legendum, et magisterium gratis præbere curabant."

41. CAMDEN. *in sua Britannia*, p. 730.

"Anglo-Saxones etiam, illâ ætate, in Hiberniam tanquam ad bonarum literarum mercaturam undique confluxerant: unde viris sanctis sæpissime in nostris Scriptoribus legitur."

42. BARONIUS, *ad annum* 1053.

"Hibernia est Christianæ fidei tenacissima. Omnium vicinarum gentium fidem excellit."

43. FLODOARDS *in Vita S. Helani*.

"Omnibus vicinis gentibus fide præpollet."

44. BOSIUS *de Signis Ecclesiæ*, Lib. VIII. Cap. 1.

"In Hibernia non modò semper Catholica religio perstitit, sed inde viri sanctitatis illustrissimæ prodiêrunt."

45. *Hist. Soc. Jesu*. Lib. III. No. 45.

"Intactam Catholicam fidem et sincerissimam erga Romanum Pontificem, obedientiam animo ac voluntate Hiberni servant."

46. FERREOLUS in *Chron. Belgico.*

“Mechliniæ passio S. Rumoldi, gloriosissimi martyris, atque Pontificis, Scotorum regis filii, signis et doctrinâ mirabilis : in Brabantia villâ quæ Gela nuncupatur S. Dymphnæ virg. et mart. quæ propter fidem et amorem castitatis decollata est a proprio genitore, rege Pagano.”

47. MODANUS ad 10 Julii.

“Dum autem Hellinus vir illustris aliam ædificaret (scilicet Ecclesiam) invenit cum Analfrido presbitero, quem S. Etto a ferreis compedibus eduxerat, in prioris Ecclesiæ muro, duo Brevia. In quorum uno legi (inquit appendicis hujus narrator.) In hoc loco Hiberniensium Episcopus Etto mansionem habuit. In altero. Hic reposuit Etto Hibernicensis Episcopus de corpore S. Clementis Papæ et Martyris.”

48. S. BERNARDUS in *Vita S. Malachiæ*, Cap. 5.

“E quibus (scilicet Hiberniæ Monachis) ad has nostras Gallicanas partes, S. Columbanus ascendens, Lexoviense construxit monasterium, factum ibi in gentem magnam.”

49. CAMBRENSIS de *variis Kildariæ Miraculis.*

“Ineffabilis Providentia Dei ; inter alia hæc leguntur. Idem sanctus imo Dominus ob ipsius merita gloriosa, septem mortuos quorum unus tri-duanus erat, mirificè suscitavit.”

JOCELINUS, in *Vita S. Patricii*, Cap. 17, et Cap. 18.

51. "Subiit ergo (S. Patricius) in montem excelsum *Cruachan-aigle* (*hodie Cumulus S. Patricii*) vocatum in *Conacia constitutum*. In hujus igitur montis cacumine jejunare ac vigilare consuescunt plurimi; opinantes se postea nunquam intraturos portas inferni, quia hoc impetratum a Domino putant meritis et precibus Sancti Patricii."

CAMBRENSIS, Dist. Cap. 5.

52. "In Australi Momonia, est insula quædam Ecclesiam continens S. Michaelis, antiquæ nimis et authenticæ religionis."

IDEM de *lecto S. Kaini*.

53. "Cui Sancto compatiante et orationem ad Dominum fundente, Salix quædam non procul ab Ecclesia poma protulit, tam puero, quam aliis ægrotantibus salutifera, et usque ad hodiernum diem tam salix illa quam aliæ ex eâ circa cæmeterium transplantatæ more pomarii, singulis annis poma producit." "Quatuor principaliores Hiberniæ peregrinationes sunt, Cumulus S. Patricii in Conacia. Ejus Purgatorium in Ultoniâ. Petra S. Michaelis in Momonia, et lectus S. Kaini in Lagenia."

CHASSAN. in *Catalog. gloriæ Mundi*. Part. 12.

Consid. 57.

"Hibernia, inquit, gentes habet bello aptissimos, qui pulchro sunt corpore, elato, membrisque robus-

tissimis, ac colore candido. Equosque parit, qui a naturâ sagacissimo incessu, et quadam modulatione, veluti more regio, deambulare videntur. Equas habet vectorias; præcipuâ bonitate, quas Ubinos vocant, celeriores Anglicis, quas gradarios dicimus."

Vide sequentem descriptionem, apud HADRIANUM JUNIUM.

55. "Illa ego sum Graiis olim glacialis Ierne,
Dicta et Jasoniæ puppis bene cognita nautis;
Quæ Tarthesiaco propior se tingere soles
Flumine conspicio, cauro subjecta procaci;
Cui Deus et melior rerum nascentium origo,
Jus commune dedit cum Creta altrice Tonantis
Noxia ne nostris diffundant sibila in oris
Terrificæ creti tabo Phorcynidos angues;
Et fortè illati, compressis faucibus atris,
Viroso pariter vitam cum sanguine ponant.
En ego cum regni sceptro, mavortia bello,
Pectora et horriferas hominum, nil fingo, figuras.
Qui cursu alipedes nôrunt prævertere cervos,
Dedico, piscososque lacus, volucrumque paludes.
Omnigenum lustris fetas, stannique fodinas
Et puri argenti venas, quas terra, refossis
Visceribus, manes imos visura recludit."

Ubi præter alia notandum: Hibernorum nomen tum cognitum fuisse, cum Argonautæ, Jasone duce, expeditionem in Colchos adornaverint. Quam antiquitatem, teste doctissimo Usserio, nè quidem ipse Populus Romanus omnium gentium dominus jactare.

potest. Ut non immeritò hæc Insula *Ogygia*, id est, perantiqua Plutarcho dicta sit. A profundissimâ enim, inquit CAMDENUS, antiquitatis memoriâ, historias auspicantur Hiberni, adeo ut, præ illis, omnis omnium gentium antiquitas sit novitas, et quodammodo infantia. Taceo litteras Hibernicas (de quibus suo loco) non a Romanis aut aliis gentibus mutuatas, sed a *Fenisio* aut *Fenio* primo earum inventore acceptas, longè antequam de Romanorum nomine in orbe cogitaretur. Siquidem *Fenisius* cognominatus *Farsaidh*, Japheti ex Magog filio pronepos (de quo fusiùs in sequentibus) unde facile est colligere, illum fuisse unum e principibus qui in linguarum distractione familiis præerant: et linguam posterisque ejus concessam, litteris consignâsse. Accedit; Quòd Hæbero, Hæbraicæ linguæ conservatore, coævus fuerit; ut ex eo liquet, quòd Noemus utriusque fuerit abavus.

Vide FLAHERT. p. 63. Ogygiæ Exteræ.

“ Quandoquidem mentio facta est de fluminibus Hiberniæ, supra num. 4, de his aliqua adjiciendum duxi: ac primò de vetustis sic invenitur apud FLAHERT.”

Fordremanus, Finloch, Lochlorgan, stagna vetusta

Quos quàm culta priùs, fudit *Ierna lacus*.

Bonna, Sligo, Bofus, Fin, Liffæus, Erna, Modornus, Beroa, Lius Muadus, flumina prisca decem.

De Liffæo autem sic alibi loquitur Neachus poeta antiquus.

“ Visere *Castlenoc* non dedignatur *Avenliff*,
Istum *Dublino* suscipit unda maris.”

Celebres adhuc sunt fluvii, *Boan* et *Surius* quorum
hic ad *Waterfordiam*, ille ad pontivadum vulgò *Dro-*
hedam, se mari commiscet, teste jam citato Neacho.

“ Ecce *Boan* qui Trim celer influit illius undas,
Subdere se falsis *Drokeda* cernit aquis.
Surius insignem gaudet ditare *Waterford*;
Æquoreis illic associatur aquis.”

Sed hodiè fluviorum in Hibernia rex est *Sineus* de
quo seqq. versus.

“ Fluminibus magnis lætatur Hibernia ; *Sineus*
Inter Conaciam Momoniamque fluens.
Transit per muros Limerici, Knock-patric illum
Oceanj clausum sub ditione tenet.”

Fluvius hic totius Hiberniæ nobilissimus, ab ortu
ferè ipsius in Comitatu Letrimensi, ditione principis
O'Rourke, ubique fere navigabilis, mediam Hiber-
niam secans, modò in lacus se dilatat, modò in an-
gustias se contrahit, donec post Limericum, oceano
se immiscet. Ad *Athloniam* O'Kelliorum Baronie
primarium oppidum, et olim Principis familie sedem,
magnifico ponte e vivo saxo sternitur ad quem locum
ob ejus situm in regni centro, variasque ejus com-
moditates, Pro-regis Hiberniæ sedem transferre vo-
luit Regina Elizabetha ; plures alios minoris notæ,
sed magnæ utilitatis fluvios, brevitatis causa, præ-
termitto, de quibus vide LOMBARD. cap. 7. *Comment.*
Hibern.

Finem nunc huic priori sectioni facerem, nisi duæ sequentes Elegiæ ad propositum, materiam tantam haberent relationem, ut sine piaculo omitti non possint. Prima Elegia incerti auctoris (nisi quòd se scribat veredicum Erigenam) Crumvelli usurpatoris in Hibernos sævientis, tempore, composita videtur; exactam namque relationem continet calamitatum atque miseriarum, quibus tunc Hiberni mirum in modum subiciebantur. Secunda verò Elegia post pacem Riscivensem non sine magno animi dolore, et fuis lacrymis a me composita, et Catholicis Europæ principibus, destinata; quòd in eâ pace gentem nostram præteritam viderem: et eam gentem quæ Orthodoxæ religionis (quam ante annos mille ducentos et amplius, Patricio Apostolo, amplexa est) perpetuò, tenacissima, non obstante, quòd centum et amplius annis indesinenti gravissimarum persecutionum turbine agitaretur, regibus suis semper fidelissima de exteris etiam principibus, et Rom. Ecclesiâ optimè merita. O aspera afflictæ gentis fata! Nisi solatio nobis esset, quod Deus ipse in Evangelio docet. "*Quem diligo, castigo; Domine, hinc ure, hinc seca, modò in æternum parcas.*"

ELEGIA

MISERUM HIBERNIÆ, STATUM SUB CROMVELLO CON-
TINENS.

INSPICE fortunæ titubantis fœdus inane,
 Quæque Hibernigenas sidera dira premunt.
 Insula Divorum quondam notissima nutrix,
 Romanæ cultrix sedis Apostolicæ. 4
 Gentibus innumeris veraci lumine lumen,
 Præconum vitâ, moribus, ore, nece.
 Fluminibus, sylvis, speciosis portubus, arvis,
 Æquoris et fœlix fertilitate soli. 8
 Frigoribus gelidi pressis Aquilonis et aura,
 Temperie rarâ cuncta elementa favent.
 Desolata gemit fidei præconibus orba,
 Præsulibus scissis, ense, vel exilio. 12
 Plectitur innocuus, populo plangente, sacerdos,
 Plectitur et populus, qui miseratus erat.
 Ordinibus sacris servili more latronum
 Vita insons rapitur fune, vel ense, fame. 16
 Insontes cives, vinctus cum plebe senatus,
 Prostant venales fœmina, virque, puer.
 Nobilitas collisa jugo, vel plexa securi,
 E patriâ pulsa, aut carcere clausa perit. 20
 His geminat gemitus gravibus concussa ruinis
 Et salsi fletus lumina stilla coquit.
 Possessis ejecta patrum bis mille per annos,

Sedibus, et partis Marte, vel arte bonis.	24
Gens inimica sacris, <i>Hibernas</i> destruit aras,	
Technis, Orcicolûm dogmate, cæde, foco.	
Ipsa stupet tellus propriûs viduata colonis ;	
Castra, urbes, portus, subdolus hostis habet,	28
Finibus e propriis agri cultoribus actis,	
Tuta sibi vulpes, lustrat et arva lupus.	
Expelli cædique videt cum prole maritum	
Uxor et hos vendi ut mancipiale pecus.	32
Littore deplorans arcetur militis hastâ,	
Ne dicat tremulâ voce, marite, vale.	
Littus in Indicolum, vernanti flore juventam	
Captivam, lucri spe, ferus hostis agit.	36
Viribus imbelles pueri, cum matre puellæ,	
Rure siti expirant, frigore, peste, fame.	
Infans enectæ sugens flens ubera matris,	
Mox nullo extinctus subveniente jacet.	40
Corpora nuda patent, hostis neglecta timore	
Facta feris, canibus, præda voranda lupis.	
Excussis tenebris divini flaminis igne,	
Quos Superûm solis lumen <i>Ierna</i> docet ?	44
Hæresis ense fodi miserandæ viscera matris	
Despecto spectant prorsus honore crucis.	
Talibus incerti meritis, quod fata reservant,	
Quæ mundi fallax alea lucra feret.	48
Nonne laboranti cernunt occurrere matri,	
Qui duce naturâ vix coluère Deum ?	
Prudentes patitur Divina potentia sæcli,	
Fortunæ volvi lubricitate rotæ.	52
Mars fremit, et laxans damnoso fræna furori,	
Europæ furiis quassat utrumque latus.	
Fulmine toxifero regnorum extinguere nomen	

- Urget et e terris tollere dogma patrum. 56
Turca videt, ridet ; plaudit Calvinus et optat
Regibus exitium, perniciemque fore.
Principibus, fidis patrum cultoribus, omen
Pæsulibusque pari conditione vovet. 60
Viribus humanis fulget vix ulla salutis
Spes ; genti afflictæ porrige, Christe, manum.
Protinus e medio tolli, propriique perire
Sanguinis et mortis ne patiare librum. 64
Hæc cælum, tellus, hæc audiat arbiter æquus,
Cujus in aspectu machina trina tremit.
Cujus et arbitrio Dominantûm tota potestas
Stat, cadit, his varias, qui sinit esse vices. 68
Christicolûm fidei custos, judexque sub astris,
Qui refoves regis cuncta creantis oves.
Pastor ovile vides extinguï fraude luporum ;
Agnos accelera ; devorat ore lupus. 72
Res agitur regum, paries jam proximus arsit,
Dissipet unde pares quisque Monarcha focos.
Qui regis æternæ Divos dulcore quietis,
Et frenas hominum corda potente manu. 76
Qui populis præsumt, servant fac jura salutis,
Omni teque Deum, lege monente, colant.
Nubibus Hæreseon sparsis, prorsusque venenis
Extinctis, pacem liber ut orbis amet. 80
Depositis odiis, omni Mars exulet orâ,
Humanæque, febris, mentis, avaritia.
Ut reges regnent sceptris concordibus, unus,
Unum unâ ut pastor, pascat ovile fide. 84
Plura negat calamus lassus, ruptusque dolore
Pleniùs, at veniens, dicere sperat, opus.

ELEGIA

SEU HIBERNIÆ, IN PACE RUSWICENSI, PRÆTERITÆ,
ULTIMUM SUSPIRIUM, AD CATHOLICOS EUROPÆ
PRINCIPES.

PLAUDIT, io ! lacrymas inter, tibi, Cæsar, et omni
Successu, moriens gaudet Ierna tuo.
Fracta malis, exuta bonis, mens sola relicta est,
Immemor Austriacæ quæ nequit esse domûs. 4
Scilicet Austriacis debetur Iberia jure,
Gentis et Hesperiaë filia dicor ego.
Adde quod et vultu me prospexêre benigno,
Te velut auroræ præ-quot-iêre patres. 8
Ergo meas audi, Majorum more querelas,
Et videas casus, O Leopolde, meos.
Filia *Romanæ* sedis, tot sæcula puram,
Servavi, mediis hostibus, usque fidem. 12
Hanc, Henrice, mihi, nec filia pejor Elisa,
Nec poteras, Crumwel, tollere sæve mihi.
Sint quamvis bona rapta mihi crudelitèr armis,
Permansi constans, permaneoque fide. 16
Hoc solamen erit, causâ *Regisque Deique*,
Occubuit fato tristis *Ierna* suo.
Hei mihi, quid feci, nisi quòd constanter adhæsi,
Legitimo regi, legitimoque Petro. 20

Insula Sanctorum fueram quæ dicta vetustis,
 Pastore amoto, sum modò præda lupo.
 Christi eversa domus ; sacris Mysta exulat aris,
 Quæ modò privantur thuris honore sacri. 24
 Hæretici sacrâ Christi dominantur in æde,
 In fædam versa est ara fidelis haram.
 Hæresis invaluit, rapiuntur ab ubere nati,
 Nec datur antiquam suggere lacte fidem. 28
 Nunc et opes, studiunque, et linguæ tollitur usus,
 Quid mihi jam, præter nomen inane, manet?
 Cæduntur, *Lauri*, pax est ex fraude, myricis,
 Quid plebs, amotâ Nobilitate, potest ? 32
 Huc illucque errat, tristi mea corde juvenus ;
 Cogunturque senes, penè, dolore mori.
 Est virtus vitium, pietas est denique crimen,
 Et tu nunc dubitas, tristis *Ierna* mori ? 36
 O Deus ! O miseræ cur fata moraris Iernæ ?
 Cur me tam lentâ morte perire sinis ?
 Cur me non sorbet patefacta voragine tellus ?
 Cur non irati me tegit unda maris ? 40
 Me cur indignam dignaris lumine, Tytan ?
 Cur non in priscum me sinis ire Chaos ?
 Quàm priùs ejectos vidissem sede colonos
 Quos annis fovi mille ter ipsa sinu. 44
 Nunc peregrè, sine re, sine spe, sine lege vagantur
 Ulla nec ejectos terra vel unda capit.
 O chari ! O nati ! morientis pignora matris ;
 Ulla ne vos animo deleat hora meo ? 48
 Sic vos decepit ? vos spe lactavit inani,
 Gallus ? amicitias utilitate facit.
 Sic vestrî pater oblitus sanctissimus orbis ?

Sic vestri oblitus, Cæsar, Iberque fuit ? 52
 Præteriti demum *Riswicæ* in pace fuistis,
 Servatæ hoc pretium religionis erat ?
 Deseruere patres natam in discrimine mortis ;
 Interitū, rides, Hæresis atra, meo. 56
 Prisca fides nulli, nulli religio curæ est ;
 Et tu nunc dubitas tristis Ierna mori ?
 Nobilibus solis fuit O communis Ibernis,
 O nunc quisque gerit, quale sed ? O miserum. 60
 O miserum se quisque vocet, nec nomen Ibero
 Amplius a fluvio jactet Ierna suum.
 Unde ergo quæris ? desumat nomen ab *Iro*,
Irus enim nunc est, quisquis Iernus erat. 64
 Posteritas audi ; scelus exhorresce nefandum ;
 Victima subjectis *Rex* modò factus erat.
 Rex fuit omissus *Riswica* in pace Jacobus,
 Et tu nunc dubitas, tristis Ierna, mori ? 68
 Quis credat memores ulcisci crimina Divos,
 Si teneat socero debita sceptrâ gener ?
Anglia si pulso gestit furiosa Monarchâ
 Insultatque meis, facta superba malis. 72
 Rex Jacobe, lates et ego discrimine in isto,
 Victima fortunæ, ludibriumque feror.
 Dic mihi quid virtus, nisi vanum nomen et umbra,
 Virtutem si jam præmia nulla manent. 76
 Gaudetis *Lothari*, vestro duce pace reverso,
 Sola ego *Riswicæ* pace relicta queror.
 Principe *Wilhelmo* nunc gaudet *Orangia* magno,
 Sola ego *Riswica* pace relicta queror. 80
 Oblitinè mei proceres in pace fuerunt !
 Sic nullum movit religionis amor !

- Catholicam gentem Romanæ sedis alumnos,*
 'An non me solam præteriisse pudet. 84
- O, pudor! O cunctis damnanda infamia sæclis,
 Hoc reor ultores crimen habere Deos.
- Roma vale, vale Papa, cadit tua filia virgo,*
Galle (sed O possint) *Cæsar, Iberque* vale. 88
- Vivere si meritis *Sanctorum*, possit *Ierna*
 Staret adhuc; Sanctos tot dedit illa viros.
- Vivere si manibus pugnantum possit *Ierna*,
 Staret adhuc; claros Marte dat illa viros. 92
- Quorum (si taceam Majorum gesta) moderna
 Facta, *Angli, Galli, Cæsar, Iberque* sciunt.
- Concessum satis est fati; mea longa fuisti
 Vita *Anglis*; laudi, credo, sat ipsa tuæ. 96
- Ex animo morior causâ Regisque Deique,
 Non poteram fato nobiliore mori.
- Vos tamen Ecclesiæ procures, filii que per orbem,
 Dispersis natis auxilio este meis. 100
- Omnibus externis terris et fluctibus errant,
 Sola illis clausa est terra paterna, dolor!
- Deficiant reliqui quamvis, sanctissime mundi,
 Gentis *Iernæ*, tu memor esto, *pater*. 104
- Esto memor, pariter vestrorum Hispanæ, nepotum,
 Promissam serva nunc, *Lodoice*, fidem.
- Vos *Belgæ, Venetique* graves, procuresque *Latini*,
 Este patres natis auxiliando meis. 108
- Non ignara mali miseris succurrere discas,
Bæmia, nam quod eras hoc ego sum moriens.
- Sed te, præ reliquis, precor, *Augustissime Cæsar*,
 Majorum nobis more favere velis. 112
- Si quid in Imperio nostri meruere priores,
 Servando *Austriacam* voce manuque domum.

Te videant patrum memores, Leopolde, nepotes,
 In te uno agnoscant quos coluère patres. 116
 Nostri Majores, omnes habuère patronos
 Quos genuit patres Austria grata tuos.
 Teque magis, *Leopolde*, suum sensère patronum,
 Hactenus auxilium qui petiære tuum. 120
 More igitur solito perge, *Augustissime Cæsar*,
 Cura-Dei, magnique orbis et urbis amor.
Patrono virtus, *tutore* Ecclesia, *patre*
 Te gaudent inopes, *Cæsare* Roma, fave.

Elegia hæc vix lucem primùm viderat, vix Europa pacis munera degustavit et ecce subito rerum facies mutata, totusque orbis attonitus contremiscit, ac ipsa rerum natura commutata, antipathiâ in sympathiam conversâ. Cum per mortem Catholici Regis Caroli II., Hispaniarum et Indiarum monarchæ, *Gallico* astu et iniquis *Cardinalis Portocarero* persautionibus contra omnia jura et pacta juramento confirmata, *Dux Andegavensis* Monarchiæ Hispanicæ declaratur hæres. Quod cum ego vidissem et attentius considerâssem regum fata regnorumque periodos, inevitabili Divinæ providentiæ fato volvi regique, nihilque sub sole stabile remanere, animum ab afflictæ patriæ meæ calamitatibus, paulisper abstrahens, in hoc fortè Ovidii carmen incidi,

“Omnia jam fient fieri quæ posse negabam.”

Occasione cujus sequentem *Elegiam* attonitus effudi, et imprimendam dedi, quam bonâ tuâ veniâ, Lector benevole, huc transtuli, additis ad finem quibusdam de Cardinali Portocarero, harum omnium perturbationum causa occasionali.

ELEGIA

OCCASIONE SUCCESSIONIS HISPANICÆ.

“ OMNIA jam fient, fieri quæ posse negabam.”

Quisquis es obstupeas, *Gallus Iberus* erit.

Boëtis Arar, Rhodanusque Tagus, Durusque Garumna

Fiet; Anas Ligeris, Sequana Iberus erit;

Et mutat natura vices, contraria cum sint

Unum, quod fieri posse sophia negat.

Fit gravitas levitas, Hispanica Gallica, spada

Longior Hispanicus, Gallicus ensis erit.

Jam nunquam vatum videt ætas nostra priorum,

Unda ferat flammæ, et ferat ignis aquas.

In caput alta suum labantur ab æquore retro

Flumina, conversis Solque recurrat equis.

Terra ferat stellas, cœlum findatur aratro,

Nunc, quidquid fieri Naso* negavit, erit.

Plus et ah huc: *Aquila* nunc *Gallus* pugnat et omnes

Pro rapto volucres bella Leone gerunt.

16

Nempe Leo moriens Europæ mala reliquit

Punica, quæ plusquam punica bella creant.

* A surname of Ovid.

Punicum et in sese quot claudit semina malum,
Tot secum hæc portant semina bella mali. 20
Hinc illincque parant sese duo fulmina belli,
Ambo duo magni maxima bella gerent.
Gibbosæque tremunt, motis radicibus *Alpes*,
Et vix *Hollandos* æquoris unda tegit. 24
Lilia si rostro laceret Jovis *Armiger ales*
Gallica sanguineo *Lilia* rore fluent.
Sed vigil est *Gallus*, noctu canit, ante volucres,
Quàm reliquæ surgant, *Gallus* ad arma canit. 28
Gallus ad arma canit, ciet in sera prælia mundum
Obvius huic nî mox *Cæsar* ales eat.
Ensibus ergo datum strictis componere lites
Regnaque crudelis præmia Martis erunt. 32
Hoc regum studium, cura illa potissima regum,
Nec se majores, nec tolerare pares.
O vanum studium! curas O semper inanes!
An non mortales *mors* facit una pares. 36
Vix armis positis *Europa* quieverat, et jam
Sentiet *Hispanas* ultima terra manus.
Parcite bella sequi; proh, reges, parcite bello!
Pace datâ, veniet regibus inde decus. 40
Vos propter coeunt acies, cæcoque furore
Alter in alterius præparat arma, necem.
Christiadumque acies, et regna minantia regnis
Irritant justos in sua damna Deos. 44
Ah! quoties nostris crescunt ex ossibus herbæ
Ah! quoties nostrâ cæde madebit humus?
Tingere quas possint inimico sanguine, lauros
Christicolæ faciunt cæde rubere suâ. 48

O Solyma!* O tellus pedibus calcata Tonantis!
 An Regum, qui te vindicet, ullus erit?
 Conveniant volucres, *Papa* hoc implorat et orat,
 Totius hinc meritò quem regit orbis amor. 52
 Turcæ, Arabes, sævique Getæ, durique Judæi,
 Sufficiens vestri causa furoris erunt.
 In Turcas Cæsar, bellum Ladoicus in Afros
 Vertat ut agnoscat mundus uterque Deum. 56
 Occiduas, Lodoice, plagas conscribere Christo,
 Perge, *Deo*—que-*datus* sic tibi nomen erit.
 Quasque serit, Lodoice, metes Phœnicia palmas,
 Ibit et in cultus Barbara terra tuos. 60
 Hæc ut in Occiduis fuerint, Oriente subacto,
 Efficient pavidos *Cæsar*is arma Getas.
 Europamque Asiæ jungent, et Seston Abydo;
 Roma triumphabit, Cæsiris aucta manu. 64
 Sic caput orbis eris, sic Divus habebère Cæsar,
 Sic tibi, sic per te redditus orbis erit.
 O mihi fata darent ea cernere tempora! vates
 Cæsaris et regis, *Kelly* fuisse ferar. 68
 Audior ah nulli! crevère incendia belli;
 Non homines audis, nec, *Lodoice*, Deos.
 Magna tua ambitio, tuus insatiabilis ardor,
 Europæ nullo scandere jure thronum. 72
 Non ita, Dii faveant, rex ambitione, Rodolphi est,
 Firmata *Austradum* nam pietate domus.
 Regna alii quærant armisque dolisque Monarchæ,
 A justo *Austriacis* sunt data regna Deo. 76
 Regna quis *Austriacis* dubitet mansura? manebunt

* Jerusalem, the capital of Judea.

Ejus qui dederat, cura Tonantis erunt.
Est Deus ; est magno pro Cæsare, Cæsar et ipse
 Tam justus ; Deus hinc hostibus hostis erit. 80
Austriadum Trias ergo vale, rege, vive, triumphâ,
 Austriaca non est major in orbe Domus.
Quid genus *Austriadum* ? genus est fatale regendis,
 Terrarum imperiis, ut regit astra Deus. 84
Motibus Europæ magnis, bellisque cruentis ;
 Tot pandit portam Portocarero malis.
Ut portus omnes turbâsti, Portocarero,
 Fœlici portu, Portocarero care. 88
Jure suo *Austriacos* dum privas Portocarero,
 Te facis exosum, Portocarero, Deo.
Si tali Ecclesiæ vertantur cardine *portæ*,
 Inferni portas prævaluisse reor. 92

HIBERNIA DESCRIPTA.

Tot occurrunt tam in præcedentibus poematibus, quàm maximè in sequenti poemate Chronologico, peregrina nomina, at ab exteris saltem Lectoribus (quibus in hoc opere potissimùm me accomodo) intelligi nequeant; nisi adjectis commentariis, at specialibus dissertationibus. Quamobrem, ad facilitatem omnium intelligentiam duos inserere duxi: quorum 1. agitur, de diversis Hiberniæ nominibus, ac præsertim de nomine Scotiæ. 2. Verò de variis Hiberniæ incolis. Unde sit

PARAGRAPHUS I.

De diversis Hiberniæ Nominibus, ac præsertim de Nomine Scotiæ.

Insula hæc omnium insularum Oceani, post Magnam Britanniam in Europâ, et Tabrobanam in India, celeberrima, pro coloniarum diversitate, diversas sortita est appellationes, quas referunt P. Bruodinus et D. Flahertius.

1. Ergo dicitur Insula nemorosa aut sylvestris (hibernicè Inis nà cailteach) quòd *Adenus* quidam, ut referunt, centesimo circiter post diluvium anno, a Nino Beli filio, ad explorandam Insulam, e Scy-

thiâ missus, eam sylvis obsitam, totamque umbriferam invenerit.

2. Dicitur *terra finalis*, (vernaculè crioch nà fuincadhac) quòd Hibernia veteris orbis ultimus ad occidentem terminus sit. Hinc opinatur *Bochartus*, Hiberniæ nomen esse derivatum a Phœnica voce *Ibernae*, quæ vertitur *ultima habitatio*, quia ultra Hiberniam ad Occasum, præter vastum mare, nihil veteres noverunt : atque etiam colligi potest, *Hiberniam* Phœnicibus in oras ultimas navigantibus, non fuisse incognitam : aliter deducit Cormacus Episcopus et Rex Momoniæ ex Græco *hiberoe*, occasu, et *nyaon*, insula, quàm insula occidentalis.

3. M. *Elgnata Partholani* uxore *Iniselga*, seu insula nobilis dicta est.

4. *Ere* vel *Eria* ab hujus nominis reginâ, et de facto ab indigenis sic dici solet. Longè ergo aberrant, qui *Ere* occasum vertunt ; nam toto cœlo differunt *Ere* reginæ nomen, et *hiar* occasus ut notat Flahertius in Ogygia Insula.

5. *Fodla*, etiam a Reginæ nomine sic dicta.

6. *Banba*, similiter, a Reginæ nomine. Porro, harum trium Reginarum Reges ex *Tuthadedannarum* vel Danannarum gente (de quibus postea) alternis in Hibernia regnabant annis. Nec magis errant peregrini interpretes in voce *ere*, quàm in voce *Banba*, dum *beatum* vertunt. Vide mox laudatum *Flahert.* qui optimè cum Plinio notat *vernacula* nomina, non a peregrinis, sed ab ipsius linguæ peritis addiscenda esse. Sic *Scotus* noster, a Scripturibus *Erigena* dicitur, ut Hibernus quilibet ab *Ere Erigena*, dici possit. Idem tamen Auctor adhuc

Eriam Ægypto prius nomen fuisse, sicut ut Cretæ insulæ, notat ; cui et illud Hiberniæ donum de venenosis animalibus ejiciendis commune, ut ipsa testatur *Hibernia* de se loquens apud *Hadrianum Junium*, versibus allatis supra, pag. 51.

7. Dicitur Insula fatalis, vulgò *Inisfail* a *Dannanarum* fatali saxo, quod diu in Hibernia asservatum, et in Anglia in Coronationis throno inclusum est. Sed mirabilem hujus fatalis lapidis historiam alibi referemus.

8. Muchnesia a Milerianis (cujus etymologiam non assequor) dum adhuc in conspectu essent, vocata est, ut fecerunt Æneæ socii in conspectu Italiæ, ex Virgilio.

“ Italiam, Italiam, primus conclamat Achates.”

9. Dicitur *Scotia*, quod nomen ob specialem, quam patitur controversiam ad finem hujus Capitis ad longum discutiemus.

10. Vocatur *Ibernia*, ab Ibero flumine Hispaniæ, circa quem Majores nostri diu commorati sunt ; hoc nomen hodie commune est, et familiare fuit olim *Casari*, *Plinio*, *Solino*, *Tacito*, *Orosio*, &c. Sed præ Librariorum incuriâ dimanasse arbitror sequentia nomina ; ut, *Overnia*, *Vernia*, *Bernia*, *Hiberione*, *Hiberia*, *Iberia*, et *Hybernia*, sicut Juverna Juvenali dicta

“ Arma quid ultra
Littora Juvernæ promovimus ?”

Item *Ierne* Claudiano

Scotorum flevit cumulos glacialis Ierne.

11. Germanis, Anglis, Batavis et aliis Irlandia

per barbarismum, ab Hibernicâ voce *Ir* vel *Hiar* (quam occasum significare perperam putant) et Anglicâ voce *land*, quæ terram significat. *Nostrates* quidem *Irlandiam* dictam putant ab *Hir*, Milesii filio et voce *land*, quasi terra Hiri.

12. Plutarchus in libro de facie in orbe Lunæ eam appellat *Ogygiam*, seu perantiquam; quod nomen, ut et *Eriam* cum Ægypto commune habuit Hybernia unde non immeritò quidam conjecturant (quod et constans est apud nos traditio) vetus inter nostros olim et Ægyptios commercium fuisse et affinitatem. Traditionem et conjecturam confirmat quod voces quædam apud nos et Ægyptios idem significant, ut est hæc vox *agus*, quæ Hibernicè et Copticè idem sonat, quod atque Latinè, teste cl. Loftio J. U. Doctore, apud Flahertium, et *Copticæ* ac *Hibernicæ* linguæ admodum perito. Nonnulli tamen negant Plutarchum per Ogygiæ nomen intellexisse *Hiberniam*: eò quòd erret in distantia inter *Hiberniam* et *Britanniam*: verùm error iste non facit quo minùs demonstratio. Plutarchi *Hiberniæ* competat: et Plutarchum eò loci *Hiberniam* intellexisse non obscurè testatur Camdenus loco suprâ citato p. 51. Idem sentit Slatirius Anglicus poeta qui Jacobi I. M. *Britanniæ* Regis originem ex *Hibernia* deducens, eam appellat *Ogygiam* his versibus:

At quoniam arctos Scotico Rex noster ab orbe
Nec minùs occiduis perhibent, Scotus ortus Hibernis
Qui Britonum parent sceptris; mihi pauca recensens
Musa age et Ogygios Iernos reserato colonos.
Insula vergivio circum undique cincta profundo
Quæ fuerat Graiis olim glacialis Ierne.

13. Dicitur Insula Sacra, ex Græco *hieron* quod sacrum est; unde *Iernam*, et *Iernen*, provenire putat D. Flahertius. In hanc rem ita scribit Festus Avienus in libello ex variis Geographis collecto, qui inscribitur, *Oræ Maritimæ*.

Dixère prisci solibus cursus rati est :
 Hæc iñter undas multum cespitem jacit,
 Eamque latè gens *Hibernorum* colit
 Propinqua rursus *Insula Albionum* patet.

Notandum porrò : Hiberniam sacram insulam a veteribus dici, ob beatum soli ingenium, quòd nullum animal venenosum alat aut patiatur.

14. Denique, patrum nostrorum temporibus, Sanctorum insula dicebatur, ob Sanctorum quos produxit multitudinem. Iris adhuc Diodoro Siculo dicitur, unde *Irenses* et *Iri* pro Hibernis. *Iren*, inquit auctor iste Gildæ Badovici, perrexit, ut et aliorum Doctorum sententias in Philosophicis atque divinis litteris investigator curiosis exquireret. Et hæc sunt nomina præcipua, quibus in historiis innotescit Hibernia, quamvis adhuc sub Regum nominibus a patriis poetis aliquando designetur, ut in sequentibus versibus, a D. Flahertio ex Hibernico versis :

Dicta *Tuathalii* domus *Eria*, Regia *Quinti* ;
Fedlimii feudum, plaga *Cobthaca*, et *Hugonis* arvom
Arturi regio, vestrum et, *Cormace*, theatrum.

Hactenus strictim de variis Hiberniæ nominibus :
 ex quibus illud nomen Scotiæ, Antiquarios nostros,

præ reliquis, torquet ; tum ratione originis, tum ratione progressûs. Quare operæ pretium duxi de eo hîc specialiter agere. Quò tutiùs ergo per has Antiquitatis spinas, procedamus, post Camdenum, supponendum duxi, populos priusquam regiones, nominibus suis notos fuisse et a populis regiones fuisse denominatas. Hac factâ suppositione Lectorem monitum volo, *Scotorum* nomen priùs genti nostræ adhæsisse quàm in *Hiberniam* se contulissent, aut *Hiberni* vocarentur, ita ut ab *Hibernia* *Scoti Hiberni* : et vicissim a *Scotia* ab *Hibernia* diceretur *Scotia*, quemadmodùm *Czechi* denominantur Bohemi a regione Boiorum, quam nunc incolunt. Idem sentit Flahertius in suâ *Ogygia Domestica*, qui ibidem advertit : *Hiberniam* fuisse Insulæ nomen ab exteris inditum, et a nullâ voce vernaculâ derivatum : *Scotiam* verò ex *Scotorum* gente illam occupante et incolente appellatam. Quamvis nostri quidam *Hiberniam* frustra derivatam vellent ab *Hibero fionn* ut ostendit *Lugadius O'Cléri* contra *Bruodinum* apud *Flahertium* his versibus :

Cui minimè imperium, non debet *Hibernia* nomen

Tota quod antiquis lingua Latina dedit.

Scilicet *Hyberno* demissum tempore nomen,

Cui multum in *Banba* frigoris ansa fuit,

Codicibus potius patriis inquirito causam

Quos aliam duplicem commemorare liquet,

Nempe quod Hesperio generetur *Hibernia Ibero*

Flumine, Golamidûm prodiit unde genus ;

Vel quòd ab *Occasu*, Graio cognomine Phæbi,

Sic sua *Milesiis* Insula dicta foret.

Cum ergo Scoticum nomen genti, seu populo *Hibernico* priusquam Insulæ adhæserit, inquirendum quomodo hoc eis nomen obtigerit? an a *Scota* Pharaonis Ægypti regis filia, ut multi nostrates volunt; an verò a gente Scythicâ ex quâ primùm Hiberni advenērunt? Priusquam mentem meam hac super re aperiam, adverto ex Flahertio nostro in scriptoribus patriis duarum *Scotarum* ex Ægypto *Gaidelæ*, seu *Hibernicæ* gentis genetricium. Primam dicunt *Pharaonisindurati* et rubri maris fluctibus obruti filiam et *Gaideli* nostri matrem, quæ Moysem suam in tutelam, suscepit. Alteram verò alii volunt esse filiam Pharonis *Sîmedis* vel *Silag*, Milesio, Hibernorum Satori nuptam et in Hispaniâ demortuam; alii Pharaonis *Nectonibus* filiam faciunt, dicuntque illam in Hiberniâ, filios suos illuc concomitantem, occisam. Priorem illam Scotam plerique ex majorum nostrorum albo expungunt, inter quos est, sæpe laudatus Flahertius. Alii eam constanter asserunt, ut P. Bruodinus et alii. Secundam Scotam dubiam facit Auctorum discrepantia in Pharaone ejus patre, qui tamen, sive *Nectimnus*, vel *Nectonibus*, sive *Silag*, modò *Salomon* ut dicunt, cævus fuerit, nihil obstat, quominus hæc secunda *Scota*, Milesii Hispanici Hibernorum Satoris et notissimi tunc herois uxor esse possit. Verùm, utrâque illâ Scotâ admissâ, ostendit D. Flahert. ex *Ketingo* et *Colgano*, neutram genti sed gentem illis *Scoticum* nomen indidisse: quòd utraque Scotici generis marito uxor extiterit. Prima, *Niulo* Pharaonis *Chencridis*, vel *indurati* Genero (*Fenisii* Principis ad turrin Babylonicam

filio et *Noemi* adnepoti, primo Hibernorum Satori.) Secunda, Milesio Hispanico Pharaonis *Silag* vel *Nectimni* Genero. Flahertio tamen hac in parte multi dissident, ut sunt Cambrensis, Bruodinus, auctor vitæ S. Cadroe apud Colganum et auctor vitæ S. Albani his verbis. Ab *Ibero flumine* Hibernia vocatur: *Scoti* verò à *Scotâ* matre ejusdem gentis, filia *Regis Ægypti*. Idem habet Scholiastes vitæ S. Patricii apud Colganum. Patricius, inquit, prædicabat *Scotis*, id est Hibernis, qui *Scoti* à *Scotâ* filia Pharaonis Regis *Ægypti* nominantur. Et subdit mox laudatus auctor vitæ S. Albani. Quomodo de *Ægypto* ipsa venit ad Hiberniam brevitatis causâ omittimus: quia invenitur de illâ in libris, qui narrant; quomodo in primis temporibus habitata est Hibernia. Idem quoque sentit vetustus auctor Melmurius Fathaniensis, qui in hunc sensum Hibernice cecinit:

Unde *Gadelorum* referatur origo, canamus?

A fenio fenios dictos, Gailosque Gadelo:

A Scoto Scotos res est manifesta.

Verum his et aliis similibus facile respondet Flahertius, dicendo, ut ante, Scotam illam sic vocari, quod *Scotici* generis marito enupta fuerit: non vero, quod antea sic vocaretur. Huc inclinat P. Colganus noster, qui in notis ad vitam S. Cadroe hæc habet: optimè nostri passim Historia tradunt ipsam nempe *Scotam*, Pharaonis filiam *Schytam* potiùs cognomento à suis prius appellatam fuisse, quia nempe Schytico marito præter patriæ consuetudinem fuisset tradita et postea cognomento nonnihil depravato in nomen

cedente à *Posteris Scotam* vocari. Confirmat Flahertii opinionem non uno in loco eximius D. Ketingus in suâ Regni Hiberniæ manuscriptâ Historiâ, præsertim verò pagina 2. N. g. Scotiam, inquit, filii Milesii nominârunt ex matre suâ *Scotâ* filiâ Pharaonis *Nectonibus* : vel idcirco, quòd ipsi genus *Scoticum* fuerint, è Schytiâ originem trahentes, ut è *Schytiâ* fiat *Scota*. Et alibi : communis Antiquariorum sententia est, *Gaidelos*, gentem *Scoticam* ideo apellatos, quòd è Schytiâ stemmatis primòrdia referant. Item alibi de primis Hiberniæ Incolis : unanimi Antiquariorum suffragio, traditur linguam *Scoticam*, quam *Gaidelicam* dicimus, *Nemetiis* vernaculam fuisse : nimirum quod è *Schytiâ* ubi ea tum *lingua* erat, huc advenerint. Plures adhuc in hanc rem patrios Auctores allegare possem. Quin et exteri plerique Auctores nostram è Schytis originem deducunt : ac imprimis *Propertius*, qui Augusti tempore floruit, huc collimat Lib. IV. Eleg. 3, ubi canit.

“ Hibernique Getæ pictoque Britannia curru.”
Quo versu innuit Poeta Hibernos origine, *Getas* seu *Schytiæ* populos fuisse. Huc facit, quòd *Gildas* de Excidio Britanniae an. 564, Hibernicum mare *vallem Schyticam* denominet. Et Nennius Britannus in suâ Historia an. 858. quæ falsò *Gildæ* adscribitur, dicit se accepisse à peritissimis *Scotorum* seu *Hibernorum* quòd Schytæ in quartâ ætate mundi, obtinuerint Hiberniam. Quam ætatem idem *Nennius* inchoat à *Davide* et finit in *Daniele*. Quâ certè ætate filii Milesii ex Hispaniâ in Hiberniam solverunt : quo nimirum tempore *Salomon*, *Davidis* filius templum Altissimo dedicavit, ut omnes nostri refe-

runt *Annales*. Nennio suffragatur Henricus Huntingdonius Hist. Lib. I. item Thomas Walsinghamius ex Radolpho à Dieto in *Hypodigmate Neustriæ* sic habet. “ A Regione, quæ dicitur *Schytya*, dicitur *Schytya*, *Schytycus*, *Scotus Scotia*; quemadmodum à Regione, quæ dicitur *Gothia*, dicitur *Geta*, *Geticus*, *Gothicus*, *Gothus*, *Gothia*. Imò ut recte notat Flahertius: Schytarum hodie nomen à quibusdam dicitur esse in Scotis reliquum. Et subjungit idem p. 355, hibernicè loquendi formulam *Scotorum* nomen gentile potiùs, et à *Schytyis* quam patronymicum à *Scota* ulla majorum nostrorum genetrice demissum, insinuare. Non enim patitur ut *Clanna Scott*, id est *Scotigenas*, quemadmodum *Clanna Mile*, *Milesios*, *Clanna Goidhial*, *Gaidelos*; sed *Scot*, *Scuit*, *Scotaibh*, *Kinnescot*, *Scoithherla*; hoc est *Scotum*, *Scotos*, *Scotis*, genus *Scoticum*; *Scoticam* linguam. Itaque (pergit Flahertius) Hiberni, ex quo Hiberniam insederant, ex Hiberniæ insulæ nomine appellantur; Scoti vero dudum ante, à primæ originis solo Schytyia, audierant. Accedit, quòd pluribus generationibus ante Milesianam coloniam, *Gaideli* progenitoris nostri, (a quo hodie dum Gaideli vernaculè denominamur) pronepos *Hiberus Scot* diceretur.

Quid ex his omnibus evidentiùs concluderet, licet, quàm Hibernos, non ab ulla Scotâ Pharaonis filiâ; sed a Schytica regione, unde primum profecti sunt, *Scotos* appellari; nomenque a populo, seu habitatoribus in gentem postea derivatum; quod in causa fuit, cur Romani Scriptores Hiberniam deinde Scotiam appellaverint. Nihilominus tamen ad *Sco-*

tici nominis antiquitatem facit, quòd tum temporis innotuerit, quò a Pharaonis filia originem trahere crederetur.

Hæc *Scotici* nominis antiquitas mihi calamum acuit in *modernos Scotos Albionenses*, qui, nescio quâ præcipiti audaciâ, aut effreni licentiâ, contra Scriptorum omnium torrentem, quos citat Flahertius p. 357, nostræ gentis antiquitates, Sanctos, resque a nobis domi militiæque præclarè gestas, ut ante monui, sub *Scotici* nominis larvâ, sibi attribuere non verentur, cum tamen non nisi post undecimum sæculum a Christo nato Scoticum nomen Albanis suæ ubique attributum legant; et tunc etiam secundùm quid, seu cum adjectione Minoris *Scotiæ* vel *Scotiæ Britannicæ* per distinctionem ad Hiberniam, insulam mari ambitam, Britannis *contiguam*, nequaquam verò continuam (ut est hodie Scotia Albionensis) quæ ab omnibus primùm scriptoribus Scotia simpliciter Scotia insula. Et post, *innotescente* foris *minoris Scotiæ nomine*, Scotia Major dici cœpit: adeo ut, apud veteres omnes scriptores, *Gildam* nempe, *Bedam*, aliosque innumeros Scotus et Hibernus synonymicè sumantur. Quid quòd ipse *Marianus Scotus*, inter primos qui modernam *Scotiam* hoc nomine appellavit: Hiberniam tamen Scotorum insulam unde Albionenses Scoti profecti sunt agnoscere non dubitet: et, ut Camdeni utar verbis: ipsi veri et genuini Scoti hoc Scotorum nomen non agnoscunt: sed alios se *Gaoihel* indigitant, quo ultimo nomine a nobis usque in hodiernum diem appellantur: vel *Gaidelos* seu Hibernos Albanis quòd aliud non sint, quàm Hibernica colonia, a Regibus

olim nostris illuc transmissa ut fusiùs ostendemus ubi de Hiberniæ regibus erit sermo. Quin imò sæculo 12. Cambrensis, in Dialogo de sede *Menevensi*. Ostendit Albaniam nunc abusivè *Scotiam* dici et de Excidio Ecclesiæ Cluanensis in Hibernia anno 1042, hæc restant adhuc carmina.

Hæc urbs horrendis hodie vastata ruinis
Quæ prius ante fuit Scotorum nobile culmen.

Sed nec adhuc Scotorum nomen Hiberni adeo exuimus quin Sæculo jam elapso in plerisque Germaniæ locis *Scoti* audiamus, ut ostendit Epitaphium Illustriss. D. Edwardi Geraldini Lageniensis, Hiberni S. R. J. Comitæ Hiedelbergæ an. 1626, apud Minoritas sepulti ubi *Scotus* pro Hiberno inscribitur: credentibus nimirum (ut rectè post Wardeum in vitâ *S. Rumoldi*, notat Flahert :) Germanis Epitaphii Sculptoribus, et auctoribus veterem synonymiam hanc *Scotorum* et *Hibernorum* nondum in Germania extinctam. Et sanè meritò, cum hodieque Monasteria *Scotorum* ubique audiant quæ doctiorum Germaniæ Scriptorum auctoritas luculenter asserit esse Hibernorum, sic, ut reliqua taceam exempla Monasterium Benedictinorum Scotorum Ratisbonæ fundavit olim serenissimus Hiberniæ Rex, Bernardus O'Brien, cognominatus Boromeus, pro Hibernis Monachis, vacillantibus domi litterarum studiis, ob Danorum vastationes; sed Hibernos Monachos, *Scoti Albionenses*, ex gratiâ primum suscepti, Scotico astu paulatim disperserunt.

Sed quid ego hæc? capit ista suos injuria Divos.

Præterire tamen non possum Buchannani, hac in parte, tam mali Historici, quàm boni poetæ, figmenta, quibus modernæ suæ *Scotiæ* antiquitatem longè ultra Christi D. Nativitatem independenter ab *Hibernis*, unde orti sunt, profert, ac per hoc litteratis omnibus imponere audet; Enim verò Psalmorum paraphrasi, Mariam Scotorum Reginam sic pulchrè alloquitur.

Nympha Caledoniæ, quæ nunc feliciter oræ
 Missa, per innumeros, sceptrâ tueris, avos,
 Nec minùs pulchrè in ejus *Epithalamio* ita canit.
 Si series generis, longusque propaginis ordo
 Quæritur: hæc una centum de stirpe nepotes
 Sceptrigeros numerare potest. Hæc Regia sola est,
 Quæ bis dena suis includit sæcula fastis:
 Unica vicinis toties pulsata procellis,
 Externi immunis Domini: quodcunque vetustum
 Gentibus in reliquis, vel narrat fama vel audet,
 Fabula, longævis aut credunt sæcula fastis,
 Huc compone, novum est.

Hæc quidem ut præclare ab eximio poeta de serenissimâ reginâ dicta sunt, ita sunt et verissima. Modò, ut loquitur Flahertius, p. 26. *Veteris Scotiæ* seu *Hiberniæ*, matris ætatem moderna filia, *Scotia* nempe *Britannica* adsciverit et perennitatis illius, filiâ matri succedente, utraque facta fuerit particeps. Sed nec in hoc solùm poeticus Buchanni furor sistit. Quin et sanctos olim nostros, et viros, doctrinâ, pietate, et armis celebres, per Gallias et alibi florentes, et *Scotici nominis prætextu* (qualis in rerum

naturâ, ante sæculum undecimum, ut antè notavi, nullibi audita aut lecta fuit) plus quàm poeticâ licentiâ adscribit, ut patet ex carminibus supra notatis, p. 23. in quibus Scotos sub Carolo Magno merentes velut suos introducit. Quæ et si vera quidem, Buchannani tamen sensu falsa omnino habenda sunt, ut ipsa Gallorum testimonia evidenter ostendunt; ac imprimis Eginardus in vita Caroli Magni, cui Secretarius primùm et deinde gener fuit. Scotorum, inquit, reges sic habuit ad suam voluntatem, per suam munificentiam, inclinatos, ut eum nunquam aliter, quàm Dominum, seque subditos ac servos ejus pronunciarent. Dicit forte Buchannanus, per Scotos ibi non intelligi Hibernos: cui et ego repono; verte folium ad annum 812, et lege. *Norvegi Hiberniam* (N. B.) *Scotorum Insulam aggressi a Scotis* in fugam conversi sunt. Et si hoc non sufficiat, lege *S. Notkerum Sangallensum* sic scribentem: cùm idem *Carolus* regnare cœpisset, et studia litterarum ubique propemodùm essent in oblivione, contigit duos *Scotos* de Hibernia in littus Gallicum devenire viros et in secularibus, et in Sacris Scripturis incomparabiliter eruditos. Horum unus inquit *Flahertius, Claudius Clemens*, Academiæ Parisiensis, alter vero *Joannes Scotus Erigena*, Papiensis Academiæ in Italia, jussu *Caroli Magni*, initia posuit. Suffragatur Ericus Antisidorensis, cujus hæc sunt verba, "Quid Hiberniam commemorem, contempto pelagi discrimine, pene totam cum grege Philosophorum ad nostra Gallicana littora migrantem? quorum quisquis peritior est, ultro sibi indicit exilium, ut Salo-

moni sapientissimo famulentur ad votum. Fidem dictis addit indubitata ipsam *Caroli Magni* diploma (quod, regente in Austrasia Sigiberto Clodovei regis Galliae, ex Clothario primo nepote, emissum est) in quo sequentia leguntur. "Cum jam per totam Galliam divinæ religionis fervor torperet, D. N. Jesus Christus ad repellendas ignaviæ tenebras, de occiduis Hiberniæ partibus splendidissimum radium Gallicis finibus emergi præcepit Columbanum egregium Scotigenam."

Innumeros alios ex Hibernia Sanctos adducere possem qui in Gallia meruerunt, de quibus suo loco fusiùs: ac præter eos, de quibus dictum est in testimoniis Auctorum paulo ante, sequentes præterire religioni ducerem. Quis enim sine piaculo præteriret *Mansuetum* S. Petri Apostolum Discipulum, primum *Lotharingiæ* Apostolum et Martyrem de quo Carthus ad 3. Sept., Canisius, Surius et alii? *Joannes Erigena*, seu *Hibernus*, quid præstiterit Oxoniæ in promovendâ Universitate et restaurandis bonis litteris, An. 884, Alfridi regis tempore. Idem testatur Waræus de Scriptoribus Hiber. Lib. I. tit. 5. Annal. Cænobii Winton, et Camdenus in edit. Londin. p. 267. Vincent. Bellov. I. 24, c. 42. Menard. et alii. S. *Rupertus* Episcopus Salisburgensis, et Apostolus Bavariae, vide Canis. tom. 6. Math. Rederum, &c. &c. *Albuinus*. Episc. Fristlariensis, Apost. Turingiæ. Irithem Lib. III. c. 367. Lib. IV. c. 190. Wion. Ferrar. et alii. S. *Suithbertus* Westphalorum, Saxonum, Frisonum, &c. &c. Apost. Bed. Lib. V. c. 10, 11, et 12, Hist. Angl. et

alii. *S. S. Aridanus* et *Caidocus* Morinorum Apost. vid. Alcuin. Malbranc. et alios. *S. Fursæus* Latinia-censis Cænob. fundator, aut certè restaurator. Vid. Bed. Lib. III. Hist. Eccl. Angl. Lib. XXIV. c. 80, &c. &c. *S. Elphius* Martyr, prope Tullum Leucorum (tempore et jussu Juliani Apostatæ) cum 33 sociis Martyrio coronatis. Vid. Ferrar. ad 14 Octob. Cratopol. de *S. S. Germaniæ*. Usser. in Indice Chronol. ad ann. 362. Rupert. Abb. Tutiens. in ejus vitâ apud Surium ad 16. Octb. quàm plures alios missos facio, tunc quia non sunt hujus loci: tunc etiam maximè quòd hæc per transennam hic adscribam, ut orbi universo pateret quorum *Scotorum* cum Gallis Commercia et fœdera olim intercesserint et consequenter fraudulosa Buchannani figmenta detegerentur ex quo, velut crimine ab uno disce omnes *Scoto* Britannicos Scriptores, tam nostri, quàm superioris ævi, qui inani homonimiæ amphibologiâ rerum nostrarum gloriam sibi arrogare frustra conantur; contra ac fecerunt prædecessores eorum. Ut non immeritò ejusmodi fungi, apud sagaces auctores pro Mythicis habeantur: nec benigniorem mereantur fidem quàm *Ægyptiæ* Manetheonis tabulæ, ut appositè advertit Flahert. Sed ea sunt temporum nostrorum vitia, ut in origine antiquitatem et in moribus novitatem quivis affectet, quippe

“Ætas Parentum, pejor Avis tulit
Nos Nequiores: mox daturos
Progeniem vitiosiore.”

Nihilominus tamen inter ipsos etiam modernos *Scotos* Edmundus Hoyus, cum Radero ejusmodi pseudo-

historicos suæ nationis graviter repræhendunt, ob injuriam Hibernis illatam in rapinâ Sanctorum, et illustrium virorum. Ferrarius adhuc Servitarum General. Tom. II. Baviariæ, p. 254. Hagiacleptas, seu sacri furti reos ejusmodi appellat, Gerræitaque sunt, inquit Camdenus, quod Scoti scribunt *Scotorum* nomen et regnum plurimis ante Christum natum sæculis in Brittaniâ floruisse. Et certè, illa Britannia pars, quæ hodie *Scotia* audit, alia non est quàm veterum Caledonia, quæ, testibus Gylldâ et Bedâ, ne temporibus quidem Theodosii junioris à *Scotis* constanter habitata est, sed eorum tantum incursiones ex Hiberniâ passa. Procedente autem tempore, inquit Beda, in Hist. Angl. Lib. I. c. 5. Britannia post Britones et Pictos, tertiam Scotorum nationem in Pictorum parte recepit. Et Dalriednam locum, quem insederant, ibidem designat. Neque enim integra ipsa Albania, quæ moderna Scotia est, debellatis statim Pictis, sed tum demum, cùm populo utroque in gentem unam coalescente, absolevit planè gentis Picticæ memoria: quod, ut ante undecimum post Christi nativitatem sæculum, haudquaquam factum; ita neminem, qui toto antecedentium annorum spatio scripserit, produci posse arbitramur, qui Scotiæ appellatione, Albaniam unquam designaverit. Porro (ut doctissimus Usserius annotat. de Eccl. Brit. primordiis pag. 734) licet Scotos, qui Hiberniam, et Scotos qui Britanniam incolunt, ven. Beda diligenter distinguat: ipsa tamen *Scotia* ei semper est unica, eadem nimirum quæ *Hibernia*. Plus æquo fortassis in hac materiâ immoratus sum; quippe me

impulit fervor antiquitatis patriæ nostræ à Scoto-Britannorum rapinâ vindicandi; si quid autem hic non præstiti in decursu passim præstare conabor. Hic solummodò coronidis loco apponam quid sentiat Udboemmius Frisiorum Historiographus de *Scoto-Britannorum antiquitate* in novo suo opere *Chronologico* p. 198. Hoc solum judicamus, inquit, quæ de Scotis et eorum Regibus ab anno 330. ante caput æræ Christianæ, cum Alexander Macedoniorum potiretur in Oriente, usque ad Fergusium secundum Regem Scotiæ 40, cujus initium conjicitur à Scotis in An. Chr. 404, qui ejectos è Britannîâ Scotos dicitur in eandem reduxisse: non ex Annalibus vetustis, vetustos auctores habentibus, sed agraphis traditionibus à recentioribus deprompta memorantur, ea nos pro certis habere non posse. Scimus enim quàm lubrico atque instabile fundamento nituntur. Quin imò ne ista quidem satis certa nobis videntur, quæ à Fergusii secundi initio, et Scotorum reditu in Britanniam in rebus Scoticis recitantur ad an. Christi 829. quo Picti scribuntur in Britannîâ à Scotis deleti. Quam pulchrè vir literatissimus, et candidissimus Historiarum Professor, Pseudo-Historicorum *Scotorum Albionensium* convellit figmenta, et appositè, quæ à me hactenus scripta sunt, confirmat: "*rumpantur ut ilia momis.*"

PARAGRAPHUS II.

De variis Hiberniæ Incolis.

Campam nunc aggredior spinis obsitam, ut rosas colligam. Spinās seminant temporis diuturnitas et pugnantium inter se auctorum varietas. Ut autem per spissas antiquitatis nebalas facilius è spinis rosas colligamus, incipiemus cum mundo à diluvio, nihil immorando circa Mundi ætates, diluvium præcedentes, quæ nostro proposito multum inservire nequeunt; si qui enim Hiberniam ante diluvium inhabitârunt; nobis certè post diluvium existentibus non aliter constare potest, quàm relatione divinâ, aut ope diabolicâ. Quocirca, ante-diluvianos Hiberniæ incolas missos faciemus: licet in antiquissimis patriæ historiis legatur: tres piscatores, Cappa, Lagne, et Luasat, ex Hispaniâ, adversis ventis actos, primos omnium in Hiberniâ portum offendisse, ab universali cataclysmo mox obruendos: sicut et *Cæsarea, Baronnâ, et Balba*, cum quinquaginta aliis fœminis et tribus viris Bitho, Ladrao, et Fintano, qui in Hiberniam appulisse dicuntur ante diluvium 40 diebus; vid. Flahert. pag. 162. Ut igitur à diluvio initium ducatur, Lectorem monitum velim, quòd, ut spinas evitarem alieni me ductûs esse voluerim; unde, Chronologiam quod attinet: nè me in pugnam provocet: aliarum gentium more Auctores patrios secutus sum, maximè Flahertium,

virum in Sacris, et prophanis, exteris, et domesticis historiis versatissimum : illos, si quid orietur contentionis, provocet. Id interim affirmare ausim : gentis nostræ antiquitates tam firmis nixas fundamentis, quàm aliarum gentium : quibus tamen penes scriptorum suorum traditiones permanere licet ; liceat ergo et nobis. Quapropter (ut ex indubitatis patriæ historiis liquet) quinque fuerunt principales in Hiberniâ coloniae : Quarum 1. erat Partholani, 2. Nemethiorum, 3. Belgarum, 4. Danannarum, et 5. Scotorum, seu nunc Hibernorum, de quibus nunc ordine agemus, ac primò—

**DE PARTHOLANO, SEU PRIMA HIBERNIÆ POST CATA-
CLYSMUM COLONIA.**

Partholanus primus Hiberniæ post diluvium Incola vulgò statuitur : Alii tamen tradunt illum ante se, homines ibi invenisse ; alii brevi post illum supervenisse, quos Scriptores nostri Fomorios appellant (sub quo generali nomine Nostrates comprehendunt omnes transmarinos prædones ; primas Hiberniæ colonias infestantes, qui omnes ex semine Cham originem traxisse feruntur, et remotas orbis insulas inhabitare statuisse ; quo faciliùs a debita Japheti posteris servitute subtrahere se possint, Gen. cap. 9.) sed Fomorios in specie dictos, putant esse Hiberniæ incolas sine origine ullâ, aut certâ sede, quales erant Latinorum aborigines, et Græcorum Gigantes, quos non aliunde advectos, sed herbarum, arborumque instar, ex terrâ genitos autumârunt, de quibus Virgil Lib. VIII. *Æneid.*

Hæc nemora Indigena, Fauni Nymphæq. tenebant
Gensque virûm truncis, et dure robore nati.

Et Juvenalis Satyr. 5.

———— qui rupto robore nati,

Compositique luto nullos habuère parentes.

Verum : si in Sacræ Scripturæ sensu gigantes accipiamus, non monstrosæ proceritatis homines, sed Tyrannos, et hominum oppressores denotant qui ob nimiam eorum sensualitatem e cœlo lapsi, vel terrâ geniti feruntur ; hinc Aborigines dicti, ut ut sit, perinde est ad nostrum propositum.

Itaque Partholanus (cujus genealogiam vide in Schemate nostro genealogico Coloniarum Hiberniæ) e Mygdoniâ Macedoniæ regione, vel Græco-Scythia, ut alii volunt, primam in Hiberniam Coloniam duxit, juxta Flahert. anno Mundi expirato 1696. ab universali diluvio 311, et ætatis Abrahæ 21, portum que attigit Inversgene in Kirigiæ Comitatu, mense Maio, lunâ 14, die Martis. Unde colligere est, Nostros olim in temporum dimensione Lunam observasse, juxta vetustiores plerosque Antiquarios nostros : sed quâ ratione mensis Maii, aut diei Martis fiat mentio non assequor : cum circa id tempus ejusmodi temporis distributio facta non fuerit. Vid. tamen D. Flahertii conjecturam pag. 163. suæ Ogygiæ.

Partholanum (præter ejus uxorem, Elegnatam hibernicè Elgam, filiosque ejus Rudricium, Slangium, et Lagneum) comitati sunt mille viri, quibus hæc tota colonia constabat.

Partholanum Ultoniam inhabitâsse fertur ante
cujus adventum tres tantum lacus et decem fluvii
Hiberniam irrigâsse commemorantur, de quibus car-
mina superiùs allata pag. 52. Anno autem Mundi,
1979, et decimo ab ejus adventu, primum in Hiber-
niâ prœlium commissum est ad montem *Naibh* in
Lagenia, quo in prœlio Partholanus adversus Fomo-
rios victor, accepto vulnere, non diu post expiravit,
ut et Slangius ejus filius ad montem sui nominis in
Ulidiâ Ultoniæ sepultus. Secundo ab hinc anno
ex effosso Lagnei tertio geniti Partholani sepulchro
lacus, ejusdem postea nominis, emanavit. Decimo
verò, a morte Slangii anno Rudricius Partholani pri-
mogenitus, lacu in eum prorumpente, obruitur;
unde lacus ab illo hactenus denominatur. Porro
universam Partholani Coloniam, ad 9000 hominum
hebdomadis spatio, peste extinctam tradunt Anti-
quarii. Sed Flahert. cujus auctoritas, et ratio magni
apud me est ponderis, hanc coloniam 30mo. ab ad-
ventu anno extinctam vult, nempe anno Mundi 1999.
adeo ut, Juxta illum, numerus 300 pro 30. irrep-
serit, quod faciliè crediderim, cum, ut ille pulchrè
advertit, ab anno adventûs 30mo. ne vel mentio
hujus coloniæ in historiis occurrat. Nisi quod Virgil
de regno Ditis scribit,

Ibant obscuri sola sub nocte per umbras,
Perque Domos Ditis vacuas, et inania regna.

2. DE NEMETHIORUM IN HIBERNIA, COLONIA.

Anno Mundi 2029, a vocatione Abrahæ 5 ante natum Jacobum 80. Nemethius, vel Nemedus (cujus genealogia in Schemate proponitur, ex eadem quâ Partholanus, Regione oriundus ut propinqua eorum ostendit cognatio : vid. Schema genealogicum ; Hiberniam jam annos 30. vacuam, et sylvis obsitam secunda plantavit Colonia comitantibus inter reliquos Andino cum uxore Macha, suisque filiis Starno, Hyerbanele vate, Fergusio *latus rubro*, totidemque nuribus. Porro, Nemethii temporibus quædam in Hibernia extracta sunt e cespite munimenta quorum nomina adhuc hodiè extant, ut *Rathkinech* in Lagenia, et *Raithkinbaith* in Dalaradiâ &c. &c. Quidam etiam campi eradicatis fruticibus, sylvisque excisis instructi, et lacus quidam innotuerunt, de quibus consule Flahert.

De anno autem mortis Nemethii non certò constat : dicunt tamen illum in insulâ, quæ D. Barri hodie dicitur, in Momoniâ cum 9000, hominum peste sublatum : cui mortalitatis generi, novas terrarum Colonias frequenter obnoxias ratio docet, et experientia. Vid. Flahert. pag. 169.

Nemethiorum quæ inde exstabant, reliquæ, profligatis semel atque iterum Fomoriis, eorumque ductore Conango, ipsam deinde Conangi turrim vulgo Torrinis, inde grassari solebant, solo exæquârunt, anno mundi 2245.

Sed non ita Nemethiorum constans erat fortuna,

quin Fomorii, recollectis denuo viribus, eos ad internecionem deleverint. Adeo ut qui ex Nemethiis supererant, indociles servitutem pati, solum vertere decreverint, quod paulo ante, dum eorum res stetissent, inter se partiti sunt.

Duces fugæ *Britannus Calvus*, Nemethii ex Fergusio *rubro latere* filio nepos, et Ibathes, vel Baathes, ex Hierbanele vate pronepos.

Britannus, Calvus dictus, in proximam Hiberniæ insulam cum suis commigrat, quam ab ejus nomine posterius Britanniam appellarunt: quæ antiquitus dicebatur Magna Insula; unde, forsitan per utriusque nominis conjunctionem, *Magna Britannia* hodiernum audit. Non igitur a Romanorum *Bruto*, ut aliqui fingunt; sed a nostro *Britanno Calvo* ut vetustissimi agnoscunt Britonum Scriptores qui Britanniae suæ derivationem a Romanorum *Bruto* inter fabulas plane reponunt. Ibathes autem vel Baathes (ex quo orti Danannæ, in Hiberniam mox regressuri) in Scandiam transfretavit, quæ est pars Germaniæ aquilonaris, Daniam, Suetiam, et Norvegiam primitus complectens.

Porro, hæc Nemethiorum ex Hiberniâ fuga juxta Flahert. pag. 66. contigit An. Mundi 2245. ætatis Joseph. 45. Sed paulo ante hanc fugam, describit Bruodinus pag. 833, propugnaculi Ecclesiastici, alios ipse Antiquarios secutus, qui volunt sequentem jam Coloniam per Simeonem Maculatum ex Nemethii semine descendisse. Unde juxta illum, Simeon Maculatus post Nemethiorum excidium, fugam in Thraciam convertit, ubi in tantam excrevit

gentem cujus potentia Græcis suspecta esset; quam-obrem eos in servitutem rede-gère, adeo ut terram quotidie effodere debuerint et in saccis coriaceis ad inculta, petrosa, et sterilia loca inde transferre. Tam duræ servitutis impatientes Simoniani, acceptis saccis et uxoribus, Græcorum naves furtim conscendere, et fugæ consulere cœperunt; atque inde in Hiberniam, unde Majores eorum ante egressi sunt, revertuntur, an. a morte Nemethii 207; a Diluvio autem 857. Et quia saccos portabant *Firbolg*, quasi Saccigeri dicti sunt, sed Flahertius *Firbolg* interpretatur viros Belgas: quôd hæc Colonia ex *Belgis* potissimùm constaret. Cui et egô non invitus assentior utpotè, qui perlectis et ponderatis, quæ exstant, regni antiquitatibus, opus suum edidit; quare relictâ Nemethiorum Coloniâ, sit cum Flahertio.

DE FIRBOLGORUM, SEU BELGARUM, 3. IN HIBERNIA
COLONIA.

Ducentis annis, inquit Flahertius, à maris rubri, hinc indulgentis, illinc indignantis prodigio, Amzonum initia, et Belgarum in Hiberniam adventum refert poema chronologicum Hibernicum quod sic incipit.

Sæclorum Annales deducit ab origine Mundi.

Itaque *Firbolg*, seu Belgæ, juxta illum (contra ac vulgares nostri Antiquarii statuunt) linguâ et origine à *Nemethiis* distincti, ex septentrionalibus

Germaniæ partibus in magnam *Britanniam* deven-
runt; unde ex parte ejus australi, an. mun. 2657, à
Nemethiorum fugâ 412. *Hiberniam*, tam diu de-
solatam, et cultoribus vacuum, tertiâ coloniâ adim-
plêrunt; Ducibus Slangio, Rudricio, Senganno,
Gananno, et Ganno, quinque filiis Delæ filii Loichi:
de quorum Majoribus ulteriùs mihi non constat nisi,
quòd fuerint viri Belgæ. Appulerunt autem in
Orientali Hiberniæ parte ad Wexfordiæ, et Arkloæ
portus, quod ostendit, eos probabiliter, ex Britan-
niâ solvisse: quippe brevis ibi ex australi Britan-
niâ in Hiberniam trajectus est.

Et quamvis tota hæc colonia communi Firbol-
gorum, aut Belgarum nomine veniat, ex triplici tamen
gente constabat, nempe Belgicâ strictè, quæ ex in-
feriore Germania in Britanniam trajecit: Damno-
niâ, vel Dammonicâ quæ in Britanniâ ante habitabat,
et *Gallionia* vel Galleniâ ex urbe primariâ Attre-
batorum Gallenâ antiquitus dictâ, oriunda, vid.
Flahert. pag, 14. Ac nescio, quâ rerum con-
junctione sub *Belgarum* in *Hibernia* tempora, in
citato jam Hiberniæ poemate, *Amazonum* fiat men-
tio? an fortè etiam sub id tempus Amazonum nomen
orbi innotuit? et quidem Hiberniam tunc temporis
cultoribus orbam non fuisse ostendit ejus mentio
facta in *Argo-Nautarum* expeditione, teste Hadriano
Junio, Hiberniam ita de se loquentem introducente.

“ *Illa ego sum Graiis olim glacialis Ierne,
Dicta, et Iasoniæ puppis bene cognita nautis.*”

Reliqua, quæ sequuntur, lege in pag. 51. Contigit

antem *Argo Nautarum* expeditio, anno M. 2688, vid. Flahert. pag. 73. Quæ navigatio, præ omnibus ab orbe condito navigationibus, Vatum Præconiis celebrata est; adeò ut patriæ meæ congratuler, quod in ea expeditione illius fiat mentio. Cujusmodi Antiquitatis, inquit Cl. Usserius pag. 724, primord.

Eccles. Brit. ne ipse quidem populus Rom. nominis sui testem proferre poterit auctorem. Porro, *Argo-Navis* omnium prima oceano se commisisse fertur, ut innuunt seqq. vers.

“Vellera cum Myniæ nitido radiantia villo,
Per mare non notum primâ petiêre carinâ.”

In eâ etiam ferunt Phasianas aves deliciosorum epulas, e Phasi Colchorum fluvio primùm in Europam delatas, teste Martiali, Lib. III. Epigram. 72, de Phasianâ ave loquens.

“Argoâ primùm sum deportata carinâ
Ante mihi notum nil, nisi Phasis erat.
Cujus Artifex *Argus*, *Typhis* Rector: quod sic effero.

Argoæ navis fabricator dicitur *Argus*:
Typhis in *Argoâ* puppe magister erat.”

Sed hæc per digressionem, ad propositum ergo ut redeam: tota Belgarum Colonia, ut ex triplici gente conflata est, ita ex triplici parte Hiberniam invasit. Slangius, Galeniorum ductor, in Wexfordiæ sinu portum attigit in loco, ab ejus nomine, Inverslainge dicto. Rudricius cum Belgis portum in Ultoniâ nactus et similiter appulsûs locus, ab ejus nomine, Rudricianus Tractus deinde nuncupatus est. *Gan-*

nus autem, *Ganannus* et *Singannus Damnoniorum* duces ad austrum Dublinii in Lageniâ Arkloensem portum intrârunt, ab eorum tunc nomine *Inverdomnan* dictum. Est tamen alius hujus nominis portus in occidentali Conaciæ plagâ, ubi Damnonii longo post tempore dominati sunt. Quippe Insula inter quinque nominatos Duces, quinque partita est, regnavitque in Hiberniâ horum Principum Colonia annis 80, per novem Reges (de quibus postea) priusquam à Danannis, in Hiberniam reversis delerentur. Quare nunc sit

4. DE DANANNARUM IN HIBERNIA COLONIA.

Danannus, aliter Tuath-Dedannan, dictos putant quidem Antiquarii nostri: vel quod tria hominum genera comprehenderent: nempe Dominos quorum erat regere; *Magos*, seu *Druidas*, qui sacrificiis præerant, qui et Dii ab *Ethnicis* dicebantur: et *Poetas*, seu *Historicos*. Flahert. autem pag. 12. Tuath-Dee dici inde putat, quod populus ille ad Dean fluvium in Britannia antequam in Hiberniam appulisset, commoratus sit. Reliquum, quod est *Danan*: non ausim, inquit, Danorum nomini affinem dici: cum non nisi sæculis Christianis Danorum nomen cum eorum irruptionibus, Latinis innotuit. Potuit tamen diutius apud ipsos usurpari: quemadmodum *Scotorum* et *Pictorum* nomina, multis sæculis, suis gentibus prius, quam Romanis nota. Ut ut sit: Danannæ (sic eos deinceps facilitatis gratiâ nominabimus, cum vocabulum *Tuath-Dee-Danan* ab

exteris non tam facile efferri possit) Duce Nuado Argentimano, ex Aquilonari Britanniae parte in Hiberniam irrupserunt, *Belgisque* seu *Firbolg* in *Moyturensi* praelio (quod juxta nostrae gentis Chronologos cum Excidio Trojano coincidit) devictis, quartam in Hibernia Coloniam implantârunt, anno mundi 2737. annis 30. ante eversam Trojam.

Porrò, Danannæ, reliquiae erant Nemethiorum, qui a Fomoriis deleti, fugam ex Hiberniâ arripuerunt an. mundi 2245. ut ante dictum, vel in Scandiam, ut vult Flahertius, Duce *Ibathe* : vel *Athenas*, ubi magicis artibus se applicuerunt, usque dum oppressi, per Daniam iterum et Norvegiam in Hiberniam redirent, ut alii volunt Antiquarii. Sed mihi Flahertii opinio, quæ *Ibathem* in *Scandiam* cum suis effugisse asserit, magis arridet : ubi successu temporis, *Faliam*, *Goriam*, et *Muriam* urbes incoluerunt ; et deinde eorum posterii ad Septentrionales Britanniae partes se contulerunt, ubi circa *Dobar* et *Indobar* commorati, donec Duce *Nuado Argentimano*, ut jam dictum est, Hiberniam invaserint, sedesque ibi, expulsis Belgis, 151 annis, usque ad *Scotorum* seu *Hibernorum* adventum, fixas tenuerint, per novem tantum reges, quorum dictus Nuadus secundus, etsi primus Coloniae Ductor cujus genealogiam vide in Schemate Genealogico.

Itaque *Nuadus* hic, Danannarum Strategus, fuis in *Moyturensi* praelio *Belgis* eorumque ultimo rege, Achaio, amputatae manûs usum amisit : quare illi argentea manus adaptata ; unde *Nuadus Argen-*

timanus dictus. Belgarum porrò ex Moyturensi prælio reliquæ, in *Britanniam*, *Hebrides*, aliasque vicinas insulas, migrarunt; nec feliciori successu secundo Moyturensi prælio; adjunctis Fomoriis, bellum redintegrâsse dicuntur. Sed postea Scotis, seu Hibernis advenientibus, ad expugnandos Dannannas, sese junxerunt; unde latifundia, et dignitates suas recuperârunt. Adeo ut Crimthannus Skiathbel, ab Herimone rege, Lageniæ (quæ Belgarum tempore, Galleniorum provincia dicta est) præpositus fuerit: et Conactiæ reges usque ad Cormaci regis Hiberniæ tempora, ex Damnoniis fuerint (Damnonii autem ut antea monui, una fuit ex tribus Belgarum aut Firbolgorum gentibus.) Quin et multa hodie existunt per regnum loca, quibus hæc Belgarum colonia nomina indidit, sicut et familiæ quædam, etiamnum hodie ex Belgarum supersunt reliquiis: ut O'Beunachan in Sligoensi Comitatu, et O'Layn in Hymania, vastissimo O'Kellyorum tractu, qui et ipse O'Layn, principis aut senioris O'Kellyorum familiæ fuit vasallus. De his et aliis huc spectantibus vid. Flahert. pug. 175. Ego interim *Scotorum* seu *Hibernorum* coloniam (in cujus solius gratiam hoc a me opus susceptum est) quâ mari, quâ terra ex Schytiâ in Hiberniam deducam. Quare sit

5. DE SCOTORUM SEU HIBERNORUM IN HIBERNIA, COLONIA.

Hujus Coloniz quæ a diluvio universali in Hiberniâ quinta est, et quæ unica huic meo operi ma-

teriam suppeditura est, originem altius repetere et progressum continuâ serie ad nostra usque tempora deducere juvabit. Itaque, multiplicatis post diluvium Noemi posteris, et orbe universo inter illos partito, *Asiâ* intra Euphratem, ad Indicum usque Oceanum *Semo* datâ, reliquâ Asiâ, cis Euphratem cum totâ *Europâ* ad Gades usque *Japheto*, *Syria* verò cum *Arabid* et *Africâ* tota *Camo* obtigit. Processum igitur ab Oriente est ad amœnissimos campos *Senaar* in Mesopotamiâ, ubi, antequam dispergeretur in diversa Mortalium genus, civitatem, quæ potentiæ monumentum esset, ad Euphratis ripam condere, et in ea turrim Cœlo minitantem erigere cœperunt, processit verò opus 22 annorum, cum Deus Opt. Max. superbæ ædificantium vanitati, quasi per contemptum illudens, eorum omnium idioma quod tunc unicum erat, et probabiliter quidem Hebraicum, in 72. quot tam fuerunt ædificantium familiæ, dispersit: quâ linguarum dispersione, aut confusione, talem induxit in animos perturbationem, ut, dum loquerentur omnes, pauci perciperent, copiâ nimiâ sermonis inopiam pariente; adeo ut relicto jam, non potentiæ, sed confusionis monumento, in regionem suam, quique profecti fuerint, nec se meminerint.

Solus *Heber*, *Phalegi* pater, quia ædificationi se non immiscuit, linguam prius omnibus communem sibi et Posteris suis Hæbreis vindicare, ac conservare meruit. Fenisius autem, vel Fenius *Fersaidh* dictus (cujus geneologiam vid. in schem. sect. 21.) *Heberi*,

ut notavi coætaneus), Hibernicam linguam, unam ex 72 linguis e confusione Babylonicâ ortis, sibi suisque adhærentibus conservavit. Et quia primus eam litteris consignavit, certisque regulis complexus est, nonnulli eum volunt Hibernicam linguam ex linguis jam recens natis, ac distinctis excerpisse et de novo composuisse, quod tamen credibile non est; cum id confusionem potiùs augetet; quasi tot linguæ jam distinctæ non sufficerent, cum tamen unica ab initio fuerit. Addo, hoc non tam difficile præstandum, quàm supervacaneum fuisse. Hinc ergo tantùm sequitur; *Fenium* illum, *Scoto-Hibernorum* progenitorem (a quo *Fenii*, *Fenisii*, aut *Fenesiadæ* dicuntur) unum fuisse ex principibus, qui gentium dispersioni interfuerunt, et familiis præerant, ac linguam quæ illi et posteris obtigit, regulis illustrâsse litterisque consignâsse; unde Scoticarum litterarum primus inventor habetur.

Terram in Schytiâ post avum *Magog. Schytarum* Satorem, nactus est *Fenisius*, cujus dominium cum linguâ per decem generationes usque ad *Lamfinnum* posteris suis transmisit. E posteris autem *Niulum* filium ejusdem *Fenisii* post linguarum divisionem in lucem editum: ac proinde *Phaleg Hæberi* filio coætaneum fuisse, et in Ægyptum contendisse, ubi Pharaonis indurati filiam in uxorem duxisse fertur, ex quâ genuit *Gaidelum*, a quo *Hiberni Gaideli* vel *Gatelides* nominantur.

Volunt præterea eundem *Niulum*, *Gaidelum* filium, *Asruum* nepotem, *Sruum* pronepotem, et *Heberum Scot* abnepotem (exeuntibus Ægypto *Israelitis*, ductore *Moyse*) omnes ætate vegetos vixisse: et

Pharaone, Niuli, ut volunt, socero Erithreis fluctibus obruto, in Schytiam mox rediisse, ubi ab incolis malè habiti in Gothiam migrare coacti sunt, ibique per centum annos, et ultra permanserunt, donec tandem in *Hispaniam* solverunt, ex quâ denique in Hiberniam penetrârunt, ubi adhuc suis in posteris vivunt, perennantque. Et hæc est traditio apud nos vulgò recepta. Verùm diligentissimus rerum indagator Flahertius, p. 72. non solùm *Niulo* tantum denegat ætatem: sed ejus etiam cum *Pharaone* indurato affinitatem, et cum *Moyse* familiaritatem abunde refellit; ac sentit cum melioribus nostræ gentis Chronologis, *Fenisium*, quartum a *Noemo*, linguarum tempore, et consequenter *Heberi* æqualem fuisse, et *Lamfinnum* a *Niulo* nonum, *Josephi* in *Ægypto* cœvum, ante exitum Israelitarum de *Ægypto*, relictâ Schytiâ, in Getuliâ Africæ regione, non verò in Gothiâ sedem fixisse.

Et certè hæc opinio priore multò probabilior videtur: tum quia incredibilis ferè est tanta *Niuli* ætas, quantam illi obtendunt: tum quia, ut notat adhuc Flahertius ex S. Scrip. constat nullum Pharaonem in *Ægypto* dominatum a linguarum dispersione ad *Israelitarum* Exodum tam diu vitam prole-tâsse. Sed et ipsum Pharaonem rubri maris fluctibus obrutum alium fuisse constat, a *Pharaonibus* qui *Josephi* temporibus aut antè, rerum potiti sunt in *Ægypto*. Quæ cum ita sint, Flahertio deinceps assentiri non hæsito. Itaque *Lamfinnus* a (*Fenisio Scoto-Hibernorum* primo satore, decimus, ut in serie genealogicâ videre est) cum patre *Agnomanio*, mox

in itinere morituro; e Schytiâ profectus est, sedemque non in *Gothia*, aut Galatia, ut quidam volunt, sed per sinus Illyricos in Africam penetrans, sedem inter Getulos fixit; ubi natus ei filius *Heberus* Genucandidus, dominiumque in posteros ad nonam usque transmisit generationem. Adeo ut, non malè opinetur Flahertius p. 67. quos nostri sermone patrio *Gethluige* dixerunt, Getulos fuisse e primis Africæ Indigenis, quorum postmodùm Rex *Iarbas* Byrsam Carthaginis territorium *Didoni*, ex Phœniciâ profugæ, cessit. Huc facit, quòd in nostrorum Majorum migrationibus ex Schytiâ per pontum Euxinum, mentio fiat freti Gaditani, seu *Herculei Bosphori Thraciæ, Hellespontii, Maris Ægei, Cretici, Siculi* et demum *Africi*; quâ certe viâ e Schytia rectâ in Africam navigatur. Confirmatur ulteriùs quòd relictâ tandem Africâ in Hispaniam Majores nostri devenerint, quia opportunus inde est trajectus ut longo post tempore experti sunt *Carthaginenses* et *Saraceni*, qui, Gaditano Herculis freto emenso, Hispaniam invaserunt.

Lamfinni igitur posteris seu *Scoto-Hibernis* per novem generationes in Africâ commorantibus tandem de Hispaniâ occupandâ cogitatum; ac rebus omnibus maturè deliberatis, sub auspiciis *Brathai* a *Lamfinno* noni (vid. seriem Geneal.) Getuliam Hispaniâ fæliciori solo commutârunt, anno mundi 2767. Circa quod tempus contigit Excidium Trojanum, et prælium Moyturense in Hiberniâ, quo *Danannæ*, duce *Nuado Argentimano Firbolgorum* gentem contriverunt. Porro *Scotos* vel *Schyttas Hispaniam* commigrâsse ostendit Silius Italicus, origine Hispanus,

qui *Concanas* Cantabriæ incolas *Massagetis* seu *Schyttis* oriundos docet his vers. Lib. 3.

“ Et qui *Massagetam* monstrat feritate parentem
Cornipedis fusâ satiaris, *Concane* : venâ.”

Et paulò post *Susanam* Hispaniæ urbem a *Sarmatis* conditam tradit hoc versu.

Priscaque *Sarmaticos* attollens *Susana* muros.
Per *Sarmaticos* quid aliud omnes intelligunt Scriptores, quàm Schytas ? Quid ? quòd *Iberus* celeberrimus Hispaniæ fluvius, a quo Hiberniam aliqui dictam volunt, in Cantabriâ ortum habeat : ibidemque in Biscaiâ, Hiberniæ proxima, *Schycticum* promontorium emineat. Quid plura ? adeò omnes consentiunt *Scoto-Hibernos* ex *Hispania* in *Hiberniam* commigrâsse, ut probatione amplius non egeat ; sed quomodo et quando ? nunc ostendendum. Itaque,

Hibernos ex campo *Senaar* in gentium dispersione, duce *Fenisio Fersaith* (quem diximus *Japheti* per *Magog* pronepotem et *Heberi* coætaneum) in *Schyttiam* duximus, ubi per decem generationes usque ad *Lamfinnum* habitârunt. *Lamfinnus* igitur, relictâ Schytiâ, viâ, quam ante descripsimus, in Africam navigavit, ubi sedem inter *Getulos* fixit ad ann. mundi 2245, manseruntque ibi ejus posterì per novem generationes usque ad *Brathaum* a *Lamfinno* nonum, de quo paulò ante verba fecimus, et cujus auspiciis Majores nostri ex Africa in Hispaniam transiverunt, circa ann. mundi 2767, mansionemque ibi habuêre per generationes tres usque ad *Milesium Hispanicum* dictum. Porrò Milesius, aliter Golas, Hiberniæ Regum Sator (a quo *Hiberni Milesiani*,

Mileriani, vel *Golamides* audiunt) in Hispaniis floruit, anno 12. regni Davidis, Mundi verò 2901 a Diluvio universalis 1245. Et hic *Milesius* (sive in *Hispaniâ* semper usque ad mortem permanserit, sive in *Schytia*, et post in *Ægypto* meruerit, ductâque in uxorem Scotâ *Pharaonis Nectonibus* vel *Nectimni* filia, redierit, ut nostri volunt Antiquarii, per me licet,) octo genuit filios quorum tres *Heberus*, scilicet, *Herimon* et *Hirus*, simul cum *Itho Milesii* patruo, *Hibernorum* regioni, ac regibus originem fecerunt.

Expeditionis Milesiorum in Hiberniam occasio fuit *Ithi* jam nominati cædes: qui cum *Hiberniam* inviseret, aut exploraret, a *Danannis* cæsus; curiositatis, an temeritatis luit pœnam? alii volunt eosdem *Milesios* ob plurium annorum in Hispaniâ sterilitatem, solum vertere, ad quærendas peregrinè sedes coactos. Ut cunque sit,

Milesii seu *Scoto-Hiberni* qui et *Gaideli*, *Schytica gens*, e Cantabria, citerioris Hispaniæ provinciâ, instructâ classe, in Hiberniam solverunt an. mun. 2934. et 5. regni *Salomonis*, Calendis Maiis, luna 7. die Jovis, ut habet Flahert. his vers. ad an. mund. jam dictum

“*Scotica Cantabriæ* tum solvit littore classis

Gathelidæ, priscis gens oriunda *Schytis*.

Tempus erat *Salomon*, quo structa dicaverat uni,

Templa opibus, donis, mole superba Deo.

Septima luna, Jovi sacra lux, Maiæque Calendæ,

Appulsûs annum symbola certa notant.”

Et certè, nullius unquam gentis migrationem tam certis consignatam *Ephocis*, legi, quàm hanc Majorum nostrorum migrationem. Quas Ephocas ut ad historiam universalem maximè pertinentes, bonâ Lectoris veniâ, ex Flahertio huc inserere non distulii. Numerus primus (a me adjectus) istius *ærae* aut *Ephocæ* initium denotat: secundus verò annos ab inde interjectos, usque ad *Scotorum* in *Hiberniam* appulsum.

Annum mundi jam antè adnotavi, nempe,
2934. Quare ab aliis incipiendum *Ephocis*. Quamobrem.

1657. A *Diluvii* universalis recessu ad *Scotorum* in *Hiberniam* adventum effluxerunt anni 1277.

1758. A nativitate *Phaleg*, terrarum *divisione*, et linguarum *confusione*, 1176.

1969. Ab adventu *Partholani*, primæ in *Hiberniam* Colonix ductoris 965.

2029. A *Nemethiorum* in *Hiberniam* migratione 905.

2245. A *Conangi* turris excidio, et *Nemethiorum* exterminio 689.

2657. A *Belgarum* in *Hiberniam* appulsu 277.

1737. A *Danannarum*, *Nemethiorum* reditu, et prælio Moyturensi 197.

1949. Item a natali *Abrahæ* 985.

2024. Ab ejus e *Charris Mesopotamiæ* primo egressu in *Cananæam* et rerum *Hebraicarum* initiis 910.

2453. Ab *Exodo Israelitarum* ex *Ægypto*, 481.

2493. Ab eorum ingressu, defuncto *Moyse*, in *Cananæam*, 441.

2499. Ab anno *Jubilei* primi Sabbatico; quo ab armis conquieverunt, terramque per Tribus distribuerunt, 435.
2891. Periodi Hebdomadum Annalium ex *heptaeteride* confectæ anno primo et periodi Jubilæorum *heptaeteridum* septem, 43.
2889. Ab initio regni Davidis, 45.
2929. Regni Salomonis, 5.
2933. A Templi jactis Fundamentis, 1.
1717. Item in litteris profanis exteris anno *Ephocæ Chaldeorum* antiquissimæ, 1217.
1777. A *Nini Idololatriæ* auctoris initio, 1157.
2093. Ab *Inachi* Argivorum Regis initio in Græciâ, 841.
2154. Ab *Ogygis* in Bœotia Regnantis initio, 780.
2189. Ab *Ogygis* Diluvio, quo periit, 745.
2437. A Diluvio *Deuchalionis* in Achaia, 497.
2626. A *Jani* in Latio primordiis, 308.
2688. Ab *Argo-Nautarum* expeditione in *Colchos*, 246.
2692. A Theseo Athenarum Rege nato, 242.
2713. Ab Hercule in Hispania, Gallia, et Italia, 221.
2714. Ab Herculis et Thesei victoria de Amazonibus, 220.
- (In quâ Hercules Hypolitam earum reginam Balthæo nudavit, qui inter labores Herculis sexto loco refertur juxta versum)
- “Threiciam sexto spoliavit Amazona Balthæo.”
2715. Ab Herculis expeditione in Phrygiam et Priami initio, 219.
2767. A Trojæ incendio, 167.

2776. Ab Ænea Latinum socerum defunctum excipiente, 158.
 2801. Item ; ante Carthaginem inter Getulos in Africæ orâ, a Didone et Phœnicibus fandatam, 133.
 3197. Ante Romæ cunabula ex Varronianis Palilib. 263.
 3949. Ante caput Æræ Christianæ, 1015.
 4381. Ante S. *Patricii* Apostolatam, 1447.

Ecce Ephocas notissimas ac certissimas quibus *Scoto-Hibernorum ex Hispania in Hiberniam* migratio Ann. Mun. 2934, a D. *Flahertio* exactissimè consignatur ac demonstratur, vid. pag. 84, ipsius *Ogygiæ* extera.

Porro, Duces præcipui Hibernicæ expeditionis ex Hispaniâ erant numero 40, ex quibus *Heberus Donn* octo fratrum *Milesii Hispanici* filiorum, natu major, et *Herimon* fratrum penultimus, aliis omnibus, ut et universæ classi præfuerunt, donec littori appropinquantes, Danannarum viribus, (an magiâ potius, ut vulgò traditur) repulsi et oceani inclementiâ dispersi fuerint? quidam etiam tempestate obruti perire. Portus tamen sparsim per Insulam tenuêre reliqui, levibusque hinc inde præliis commissis Danannas invaserunt, non oppresserunt, donec tandem, conjunctis viribus, inquit Flahertius, pag. 83. ad Talten in Midia, Danannarum gentem singulis tribus regibus, (tum enim tres erant fratres, ultimi Danannarum reges, alternatim regnantes) singulorum advenarum fratrum, scilicet, *Heberi-Finn*, *Amergini*, et *Herimonis* ferro cadentibus, memorabili

prælio penitus exciderunt, moxque Insulam universam longa Posteriorum serie possidendam, in ordinem redegerunt; munimenta scil. et vallata propugnacula, hibernicè *Ratha* vel *Duna* extruendo, prata et campos a memorum umbris excludendo et culturæ aptos reddendo. Sed notatu dignissimum, hoc bono Hibernorum omni fuisse, quod eadem ipsâ nocte, quâ Milesiani Hibernicum solum attigerint, terra duobus in locis absorpta duos pulcherri-
mos lacus elicuerit: cum tamen *Belgarum* et *Dannanarum* temporibus nec lacus e terrâ *eruperit* nec campus e sylvarum latebris subductus fuerit.

Particularia hujus migrationis qui scire voluerit, adeat Flahert. pag. 182, ubi præcipui duces, principales fœminæ, et ubi portum attigerint, et qui tempestate, aut casu perierint, adnotantur. Sicut et *Amergini* iudicium inter duos fratres *Heberum-Finn* et *Herimonem* de principatu Hiberniæ. Quod tamen impedire non potuit, quominus illud idem in contentionem rediret apud posteros, quod poeticâ contentione disceptatum est, penultimo jam sæculo sub Jacobo I. M. Britanniæ et Hiberniæ rege, inter Thadæum Bruodinum Tuomonîæ et Lugadium O'Clery Tirconnalliæ Antiquarios de principatu inter eorundem duorum fratrum stirpes: Australis Hiberniæ partes cui *Heberus* præfuit, Bruodinus: Septentrionalis verò cui *Herimon*, Clerius in se defendendas suscepit, uterque carminibus patriis ultro citroque transmissis magno animorum æstu contendit. Verùm præcipuum Bruodini argumentum, in eo situm, quòd *Heberus* esset primogenitus, hac unicâ ratione,

convellit Clerius; quòd ratio primo-genituræ cœset
ubi sceptrum armis acquisitum est:

Sinsireacht nighabham ceart

Attir do ghabhthar le neart:

Calmachd na bhfhear is ceart ann,

Sní sinsireacht fhear nanbhan.

Senioris agris jus cadit

Quêis vis domari contigit;

Virtus virorum ætatibus

Non cedit imbellûm senum.

Quam rationem ita metricè amplificat Flaher. pag.
407.

“ Jus nihil est natale solo quod quæritur armis

Fortior imbelli fit seniore puer.

Non major natu sed robore maximus est dux

In terris victrix, quas premit ense manus.

Non frater senior præstat, sed dignior armis,

Cum ruit hostiles vis inimica lares.

Res igitur ferro si quando; non quotus annis

Sed quotus est palmis anteferendus erit.

Si plagis subigenda plaga est, maturior ætas

Posthabita est ausis præcocis ingenii.

Jura paterna domi seniore ex besse manebunt,

Parta ex asse foris prosperioris erunt.

Naturæ abripuit virtute, quod illa negârat

Tempore; germanum gignier ante suum,

Marte suo, non sorte patrum quem laurea cingit,

Antevenit meritis tempora iniqua suis.

Concedunt animis anni spoliisque potitur

Non citiùs genitus, sit nisi marte prior.

Devictis potitur fundis præstantior armis

Non refert natu an major utrumve minor ?
 Junior aut senior partos vi possidet agros
 Frater uter terris acer et acer aquis.

Utcumque res sit, non cesset adhuc hæc controversia, quamvis ego cum Flahertio in sequenti regum poemate Herimone Hebero præferre non dubitem. Porro, ex dictis colligere est, Amerginum sub fratribus suis supremum egisse vatem (vernaculè Filedh) quo nomine non poeta tantum, sed philosophus præsertim intelligitur: et illum quidem primum Hiberniæ Historicum, Judicem, Poetam, et Philosophum fuisse testatur sequens *distichon*.

“ Primus Amerginus genu-candidus Auctor Iernæ
 Historicus, judex lege, Poeta, sophos.”

Et hæc in præsentiarum dicta sufficiant de *Scoto-Hibernorum* in Hiberniam migratione, et Colonia quam quinque adhuc aliæ gentes præcesserant, ut ex hactenus dictis liquet, nempe *Partholani*, et *Nemethi* Coloniae, *Belgarum* et *Danannarum* Dynastiæ, ac demum Fomiorum infestationes. Porro, *Scotorum* Dynastiæ reges e tribus *Melitis* aut Milesii Hispanici filiiis, Hebero, Hiro, et Herimone, præter tres e Milesii patruo Itho et e populo unum, descendunt; ut amplius patebit ex sequenti poemate; Quare sit.

SECTIO II.

CONTINENS Poema Chronologicum-Bipartitum, totius operis Flahertiani summam a Mundi exordio ad Caroli 2. M. Britaniæ et Hiberniæ regis, tempora complectens; a me verò ubi opus erat, emendatum, aut restitutum, ut et characterum diversitate, notulisque illustratum, atque etiam ad præsentem annum 1703, continuatum. Numerus primus Ann. Mundi, vel æræ Christianæ: Secundus verò annos regni denotat.

 PARS I.

Poematis Chronologici de primis Hiberniæ Incolis et Coloniis; item de Regibus Hiberniæ Ethnicis ab anno mundi 1960, ad annum mundi 4381. Æræ Christianæ 432. per annos 2412.

Ogygiæ mihi carmen erunt primordia terræ,
 Deductum ad nostros condito ab orbe dies.
 Passa quot est gentes, Reges quot Hibernia norât,
 Musa refer tempus, digere quodque suum.
 Mille quater, quinos decies si dempseris annos,
 Mundo incarnati convenit æra Dei.*

* An. Mundi 3950 primus æræ Christianæ.

1656. Ter, quater octavum post sæcla bis octo sub
annum,

1. Arca nat: hinc annum fluctibus acta maris.

1657. Hinc *Partholanus* ter centum, sexque bis
annis,

312. Primus *Inisfalix* detegit hospes agros.

1969. *Juvernæ* incoluit ter quinque biennia tantum,

30. Cum totum abstulerit pestis acerba genus.

1999. Desertam totidem *Nemethus* adiverat annos,

30. Rursus, ubi arboribus sylvæ tegebat hu-
mum.

2029. Bis centum, bis et octo annos *Nemethia*
proles

216. Præfuit, ad turris damna, Conange, tuæ.

2245. Tertiò, *Ierna* vacat, sylvestribus obsita dumis;

412. Bis duo sæcla, annos quinque bis, atque
duos.

2657. *Belgæ*, *Damnonii*, simul et *Gallenia* pubes,

Has sibi tum vacuas asseruere plagas.

Inclyte *Dela*, tuis hæc quinque Colonia Natis

Paruit: hinc rex fit primus, *Ierna*, tuus.

Scinditur in quinas a fratribus Insula partes;

Jus habet at quâvis parte Monarcha suum.

Centum Supremos, novies quatuorque Mo-
narchas

Inscia adhuc veri vidit *Ierna* Dei.

80. *Belga* novem dederat per dena octennia reges,

Quinque simul fratres, quatuor hisque satos.

2737. Ex Arcto Britonum rediens gens gnava, *Dan-*
annæ

Nemethi repetit pristina jura genus.

Hi totidem reges tribus annis ante ducentos

Fata sibi, absolvunt, quas statuere vices.

2737. Prima *Danannarum* gestavit sceptrā *Breasus*,

7. Septima quem *Nuado* cedere fecit hyems.

2744. Quinta *Argentimanum Nuadum* quater abstulit æstas,

20. Classis ab Arctoo Dux fuit ille solo.

2764. *Lugad Longi-manus* Procerum moderamen adeptus

40. Nostra quater denis messibus arva regit.

2804. *Dagdaus* Imperio per lustra bis octo potitur,

80. Vix ratus est *Parcas* posse nocere sibi.

2842. *Dalboetus* patruo succedens filius *Ogmæ*,

10. Sceptrā *Danannarum* per duo lustra gerit.

2894. Quinque bis Autumno *Fiachus* regnaverat hæres,

10. *Dalboethi*, *Ogygiæ* quā patet ora, patris.

2904. Tres alternatim concordi fœdere fratres,

30. Postremi ad clavum ter duo lustra sedent.

Ter gemino patrio est hæc Insula nomine dicta,

Horum e reginis : *Eria*, *Banba*, *Fo-dla*.

2934. Scotica Cantabriæ tum solvit littore classis,

Gathelidæ priscis gens oriunda *Scythiis*.

Tempus erat *Salomon*, quo structa dicaverat uni,

Templa opibus, donis, mole superba Deo.

Septima luna, Jovi sacra lux, Maiæque Calendæ,

Appulsus annum symbola certa notant.

Debita, contritis, *Juvernæ*, sceptrā, *Danannis*,

- Milesii* soboles asseruère sibi.
 His sata progenies, gens non delebilis ævo,
 Perstat adhuc patrio nobilis usque solo.
 Undecies denis* regnatur, et octo Monarchis,
 Ad nova Patricii nuncia sacra pii.
 Sex decies Herimon princeps cum semine
 cômplet,
 Reginam et reges octo ter Hirus habet.
 Tres facis, Ithe, duos, novies tribus addit Hi-
 berus,
 E vulgo reliquos Carbreus inter erat.
 Milesii proles Herimon, et Heberus, et Hirus,
 Milesii sed enim patruus Ithus erat.
 2934. Mille, quadringentis, duodenis, et quater annis
 1. Illius incoluit gentis *Ierna* Deos.
 2935. Post annum est *Herimon Scotorum* Rex prior
 unctus,
 13. Messibus arva decem rexerat, atque tribus.
Temoriam extruxit conjux *Heremonia Thais* :
 Summus ibi Imperii mænia celsa, locus.
 2942. *Mumneus* Imperio cum *Lagneo Lugnius* æquo
 3. Regnârunt annis nati Herimone tribus :
 2951. Filius *Euryalus* denos *Herimonis* ad annos,
 10. Gestârat Regni regia Sceptra novi.
 2961. Excipit *Ethreolus* genitorum regius hæres,
 20. Bis tot et autumnos, quot pater ante, sedet.
 2981. Primus *Heberiadum* soboles *Conmalus* He-
 beri,
 30. Milesios fasces bis tria lustra gerit.

* 118 Reges Ethnici.

3011. Sceptra *Tigernmasius* repetens dominatur
aristas,
23. Tres et viginti, Rex Herimone satus.
3034. Post Idolorum quam se devoverat aris,
7. Rege carens solum septima vidit hyems.
3041. Quatuor ad messes de semine *Achaius Ithi*,
4. Arbiter e summo jura dat æqua throno.
3045. Succedunt Hiri fratres e stirpe Sobarchus,
40. *Kermnaque* : complêrunt lustra per octo
vices.
3085. *Connalo* sequitur prognatus *Achaius*, anni
20. Curriculum regni quinque dedêre quater.
3105. Inde Tigernmasii pronepos *Labrannius* agros
24. Autumnis *Fiachus* sex quater usque regit.
3129. Regnat *Heberia*des septem ter *Achaius* annos,
21. *Mumo Mumoniæ* dicitur unde solum.
3150. *Olmucad Æneas Herimonius* (inclutus ultra
18. Littora nostra) sedit messibus octo decem.
3168. Ennius alternas e stirpe reportat *Heberi*
24. Annorum spatio quippe ter octo vices.
3192. *Scotigenum* undenas potitur *Rotheactus* aris-
tas,
11. *Olmucad Æneæ* Regis honore nepos.
3203. Regia *Sednæus* stirpem revocârat ad *Hiri*,
5. Sceptra simul binis messibus atque tribus.
3208. Filius huic vitam malè gratus ademerat hæres
14. Rex *Fiachus* brumis quatuor, atque decem.
3222. Rector *Hibernigenum Munemon* fit Hiberius
annos,
1. Quem, post quinque, neci pestis acerba dedit.
3227. Hinc *Faldergodius Munemonis* nobile germen

9. Ter tribus Autumnis regna paterna tenet.
 3236. Clara quater denis stirps *Ollamfodlaus Hiri*
 14. Messibus ad clavum sistit *Ierna*, tuum.
 3276. Filius insequitur pestis *Finnacta*, veneno
 20. Consumptus, residens lustra quaterna
 throno.
 3296. *Finnactæ* frater cadit absque dolore *Slanollus*,
 17. Septenis regnans, messibus, atque decem.
 3313. *Gedius*, ablatis suffectus fratribus hæres,
 12. Quinque regit brumis, quatuor atque tribus.
 3325. Occisum *Fiachus* patrum diademate privans,
 8. Arbitrio populos messibus octo regit.
 3333. *Berngalus* ulciscens patruelis funere patrem,
 Tres quater æstates civibus usque præest.
 3345. Sufficitur cæsi solio patruelis *Olillus*
 15. Æstates regnans quinque ter ante necem.
 3360. Restituit stirpi fasces *Herimonis Hibernos*
 21. Sirna senex. Annis rex tribus, octo decem.
 Primo anno *Sirnæ Solymæ** Babylonius arces
 Vastat, et in cineres dat Salomonis opes.
 3381. Fulmine progenies ictus *Rotheactus Heberi*
 7. Septem annos populos frenat *Hibernigenum*.
 3388. Tum patris *Elimius* successor regius an-
 num,
 1. Possidet omne suâ sub ditione solum.
 3389. Ter tribus Autumnis regni moderatur habe-
 nas
 Gillchadius, Sirnam qui sibi fecit avum.
 3398. *Elimio* genitus *Juvernâ* temperat annis

* Excidium Hierosolimitanum.

Quatuor *Arturus*, quinque tribusque simul.

3410. *Finnfalius* tredecim *Nuadus* compleverat annos,

13. *Gilchadii* genitus sanguine regis erat.

3423. Regius *Arturi* natus diadema *Breasus*

9. Induit : Autumnis sex tenuitque tribus.

3432. Optachus hinc *Fodlæ* dominatur *Achaius Ithi*

1. Progenies ternis mensibus atque novem.

3433. Bina per Ogygios regali decennia campos,

20. Finnius ex Hiri semine munus obit.

3453. Regia *Sedneus*, soboles præclara *Breasi*

14. Sceptra tenet messes quatuor atque decem.

3467. Cui *Breaco* cognomen erat, sex jugiter annis,

6. Regna *Simon Nuadi* tractat avita nepos.

3473. Candida *Sednæi* soboles octenne *Duachus*,

8. Transigit in solio tempus, *Ierna*, tuo.

3481. Præfuit *Erigenis* annum non amplius unum

1. Principe *Muredachus Bolgra Simone* satus.

3482. Quinque annis proles regit *Ennius* alma
Duachi

5. Donec Heberiadum sustulit atra lues.

3487. *Lugadium* totidem quinis æstatibus *Herdon*

5. Extincto procures substituere patri.

3492. Sanguine *Longimanus* prognatus *Sirlamus*
Hiri

16. Octo bis *Erigenum* messibus arva tenet,

3508. Semine progenitus, *Navalis*, *Achaius*, *Heberi*

12. Regnavit brumis rex tribus, atque novem.

3520. Quinque annos fratres et *Achaius* atque *Conangus*,

5. *Muredachi* regnant, regis uterque nepos.

3525. *Lugadius* quatuor detrusit utrumque per annos
 4. *Rubrimanus*, lumbis cretus, *Hebere*, tuis.
3529. *Rubrimani* redimit fraternam cæde *Conangus*
 7. Atque iterum brumas quinque, duasque
 sedet.
3536. Hinc subit *Arturus* de semine natus *Heberi*,
 Temoriæ senis messibus arce potens.
3542. Quinque Domo genitus Regnator *Olillus*
 eadem
 9. Candidus, autumnis, bisque duobus erat.
3515. Filius huic septem suffectus *Achaius* annos
 7. Quà maris *Ogygiam* circuit, unda regit.
3551. Hiriadum princeps Argetmarus exul Jernam
 10. Autumnos repetens quinque bis usque tenet.
3568. *Ladgraus* Imperium quinquennia bina *Dua-*
chus
 10. *Muredachi* regis vindicat ense nepos.
3578. Semine *Lugadius* cretus *Vitulinus Heberi*
 4. In bello regnum post quadrienne cadit.
3582. Hiriadis orti patruis septem ter *Aidus*.
 21. *Dithorbusque* annos, *Kimbaithusque* sedent.
Kimbaithus primo Maio moderaminis urbem
 Regibus *Emaniam* condidit Ultoniæ.
 Annis sexcentis post sexaginta duosque
 Ex quo Scotorum cessit *Ierna* iugo.
3603. Macha patrem, patris et patrueis excipit
 ambos,
 7. Septem annis regum foemina sola throno.
3610. Clarus *Heberiadæ* pronepos tribus imperat
Ennī
 9. Messibus *Ogygiæ* sexque *Reactus* agris.

3619. Triginta *Hugonius* rex annos transtulit in se
 30. Regni *Heremoniades* jura, suumque genus.
 Cœpit, *Alexander Darium* quo vicerat anno,
Vergiviumque ultra protulit arma salum.
3649. Rex erat *Hugonii Laogarius* octo bis annos,
 16. Lageniæ præceres quo genitore sati.
3665. *Cobthacus Hugonides* fratri suffectus, in aula
 17. *Temoriæ* messes octo, novemque sedet.
3682. Trans mare quinque nepos Laogari tresque
 ter annos
 14. *Lauradius* veniens rexit *Inisfaliam*.
3696. *Cobthace*, te genitus bis sex laudabilis annos
 12. Rector Hibernigenum *Melga* potitur agris.
3708. Occupat inde thronum *Magcorbus Heberia*
 proles
 6. Non per sex hyemes vidit *Ierna* parem.
3714. Imperium doctus septenne capescit *Olillo*
 7. *Lauradii Æneas* e genitore nepos.
3721. Arbitrio leges dispensat *Hirengleo* senis
 6. Messibus, alma tuæ, *Melga*, propago, Domus.
3727. Septenas *Forcorbus* erat dominatus aristas
 7. *Magcorbi* soboles, *Momonixæque* decus.
3734. *Conla*, deinde tuum regnavit, *Hierngleo*, germen,
 4. Dum quater annorum circulus usque redit
3738. *Dente-scaber*, patre defuncto, investitur *Olillus*
 25. Et tria cum lustris lustra duobus agit.
3763. Instat *Adamarius Fercorbi* filius annos
 5. Quinque cui expansis tempora compta comis.
3768. *Dente-scabri* natus successit *Achaius Olilli* :

7. Et sedet *Autumnos*, quinque duosque throno.
 3775. *Fergusius Banbæ* duodenos imperat annos,
 12. Strenuus *Æneam* qui referebat avum.
 3787. *Temoriæ Æneas* hæres et natus *Achaii*
 32. Messibus *Erigenas* temperat octo quater.
 3819. Quinque *Columnaris*, patruo diadema *Conal-*
lus
 5. Vindicat, extincto, messibus, ense suum.
 3824. Regna *Niasedamon* septennia cretus *Hebero*
 7. Quà mare *Vergivium* littora pulsat, agit.
 3831. Filius *Æneæ* patruelis et *Ennius* annos,
 10. Sceptra tenet, geminans quinque *Conalle*
tuos.
 3841. *Fergusii Crimthanus* avi sibi debita nactus
 4. Jura, sedet spatium per quadrienne throno.
 3845. Ex *Hiro Ultoniæ* rex annos octo bis, unum
 17. *Rudricius* (quo gens *Rudriciana*) regit.
Kimbaithi a primo *Rudrici* morientis ad an-
num,
 Sunt bis centeni, sex super undecies.
Conquovari ad mortem hinc centum, quater
 octo duoque,
 Qui, *Christo* genito, præfuit *Ultoniæ*.
 Inter *Conquovarum* sunt, *Kimbaithumque* Mo-
narcham,
 Quatuor, ut doctis, sæcula lapsa, liquet.
 3862. Clara *Nisedamonis* proles *Innatmarus* instat :
 3. Tertia cujus erat funere tristis hyems.
 3865. *Bressalius Rudrici* Scotorumserta propago
 9. Induit, et brumis ter tribus illa gerit.
 3874. Hinc *Innatmarides* diadema *Luagnius* annos

15. *Lugadius* gēstat quinque simulque decem.
 3889. *Bresalii* frater trieterida, *Congalus* unam
 3. Mortifera vacuos aspide frēnat agros.
 3892. *Lugadio* prognatus avo duo, quinque, *Duachus*
 7. *Temoriæ* exegit tempora verna throno.
 3899. *Rudricii* tum *Factna* nepos quadriennia sena,
 24. Fatali fruitus marmore, jura dabat.
 3923. *Fedhlocus* hinc superest *Herimonis Achaius*
 ortus
 12. Stirpē quater brumis qui regit arva tribus.
 3935. *Temoriæ* extincto successit *Achaius Aremh*
 10. Fratri annis denis, fulmine et ictus erat.
 3945. Sanguine *Ederscolius* quinos *Heremonius*
 annos,
 Regnat, ubi nullis rana coaxat aquis.
 3950. Luna necat *Nuadum Niveum* bis tertia regem,
 ½. Ex *Heremoniadum* stemmate *Lagenio*.
 3950. Regnat *Ederscolides* bis trina decennia, nati,
 60. *Conarius* quo cum cœperat* ara Dei.
Conarii octavo post quadraginta *Toparchus*,
 Vivere *Conquovarus* desiit *Ultoniæ*.
 Viginti undecies, denos quater, octo ter annos,
Ultorum Emania hinc regia prisca stetit.
 60. Postquam *Conarius* succensis ædibus arsit,
 5. *Eria* quinquennis principe cassa fuit.
 65. Messibus octo nepos *Fedlochi* dominatur
Achai,
 8. Quem cute *Lugadius* dupla rubrica notat.
 73. *Lageniâ* accitus de stirpe *Herimonis Abraro*

* Æra Christiana incœpit, a quâ deinceps fit numeratio.

1. Annum *Conquavarus* munia regis obit.
74. *Lugadii* soboles *Crimthannus* ad octo bis annos
16. Præsidet, ad tumulum præcipitatus equo.
90. *Carbreus* hinc annos, alienus sanguine regum,
5. Quinque regit, sicca morte sed interiit.
95. *Crimthanni* regnat soboles cognomine justus
21. *Feredachus* bis sex messibus atque novem.
116. Suscepit fasces *Herimone Fiatachus* ortus,
3. Unica regnanti cui trieteris erat.
119. *Feredachi Fiachus* justi *Finnola* propago,
7. Septenni patrios tempore frænat agros.
126. *Ultoniæ Elimius* Rex semine prosatus *Hiri*
4. Transtulit *Emaniam* bis duo musta thronum,
130. *Temoriæ Fiachi* ter denos filius annos
30. Arce *Tuathalius* sceptrâ paterna tenet.
160. *Malius* ex *Hiri* quadriennis stirpe reportat
4. *Temoriæ* fasces, *Emanicæque* simul.
164. Inde *Tuathalidis* rerum moderatur habenas,
10. *Fedlimius* brumas legifer usque decem.
174. *Conquavari Arbathro* trinepos rex ultimus annis
3. *Cathirius* ternis, *Lageniensis* erat.
177. *Quintus Fedlimii* natus quinquennia septem,
35. *Centimachus* quinas subjicit ense plagas.
- Bis decimo Octobris, sacratâ luce Gradivo,
- Centimacho* exitium mors violenta dedit.
212. *Conarius* primi trinepos de nomine regis,
8. Succedit *Quinti* messibus octo gener.
- Quo sata *Scotorum** Britônûm stirps-regia in oris

* A Conario originem traxerunt Reges Albanicæ seu Scotiæ Minoris.

- Triplicis Imperii quos modò sceptrā manent.
220. *Arturus Quinti* decies tribus unicus hæres,
Messibus *Ogygiæ* sceptrā Monarcha tenet.
250. *Lugadius* sequitur de stemmate *Macconus Ithi*
3. Tertia quem solium linquere fecit hyems.
253. *Fergusius* regnum dentes-niger occupat annum
1. *Ultoniæ* satrapas rege *Herimone* satus.
254. Filius *Arturi* legum præcepta ministrat :
23. *Cormacus* brumis bis tribus, octo, novem.
277. Denti-nigri inde nepos *Gonat* instat *Achaius*
anni,
1. Exuperans uno mense, aliove vicem.
279. *Laffecarus* proles *Cormaci Carbreus* explet,
17. Regnando autumnos quinque ter, atque duos.
296. *Strabtenius* patri *Fiachus* succedit aristas
31. Septenas, denas, quatuor atque decem.
321. *Colla* sui infidus, patrui nece regnat *Huasus*
Quem quarta impulerat vertere bruma solum,
331. *Muredachus Fiachi* soboles, patruele remoto
25. Octo bis autumnis imperat atque novem.
Muredachi, exactis bis senis mensibus annus
Proximus excidio nobilis *Emaniæ*.*
Hinc ad *Patricium*, *Legatum* sede *Quirini*,
Sunt anni decies, summa quadrata decem.
356. Sceptrā *Coelbadius*, de gente novissimus *Hiri*,
1. Exercet quatuor mensibus atque novem.
357. *Magmedonus Banbam* moderamine *Achaius*
æquo,
8. Annos *Muredachi* filius octo regit.

* Ultoniorum regia.

365. *Crimthanus* semen succenturiatus *Heberi*
 13. Messibus octo, domi quinque forisque potens.
 378. Tres novies annos stirps clara *Niellus Achaii*
 27. Rex ad *Ligeris* littus *Aremoricum*.
 405. Succedit patruo, bis sex, tribus, octo *Dathyas*
 23. Messibus exardens Alpibus igne Jovis.
 428. Scilicet ad Gallas dum bello fulminat Alpes
 Fulminis ignivomo turbine raptus erat.
 4. Quatuor hinc annis Christi sub lege subactum
 432. Patricius reges mittitur *Ogygiæ*.

PARS II.

Poematis Chronologici de Regibus Hiberniæ Christianis 57, et duabus Reginis ab Anno Christi 432 ; ad annum 1703.

Christicolæ reges, pars altera carminis esto,
 Quos numero denos quinque novemque ferunt.

Tempus ab adventu *Patrici*, triginta ter anni,
 Regibus his supra sæcula quinque datum.

Deme duos, reliqui fuerant de stirpe *Nielli* ;

Unus erat *Pronepos*, alter *Heberiadæ*.

Carbreus, *Eugenius*, *Laogarius*, atque *Conallus* ;

Crimthanus reliquis *Gulbaniusque* patres.

432. Patricius quinto *Laogari* venerat anno

30. Qui sex, *Patricio* præsule, lustra regit.

462. *Verecine*, duos dominaris, *Olille*, *Dathyæ*

20. Nate, decemque annos, bis quatuorque simul.

- Bis decimo musto post lugubre funus Olilli,
 Dat patriæ Scotis* pictica terra locum.
482. *Lugadius* soboles *Laogari* quinque ter annis,
 25. Rexque decem tactus cælitus igne perit.
507. Quinque† dein Janos sine regis *Hibernia* nutu,
 5. Justitium sedes quassa suprema, vacat.
512. *Eugenii* inde nepos septennia terna *Marc-erca*
 21. Rex vino et flammis mersus et ustus obit.
533. *Carbrei* quinque nepos, et sex regnaverat
 annos,
11. *Cormaco* genitus; patre, *Tuathalius*.
544. *Crimthanno* rex cretus avo septennia trina
 21. *Dermitius* ferro, fluctibus, igne perit.
565. Uno regnabant anno duo chara *Marc-erca*
 1. Pignora *Domnaldus*, *Fergusiusque* simul.
566. Succedunt binos *Boetanus Achaius* annos,
 2. *Domnaldi* hic frater, natus et ille throno.
568. Regale *Anmireus* gestat diadema *Conalli*
 3. *Gulbanii* pronepos, messibus usque tribus.
571. *Gulbanii* pronepos, annum *Boetanus* ad unum
 1. Extincto *Anmireo*, Rex, patruele, sedet.
572. *Anmirei* soboles clarissima regis *Aidus*,
 27. Ter nona Imperii, messe peremptus obit.
599. *Colmanus* primi *Boetani*, et *Dermiti Aidus*
 6. *Slanensis* brumis bis tribus usque regunt.
605. Regis *Huaridnus Domnaldi* natus *Aidus*,
 7. Septem annos *Fodlæ* sceptræ superba tenet.
612. *Malcovus Anmiridæ* natorum primus *Aidi*,

* Immigratio Scotorum in Albaniam seu Scotiam Minorem Anno 503.

† Interregnum quinque annorum.

3. Supra annum, brumis sceptrā duabus habet.
615. *Suwnecus Eugenidūm* cognato e sanguine regum,
13. *Juvernæ* tredecim messibus arva tenet.
628. Quatuor *Anmiridæ* soboles dominatur *Aidi*,
14. *Domnaldus Janis* post duo lustra pius.
642. *Malcovidæ* sceptrum duo *Kellyus*, atque *Conallus*,
12. Lustra per et brumas detinuere duas.
654. Fratre sed extincto regni consorte, *Conallus*
4. Quatuor autumnos usque superstes erat.
658. *Dermittium* et *Blathmac* natos *Slanensis Aidi*
7. Septennes reges pestis acerba necat.
- Patris ab adventu *Patriei* quater octo ducentis
- Messibus in Maio sol tenebrosus erat.
- Quem subit *Erigenis*, simul ac funesta *Britannis*
- Contages geminis regibus illa ferox.
665. *Blathmachides* lapsa est postquam ter bruma
- secunda,
6. *Sachnasachus* regni gaudia cæde luit.
671. Succedit fratri quatuor *Kennfelius* annos,
4. Progenies generis, *Blathmace*, digna tui.
675. *Donchadi* soboles, magni *Finnacta* neposque
20. *Slanensis*, patriam lustra quaterna regit.
695. *Lonsechus Æneæ* natusque neposque secundi,
9. *Domnaldi* brumas regnat ad usque novem.
- Julius huic vitam certamine mensis ademit,
- Sabbato, et undecimum luce sequente diem.
704. Sufficitur septem patrueli *Congalus* annos,
7. Quem subito ad loculum mors inopina rapit.
711. Regnat *Huaridni* soboles illustris *Aidi*
11. *Fergulis* autumnis octo tribusque throno.

Occidit undecimo, Marte adversante, Decembris

Cladis erat tantæ feria sexta dies.

722. *Dermittii* pronepos, atavo *Sknanse*, *Fogartus*,

1. Mensibus in solio quinque novemque fuit.

724. Possidet *Irgalii Kinethus* filius annis,

3. E *Slanensæo stemmate* scepra tribus.

727. Abdicat Imperium septenne *Flahertius* heros

7. *Longsechides*, *Monachum* religiosus agens.

794. Imperat *Ollanius* soboles tua *Fergale* sidus

9. Autumnos ternos quatuor atque duos.

Bis sexto Augusti lux proxima, septima Martis,

Quarto anno regni, contigit esse dies.

743. *Colmano* cretus *Slanensis* fratre *Donaldus*,

20. Quinque quater fascēs messibus usque tenet.

763. *Frassache*, mutāsti, septenne, *Nielle*, cuculo

7. *Fergalide*, regnum, captus amore Dei.

770. *Donnachadus** *Domnalde* tuus *Colmanice*, natus

27. Præsidet autumnis octo ter atque tribus.

Quinto in se ducto cujus grassarier anno,

Vergiviis cæpit Danica classis aquis.

797. Udenis geminis Monachi diadema Nielli,

22. Messibus *Ornidius* patris *Aidus* habet.

819. *Conquovarus* proles *Donchadi* regis, aristas

14. *Temorid†* potitur quatuor atque decem.

833. *Calnius Ornidio*, regnavit, patre, *Niellus*,

* Donchado rege Dani infestare oras Hebernæ cæperunt, anno scilicet 795.

† Regum Hibernæ aula.

13. Autumnis tredecim, flumine raptus equo.
846. *Conquovaro* patruo, *Malachias*, octo bis annos.
16. *Mahronii* soboles Sceptra tuetur avi.
Ter decimo extinctum referunt monumenta No-
vembris
Extremum vitæ Martis et esse diem.
863. *Calmides* senis *Banbæ* moderatur *Aidus* ;
Finnliathus brumis post dua lustra solum.
Bis decimus, junctus Veneris cum luce, No-
vembris
Mortis in ambiguo non sinit esse diem.
879. Septem et ter denos *Malachiæ* filius annos
37. *Flannus Hibernigenum* subdit ad usque so-
lum.
Sabbato, et octavo Juni mors ante Calendas
Temoriæ spoliat principe dura thronum.
916. *Finnliathi* prolem, *Flannem* generumque *Niel-
lum*
3. *Glundubium* regem tertia vidit hyems.
Septembris ter quinta dies et feria quartæ,
Glundubio, Danis fausta, cadente, fuit.
Paschatis octavam præcedens intulit æstas ;
Res, ut erat priscis nota, notata libris.
919. *Donnchadus Flanno* genitus quinquennia quin-
que
25. Sanctorum patriam sub ditione tenet:
944. Bis sexto Imperii *Danorum* perditur armis
12. E *Slanensæo* semine Congalius.
956. Sex quater autumnos regnat *Domnaldus O Nel-
lus*,
24. *Murcherti* natus, *Glundubii*que nepos.

980. Nobilis inde Nepos *Donnchadi* rex *Malachias*,
 23. Quinquesedet Janos, octo, decemque throno.
1002. Bis sex, amoto *Malachia*, sceptrâ *Brianus*
 12. Messibus *Ogygiæ* tractat *Heberiades*.
 Luce *Parasceves*, Maii nonoque Calendas,
Danorum occubuit perditus ense senex.
Conaciæ præerat *Thadæus O'Kelly* catervis,
Imaniæ princeps, regis et ille gener.
1014. Tum repetit fasces *Malachias* rursus *Hibernos*.
8. Majorum et solio messibus octo sedet.
1022. Septembris quartus nonas et feria solis
 Demonstrant obitûs tempora certa sui.
 Postea Janus init geminâ memorabilis annum,
 Sideris Eclipsi, rarâ utriusque notâ.
 Hactenus *Ogygiæ* percurrimus ordine reges,
 Annorum hac series mille bis una tenus.
 Omnia labuntur, nihil immortale sub astris,
 Tardiûs aut citiûs meta statuta venit.
 Vergit ut ad finem multa ævo imperdita quercus,
 Scotorum hæc primûm Regia quassa labat.
 Prisca ruit quercus, sed surculus inde rependit
 Damna, *Caledoniæ* consita planta solo.
 Prima mali labes, primæ violatio sedis,
 Regnandi et rabies ambitiosa ducum.
 Panderat externis tum viribus Ostia, Trojam
 Quod prius excidit, fæminæ adulterium.
 Libertatis amor, fidei tutelaque patrum,
 Extremi exitii causa suprema fuit.

1022. Septem annos decies *Malachiæ*, a morte duosque

72. Supremo insedit nemo Monarcha* throno

1094. Tum duo regnantes regem se quisque professus

Hinc *Borææ* partes, temperat ille *Notum*.

25. *Murchertus* pronepos quinquennia quinque *Briani*,

Juvernæ Australes tractat ad usque plagas.

27. *Finnliatho* cretus *Lochlun Domnaldus*, *Aido*

Tot messes *Borææ* præsidet atque duas.

1119. *Murchertum* abstulerat, post sex, lux septima mensis,

Quô noctem æquiparat longior inde dies.

1121. *Domnaldus Doricæ* moribundos exuit artus,

Quinto Idus Februi, Mercuriique die.

15. Hinc desolatum summum sine rege tribunal

Quinque ter autumnos squallet *Ierna* tuum.

1136. *Mogmedono* O *Conorûs Tordelvachus* ortus *Achaio*,

Messibus undenis imperat atque novem.

1156. *Domnaldi* agnatus *Murchertus* quinque bis annos

10. *Lochlunides* regis munia victor obit.

1166. Filius *O'Conori Rodericus* clauserat agmen,

Ultimus Indigenûm Rector *Inisfalix*.

3. Tertius in portu *Wexfordæ* vela suillo,

1169. (Subsidium *Mæchi*) Maius Angla videt.

1. Strongbous hinc anno Septembris ad octo Calendas

* Interregnum 72 ann.

1170. Luce Waterfordæ mænia Martis habet.
 Bis nonâ bebdomadâ, Martis quoque lumine,
 præsul
 Martyrio affectus *Cantuarensis* erat.
1171. Inde Novembris erat sexto decimo ante Calendas,
 Anglorum appulsûs Rex mare classe secans.
 Ter nono hinc anno adventûs et lumine primo
27. Ter nono lunæ *Rex Rodericus* obit.
1178. Post, quadringentis, et quinque fluentibus annis,
 405. Scotigenæ* Sceptrum rursus Ierna colit.
1603. Conario genitus Jacobus, origine Hibernus,
 Imperio uniret cùm tria regna suo.
 Quem septem geminæ diverso e stemate gentis
 Agnoscunt Dominum Sanguine quæque suum.
- Anglia *Normannum*, Wallum cum Saxone
 gentes
 Tres: *Pictum* et *Scotum*, *Scotia* datque
 duas.
- Milesios et quos patriæ decus, Anglia misit,
 Huic pariter gentes præbet Ierna duas.
 Discordes animis non vis sed originis arctis
 Nexibus ingenitus conciliavit amor.
- Est Wallus Wallis, Henrici stirpe creatus,
 Cadwaladri antiquâ nobilitate sati.
- Saxonici Edmundi Margriti et neptis, et
 hæres
 Saxonicum proli vinxerat una genus.

* Interregnum Hibernici Sanguinio 505 Ann.

Altera Wilhelmi Margrita e semine primi
 Normannum geminæ dat Diadema Rosæ.
 Dux Fergusiadum, Pictorum hæresque, Kine-
 thus

Univit soboli Scotica regna suæ.
 Regibus ex Itho, ex Hiroque, Herimone, et
 Hebero

Per varios atavos gaudet Ierna sato.
 Progenie Anglorum pars altera vindicat ortum
 Et Burgo et Lacio, Strigulioque sibi.
 Anglus ut Angligenis, Scotis ut Scotus, Hi-
 bernis

Partitæ ex ortu stirpis Hibernus erat.

1603. Quinque super saxum fatale Jacobus inunctus

22. Imperat et septem messibus, atque decem.

1625. Sex quater hinc natus succedit Carolus annos :

24. Carnificis secuit tragicus ensis Herum.

1649. Hinc interregnum Cromvelli tempore sævi,

11. Et turbata annis octo, tribusque quies.

1660. Rexerat inde alter viginti sexque per annos

Carolus ; in gremio mortuus Ecclesiæ.

1686. Bis tribus hinc annis, Jacobi ; ejecit Hiberno

6. Quando gener socerum, nata patremque
 throno.

1692. Tres annos Maria regit* sociata marito ;

37. Messibus hic septem conjugis arma gerit.

1702. Anna suam excepit meliore jure sororem,

Datque Britannorum regia jura throno,

Anna, mæse genti faveas, Regina merenti ;

Et fies Musis, Anna, perenne meis.

* Intellige in totâ Hiberniâ post Capitulationem Limericensem.

Lector, habes omnes, quot novit Hibernia Reges
Solosque Hiberno sanguine rite satos.
Cætera venturi pandet Deus arbiter ævi;
Qui non mutatur, sed sine fine regit.
O Deus afflictæ tandem miserere Juvernæ;
Nec tua tam longam proferat ira moram,
Peccârunt patres, fateor, peccantque nepotes;
Da veniam facilis: Tu, bone, parce malis.
Penè duo lacrymas viderunt sæcula nostras,
Est nec adhuc nostris meta modusque malis.
Perdidimus natale solum, cœlumque benignum,
Perdidimusque aras, perdidimusque focos.
Pellimur ejecti patriâ regnoque domoque,
Ejectis toto non datur orbe locus:
Sternimur hîc ferro, bellis crudelibus illic,
Obruimur; nomen forte superstes erit.
O Deus æterno qui numine cuncta gubernas,
Da meliùs, finem da Deus, hisce malis.
Delicti si jam luimus dispendia nostri,
Gentis Ierneæ nunc, Deus, esto mêmor.
Ni suppressa diu, tandem Romana vigebit
Relligio, nullam supicar esse fidem.

CATALOGUS

REGUM HIBERNIÆ CHRONOLOGICO GENEALOGICO
HISTORICUS.

DIVERSIS diversa placent; hunc carmen, illum prosa magis delectat; quare ut utrique Lectori satisfacerem præcedenti poemati Chronoligco, Catalogum hunc soluta eratione, adjungendum duxi. Talis autem est hujus Catalogi ordo, ut Columna prima, annum mundi aut Æræ Christianæ exhibeat: secunda regum numerum: tertia numerum generationum ab Adamo: quarta, quæ omnium latior est, Regum nomina, et si quid singulare occurrit: quinta, stirpes, unde reges oriundi sunt: sexta, denique columna, Annos Regni singulorum regum. Porro suos Coloniae cuilibet adscripsimus reges, summam omnium ad Catalogi calcem apposituri. Sed Scoto-Hibernicæ Coloniae reges omnes, Hibernici sanguinis e tribus Milesii Hispanici filiiis Hebero, Herimone, Hiro, aut eorum propatruo Itho originem trahunt. Reliqua notatu digna, in ipso Catalogo adferemus, et coronidis loco, toti operi adjiciemus dissertationem unicam de variis Hiberniæ divisionibus

et ejus statu Monarchico, unà cùm Schemate Genealogico Coloniarum regumque Hiberniæ, quod facis instar, præcipuarum Hiberniæ familiarum Genealogiis prælucere poterit.

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
2657			REGES IX. COLONIÆ FIRBOLG AUT BELGICÆ.		
	1		<div> <div>His quinque fratribus alternatim regnantibus Hibernia primùm quinque partita est. Omnes novem reges ex Firbolg, aut Belgarum Colonia, quæ duravit 80, tantùm annis :</div> <div> Slangius, Rudricius, Gannus, Ganannus, Sengannus, </div> </div>		
	2				
	3				
	4				
	5				
	6		Fiachus.	80	
	7		Rindalus.	An.	
	8		Fobgenius.		
	9		Achaius, de cujus Reginâ, Taltenia dicta sermo statim habebitur.		
			REGES IX. COLONIÆ DANAN- NICÆ.		
2737	1		Breasus deinde a Reipublicæ clavo amotus, Nuado Coloniae ductori cedere coactus est,	Fom- rius.	

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
2744	2	33	Nuadus <i>Argentimanus</i> , . . .	Dan.	20
2764	3	35	Lugadius <i>Longimanus</i> . Hic <i>Taltanios</i> ludos, vulgo <i>Lughnas</i> , seu Lügadii me- moriæ, ad montem <i>Talten</i> in Midia in honorem Tal- tenix, ultimæ Belgarum Reginæ (a quâ ipse, donec ex Ephebis excessit, edu- catus fuit) quotannis cele- brandos instituit. Lugadius ille primus in Hiberniâ equitasse fertur: circa quod tempus Lapitharum cum Thessalis bellum gestum est, in quo Thessali equites Centauri dicti, quod ipsi et equi unum corpus efficere putarentur. Vid. Flahert. pag. 177.	Dan.	20
2804	4	34	Dagdaus,	Dan.	40
2884	5	35	Dalboëtius,	Dan.	80
2894	6	36	Fiachus,	Dan.	10
2904	7	36	Mac-Cuill, } Banba,		
	8	36	Mac-Evet, } Fodla,		
	9		Mac-grene, } Eria,		
			Horum trium fratrum alterna- tim reg- nantium Reginæ quarum quæque nomen suum P. T. regioni		

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			<div> <div> Mac Cuill, Mac Evet, Mac Grene, </div> <div> { Banba, Fodla, Eria, </div> <div> indidit. Sed postre- mum magis hodie obtinet. </div> </div>	Dan.	30
2934	1	37	<p>REGES COLONIÆ SCHYTO VEL SCOTO-HIBERNORUM CLXXVII.</p> <p>Herimon primus hujus Colo- niæ Rex, cujus Regina, Thea, vel Thais, Themo- riam (id est, Theæmurum) Hibernorum deinde Re- giam erigi curavit, anno ab ejus appulsu 3. Mundi verò 2936. Locus autem ipse sub Achaio ultimo Belgarum rege aliter dic- tus est. Vid. Flahert. p. 186.</p>		14
2948	2	38	Mumnius, } Tres fratres		
	3	38	Lugneus, } alternatim reg-		
	4	38	Lagneus, } nârunt, . . .	Her.	3
2951	5	38	Eurialus vates,	Her.	10
2961	6	39	Ethrealus vel Ethreolus, . .	Her.	20
2981	7	38	Conmalius,	Heb.	30
3011	8	41	<p>Tigernmasius. Primus hic Idolorum auctor in Hiber- niâ, repertis auri argenti- que fodinis scyphos et cra- teres confici curavit. Vid. Flahert. p. 195 et seq.</p>	Her.	23

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
3034			INTERREGNUM.		
3041	9	41	Achaius I. <i>Edgathach</i> , id est vesticolor, dictus: quòd eo regnante statutum sit, ut singuli juxta sortem vel dignitatem suam ex vestium coloribus dignoscerentur: gregariis militibus adèd ut plebeis in amictu unus tantum colos assignatus sit: duo; militum præfectis et nobilibus Ephebis tres; urbium oppidorumque præfectis quatuor; Dynastis et reliquis Magnatibus quinque; Doctoratûs gradu insignitis sex; regibus denique et reginis septem colores. V. Flahert. p. 204.		
3045	10	40	Kermnaus, } Duo fratres al-		
			Sobarchus, } ternatim reges,	Hiri.	40
3105	12	39	Achaius II. Faoberglas, . .	Heb.	20
3129	13	44	Fiachus I. Librannius, . .	Her.	24
	14	41	Achaius III. Cognominatus <i>Mumo</i> unde Momonia nomen provinciæ in Hibernia. Flahert. p. 206, . . .	Heb.	21
3150	15	45	Æneas I. <i>Olmucadius</i> alias <i>Ollbhudh</i> id est victoriosus: in Albaniam trajecit Pictosque et Orcadam Insulas quinquagies, Longobardos duodecies, et Colastios, nescio quam gen-		

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			tem, quater triumphavit. De hoc rege, et interpretatione vocis <i>Olmuchadh</i> vid. fusè Flahertium p. 206. 207. ubi meritò, ob hujus et aliarum vocum vernacularum interpretationem sinistram reprehendit <i>Bruodinum</i> .		
3168	16	42	Ennius I. <i>Airgtheach</i> qui primus in Hibernia argentea scuta fieri curavit, teste Flahert. p. 212. . . .	Heb.	24
3192	17	47	Rotheactus I.	Her.	11
3203	18	47	Sednaus, vel Sednæus I. . . .	Hir.	5
3208	19	48	Fiachus II. <i>Finscotha</i> dictus,	Hir.	14
3222	20	46	Munemonius, sub quo Nobiles aureas torques, et monilia primùm in Hiberniâ gestârunt. V. Flahert. p. 222.		
3227	21	47	Faldergodius, sub quo aureorum annulorum usus Nobilibus concessus. Vid. Flahert. p. 213.	Heb.	5
3236	22	49	Ollamfodlaus, vel <i>Ollamfodhla</i> unde Ulidiæ nomen in Hibernia. Temorensia Comitia, triennio quoque celebranda, statuit, et quidem Calendis Novembris (Hibernicè <i>Samuwin</i> , seu finis æstatis) nec comitia solùm, sed et Academiam, vernaculè <i>Mur-Ollamhan</i> , id est, Doctorum murum	Heb.	9

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			seu Gymnasium erigi ibidem curavit. Vid. Flahert. p. 223.	Hir.	40
3276	23	50	Finnacta,	Hir.	20
3296	24	50	Slanollus,	Hir.	17
3313	25	50	Gedius <i>Grandivocus</i> ,	Hir.	12
3325	26	51	Fiachus III. <i>Finnalcheas</i> primus in Hiberniâ puteorum repertor. Flahert. p. 216.	Hir.	8
3333	27	51	Berngalus, vel Berngalus, . .	Hir.	12
3345	28	51	Olillus I.	Hir.	1
3360	29	51	Sirna <i>Longævus</i> 105. an. senex.	Her.	21
3381	30	51	Rotheactus II. primus in Hibernia quadrigis vectus, ut Erichthonius in Græciâ. Vid. Flahert. p. 247, . .	Heb.	7
3388	31	52	Elimius I.	Heb.	1
3389	32	52	Gilchadius,	Her.	9
3398	33	52	Arturus I. <i>Imleach</i> ,	Heb.	12
3410	34	53	Nuadus I. <i>Finfalius</i> ,	Her.	13
3423	35	53	Breasus Reginus,	Heb.	9
3432	36	46	Achaius IV. <i>Optach</i> ,	Ithi.	1
3433	37	53	Finnius,	Hir.	20
3453	38	55	Sednceus II. <i>Innaradh</i> . Hic primus in Hibernia Stipendium militibus certum irrogavit. Vid. Flahert. p. 248,	Heb.	47
3467	39	55	Simon <i>Breac</i> vel maculatus, . .	Her.	6
3473	40	56	Duachus I. <i>Finn</i> seu candidus,	Heb.	8
3481	41	56	Muredachus I. <i>Bolgra</i> ,	Her.	1
3482	42	57	Ennius II. <i>Ruber</i> , primus in		

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			Hiberniâ argentum et æs signari ac in monetam cudi fecit. Flahert. 249. . .		
3487	43	58	Lugadius I. <i>Hiardon</i> dictus,	Heb.	5
3492	44	55	Sirlamus <i>Longimanus</i> , . .	Heb.	5
3508	45	59	Achaius V. dictus <i>Fuarchis</i> ob urinandi atque navigandi peritiam, quoniam scaphis aut cymbis uteretur ex viminibus contextis ac corio bubulo tectis. Vid. Flahert. p. 250,	Hir.	16
3520	46	58	Achaius VI. <i>Venator</i> , }	Heb.	12
	47	58	Conangus I. <i>Impavidus</i> , }		
			Horum duorum fratrum alternatim regnantium, altera <i>Lugadio Rubri-mano</i> rege, jam proximè sequenti, in prælio occisus; alter verò sceptro orbatus, usque dum <i>Lugadius</i> , quadriennio post, moreretur, ac denuo Conangus 7 annis regnavit. Flahert. p. 256,		
3525	48	60	Lugadius II. <i>Rubrimanus</i> , . .	Her.	5
			Conangus <i>Impavidus</i> , . .	Heb.	4
3536	49	61	Arturus II.	Her.	7
3542	50	62	Olillus II. <i>Fionn</i> , id est, candidus,	Heb.	6
3551	51	63	Achaius VII.	Heb.	9
3558	52	57	Argetmarus <i>Exul</i>	Heb.	7
3568	53	58	Duachus II. <i>Ladgraus</i> , . .	Hir.	10
3578	54	65	Lugadius III. <i>Vitulinus</i> , . .	Her.	10
				Heb.	4

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
3582	55 56 57	59 59 59	Aidus I. <i>Rufus</i> , Dithorbus, Kimbaithus,	Hir.	21
			E tribus fratribus patruales per vices regnârunt, et eo- rum postremus fuit Ultor- norum Regiæ conditor, .		
3603	58	60	Macha <i>Auri-coma</i> absoluta regina ; quæ unica fuit Hi- bernici sanguinis a conditâ Monarchiâ ad præsentem Angliæ reginam ejusque sororem quæ præcessit, .		
3610	59	60	Reactus Carpo ruber, qui post Æneam <i>Olmucadium</i> Albaniam Britanniae par- tem nunc Scotiam, secundò subjugavit, sub quo meruit Ferc vel Fergus quidam qui ansam dedit Scotorum Albionensium erroribus de fictio eorum Fergusio I. <i>Scotici Albionensis</i> Impe- rii, ut perperam volunt, conditore. Vid. Flahert. p. 259,	Hir.	7
			Et quæ ego supra scripsi de nomine Scotiæ, p. 60.	Heb.	9
3619	60	60	Hugonius <i>Magnus</i> , Alexan- dri M. contemporaneus, et ut cognomine similis, itâ etiam et re : nam ut <i>Alexander</i> , devictis Persis, Imperium per Orientem dilatavit, sic <i>Hugonius</i> im- perium suum ultra Hiber-		

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			niam, per occidentales Europæinsulas, Siculo et Africano mari dispersas, propagavit. Idemque rex adhibito procerum juramento per res omnes creatas visibiles et invisibiles, sibi ac posteris suis in perpetuam possessionem appropriavit. Flahert. p. 606 et 160.	Her.	
		60	<i>Buchadius</i> , a morte Hugonii M. Fratrîs, rex salutatus est; sed sequidie tantum titulo potitus; unde illum regum albo inserendum non censeo. V. F. p. 261.		
3649	61	61	Laogarius I. <i>Lorc</i> ,	Her.	16
3665	62	61	Cobthacus <i>Coel</i> ,	Her.	17
3682	63	63	Luradius <i>navalis</i> ; sic dictus quod a patris <i>Okilli</i> et avi <i>Laogarii Lorc</i> cæde in Galliam relegatus, paulo post, instructâ classe, cum forti advenarum manu in patriam clam rediisset, ubi <i>Cobthacum</i> regem et patrum suum, cum 30 proceribus oppressit, totamque regiam ferro flammisque vastavit. Vid. Flahert. p. 262.	Her.	14
3696	64	62	Melga <i>Laudabilis</i> ,	Her.	12
3708	65	62	Mogcorbus, qui juramentum de quo ante, <i>Hugonio</i> M. præstitum, violavit. . .	Heb.	6
					7

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
3714	66	65	Æneas II. <i>Ollamh</i> seu Doctor,	Her.	6
3721	67	63	Hirngleo seu Ireneo, <i>Fathach</i> , id est providus, . .	Her.	7
3727	68	63	Fercorbus.		
3734	69	64	Conlaus I.	Her.	4
3738	70	65	Olillus III. <i>Denti-scaber</i> , .	Her.	25
2763	71	64	Adamarius,	Heb.	5
3768	72	66	Achaius VIII. <i>Comatus</i> . .	Her.	7
3775	73	67	Fergusius I. <i>Fortis</i> . . .	Her.	12
3787	74	67	Æneas III. <i>Tuirmech</i> , . .	Her.	32
3819	75	68	Conallus I. <i>Columnaris</i> , . .	Her.	5
3824	76	67	Niasedamon,	Her.	7
3831	77	68	Eunius III. Aichneach seu animosus,	Her.	10
3841	87	69	Crimthannus I. <i>Cosgrach</i> seu pugnax,	Heb.	4
3845	79	69	Rudricius. Hic primus ex stirpe Hiri Hugonio M. ejusque Posteris datam fidem violavit,	Hir.	17
3862	80	68	Innatmarus,	Heb.	3
3865	81	70	Bresalius,	Hir.	9
3874	82	69	Lugadius IV. Luagnius dictus, .	Heb.	15
3889	83	70	Congalius I. <i>Clairingnech</i> , .	Hir.	3
3892	84	71	Duachus III. <i>Dalta-Deagha</i> vocatus,	Heb.	7
3899	85	71	Fachtnaus <i>Fathach</i> vel Indagator,	Hir.	24
3923	86	72	Achaius IX. <i>Fedloch</i> . Hic intermissam Pentarchiam restauravit, quæ tamen non ita intelligenda est, ut penes unumquemque Pentarcham supremum suæ		

A. Mundi.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
Ann. Æræ Christ.	3935	87	72	Hir. Her.	12
	3945	88	75		10
			provinciæ jus esset, ut in- frà adhuc dicemus, et ha- bet. Flahert. p. 267, . . .		
			Achaius X. <i>Aremh</i> nominatus, Ederscolius (de quo <i>Codex</i> <i>Lecanus</i>) Ederscolio, in- quit, regnante, natus est Christus in Bethlem Juda. Flahert. p. 129, . . .	Her.	5
	3950	89	73	Her.	$\frac{1}{2}$
	3950	90	76		
			Nuadus II. <i>Neacht</i> , id est niveus,		
			Conarius I. primo anno hujus regis incæpit æra Chris- tiana; eoque regnante, adeo rerum omnium abun- dantia cum pace continuâ affluxit, ut, Saturnia sæcula rediisse homines putâs- sent; nec mirum, quia Chr. D. id temporis, ter- ras obambulavit. Quin et illo etiam adhuc regnante, Christus passus est, et Ja- cob. Apost. prima Evangelii rudimenta Hibernis intul- lit, quæ in quibusdam us- que ad S. Patricium conti- nuata sunt. Vid. Flahert. p. 272.		
			INTERREGNUM,		5
	65	91	74	Her. Her.	8
	73	92	74		1
			Lugadius V. <i>Shriabhudeargh</i> , id est, Rubricatus,		
			Conquovarus I. <i>Abatrous</i> , .		

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
74	93	75	Crimthannus II. <i>Niannair</i> , expeditionibus transmarinis celebris, ac præsertim ultimo regni sui anno, quo spoliis opimis onustus ad suos rediit. Vid. Flahert. p. 295,	Her.	16
90	94		Carbreus I. <i>Feliceps</i> . Unicus in toto hoc catalogo e plebe rex, ob populi insolentiam ad regni fastigium evector, de cujus origine apud auctores non constat, Belganè fuerit an Danannus,		5
95	95	76	Feredachus <i>Justus</i> ,	Her.	21
116	96	76	Fiathacus <i>Fionn</i> , seu candidus,	Her.	3
119	97	77	Fiachus IV. <i>Finnoladh</i> ,	Her.	7
126	98	73	Elimius II. <i>Conrius</i> . Quamvis hic in ratione Genealogica dubium suboriri videretur; quia tamen nostri omnes scriptores de appositâ illius generatione unanimiter conveniunt, omne dubium seponendum est.		
130	99	78	Tuathalius I. <i>Teachdmhar</i> , id est, <i>Bonaventura</i> ,	Her.	30
160	100	78	Malius,	Hir.	4
164	101	79	Fedlimius <i>Reachtmar</i> , id est, Legifer, justissimas enim condidit leges easque indispensabiliter observari jussit,	Her.	10

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Strips.	A. Reg.
174	102	80	Cathirius <i>Mor</i> , id est, Magnus.		
177	103	80	Quintus <i>Ceudchathach</i> , id est, <i>Centimachus</i> seu centum praeliorum,	Her.	35
212	104	82	Conarius II. a quo omnes <i>Scotiæ Albanicæ</i> reges originem trahunt; et consequenter hodiernastirps Angliæ regum,	Her.	8
220	105	81	Arturus III. <i>Enfhir</i> , id est, unicus,	Her.	30
250	106	59	Lugadius VI. <i>Mac-con</i> , plures fortè hic generationes requirerentur; sed hic standum Antiquariis, ut statim de <i>Elimio Conrio</i> , . . .	Ithi.	3
253	107	82	Fergusius II. <i>Duibhdheudach</i> seu denti-niger, . .	Her.	1
254	108	82	Cormacus <i>Ulfhada</i> , magnificentiâ, munificentiâ, prudentiâ, ac eruditione, necnon rerum gestarum laude, superiores omnes Hiberniæ reges anteivit; amplissima regia gemmis, aurea argentea supellectile instructa, et numerosa familia Majestatem et munificentiam satis testantur; Eruditionem libri ab eo editi, et animi culturam tria Gymnasia Temoriæ aperta, unum ad militarem disciplinam, alterum ad rem historicam, et tertium ad jurispruden-		

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			tiam exercendam. Magnam classem trans mare in septentrionalem Britanniam misit, qua, triennii spatio eas oras infestante, imperium in Albania exegit. Vid. Flahert. p. 335 et 336.		
277	109	84	Achais XI. <i>Gonnat</i> , . . .	Her.	1
279	110	83	Carbreus II. Liffecarius, . .	Her.	17
296	111	84	Fiacus V. Strabtenius, . .	Her.	31
327	112	85	Colla <i>Huasius</i> . Quo regnante S. S. <i>Declanus</i> et <i>Kieranus</i> Baptisati sunt. Ab eo quoque ejusque fratribus <i>Colla de Criah</i> et <i>Colla Mean</i> , plures in Hibernia familiæ illustres atque principes originem trahunt, ac præsertim O'Kelly (a quo O'Maddin, Mac Egan, O'Reily, Mac-Mahon, Maguire, &c. Vid. Flahert. p. 361, . . .	Her.	4
331	113	85	Muredachus II. <i>Tirius</i> , . .	Her.	25
356	114	85	Coelbadius,	Hir.	1
357	115	86	Achais XII. Magmedonius sub quo plures in Hibernia floruerunt Sancti, . . .	Her.	8
365	116	87	Crimthannus III. sub quo multi etiam Sancti floruerunt,	Heb.	13
378	117	87	Niellus I. <i>Magnus</i> , qui Britanniae et Galliae Armoricae oras infestavit ad Ligerim		

A. Domini.	Num. Reg.	Genr. G.	NOMINA REGUM.	Strips.	A. Reg.
405	118	83	perfossus; sub eo S. Patricius in captivitatem adductus. V. 397 et 403, . . . Dathyas ultimus Ethnicorum rex, ad Alpes militans fulmine percussus. Flahert. p. 415,	Her. Her.	27 23
REGES HIBERNIÆ CHRISTIANI.					
428	119	88	Laogarius II. sub quo S. Patricius Hiberniæ Apostolus prædicavit,	Her.	34
462	120	89	Olillus IV. <i>Molt</i> i. e. vervecinus,	Her.	20
482	121	89	Lugadius VI. quo regnante, Scoto-Hiberni Albaniam sibi et posteris suis asseruerunt. Anno 503.		
INTERREGNUM.					
512	122	90	Murchertus <i>Mac-Erca</i> , . . .	Her.	21
533	129	90	Tuathalius II. <i>Maolgharbh</i> , id est, calvo asper.	Her.	21
	124	90	Dermotus I.		
565	125	91	Domnaldus I. } corregnârunt,	Her.	1
	126	91	Fergusius III. }		
566	127	91	Boetanus I. } æquali imperio corregnârunt,	Her.	2
	128	92	Achaius XIII. }		
568	129	91	Anmireus,	Her.	3
571	130	91	Boetanns II.	Her.	1

一

二

三

四

五

六

七

八

九

十

一
二
三
四
五
六
七
八
九
十
十一
十二
十三
十四
十五
十六
十七
十八
十九
二十
二十一
二十二
二十三
二十四
二十五
二十六
二十七
二十八
二十九
三十
三十一
三十二
三十三
三十四
三十五
三十六
三十七
三十八
三十九
四十
四十一
四十二
四十三
四十四
四十五
四十六
四十七
四十八
四十九
五十
五十一
五十二
五十三
五十四
五十五
五十六
五十七
五十八
五十九
六十
六十一
六十二
六十三
六十四
六十五
六十六
六十七
六十八
六十九
七十
七十一
七十二
七十三
七十四
七十五
七十六
七十七
七十八
七十九
八十
八十一
八十二
八十三
八十四
八十五
八十六
八十七
八十八
八十九
九十
九十一
九十二
九十三
九十四
九十五
九十六
九十七
九十八
九十九
一百

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
770	154	98	Donnchadus, I.	Her.	7
797	155	97	Aidus VI. <i>Ornidius</i> sub cu- jus imperio Dani, duce Tur- gesio, Hiberniam invasere,	Her.	27
819	156	99	Conquovarus II.	Her.	14
833	157	98	Niellus III. <i>Calneus</i> a <i>Cal-</i> <i>neo</i> fluvio dictus,	Her.	13
846	158	100	Malachias I.	Her.	16
863	159	99	Aidus VII. <i>Finnliathus</i> , . .	Her.	16
879	160	101	Flannus <i>Sinna</i> ,	Her.	31 $\frac{1}{2}$
916	161	100	Niellus IV. <i>Glundubh</i> , i. e. genu niger.		
919	162	102	Donnchadus II.	Her.	25
944	163	101	Congalius III.	Her.	12
956	164	102	Domnaldus IV. O'Neill, . .	Her.	24
980	165	104	Malachias II. regnum sponte Briano cessit,	Her.	23
1002	166	102	Brianus seu Bernardus Boro- meus qui certa familiis cog- nomina primus indidit, ea- que una cum gentilitiis in- signibus reddidit hæredita- ria, cum antea et hæc et illa arbitraria essent, et ad pla- citum; non tantum in Hi- bernia, verum etiam in aliis Europæ nationibus, porro illustrium Hiberniæ familiarum cognominibus vulgo præponitur O, ut O'Neill, O'Connor, O'Bri- en, O'Kelly, &c. vel Mac: ut Mac Donnel, Mac Carty, Mac Namara, Ma-Gaulry, &c. O autem (<i>Hibernicè</i>		

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
1014			<p><i>Uadh</i>) late de Latinum stricte nepotem significat; Mac vero filium. Sed de his fusiùs in parte secundâ.</p> <p>Malachias II. occiso Briano in prælio Cluantarvensi contra Danos, Titulum regium Briano antea cessum iterum usurpat, cum quo.</p> <p>103 Donchadus O'Brien, Briani jam dicti filius, eundem sibi titulum, arrogat. Sed non nisi pro rege tantùm Momoniæ a regni proceribus habitus est. Notandum hic, a Malachiæ II. morte, Duumviros institutos fuisse, <i>Cuanum O'Leochain</i>, scientissimum Hiberniæ Antiquarium et <i>Corcranum Clericum</i>, Anachoretarum in Hiberniâ primùm. Sed eorum jurisdictio vix ultra Middiam se extendebat, ac circa id tempus quoque</p> <p>103 Dermotius <i>Malnamboi</i>, Lageniæ rex se regem Hiberniæ haberi voluit. Porro <i>Donchadus</i>, cum a regni proceribus quâ rex non agnosceretur, jam senex ad Romam profectus est, anno 1064, ubi reliquos vitæ dies in Monasterio S. Ste-</p>	Heb.	

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Strips.	A. Reg.
		104	phani devotissimè peregit. De coronâ quam secum il- luc attulit, alibi dicemus. Fordelvachus, seu Terentius O'Brien, a <i>Donchadi</i> pa- trui sui morte, Rex Hi- bernîæ a quibusdam salu- tatus. Verùm hunc ut et ipsum Donchadum et Ma- lachiam in Regum album referendos non puto, quia cum maximâ procerûm re- luctantiâ regnârunt. Quare totum hoc temporis spa- tium ab anno 1022, quo mortuus est Malachias, ad ann. 1094, haberi debet, <i>Interregnum.</i>		
1094	167	105	Murchertus,	} Correg- nârunt ex æ- quis par- tibus, donec mortuo <i>Mur- cherto</i> , penes Domnaldum regni totius administratio remaneret. Sed notan- dum hic, quòd sublatâ reg- ni coronâ per <i>Donchadum</i> , Murchertus aliam sibi co- ronam, auro gemmisque coruscam fieri curaverit, quâ, anno regni sui primo, Temoriæ solennissime co- ronatus fuit.	
	168	106	II. O'Brien, Domnaldus, V. Mac Lochluin,		

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
			INTERREGNUM.		
1136	169	109	Fordelvacus Magan O'Connor,	Her.	20
1156	170	109	Murchertus III. Mac Lochluin,	Her.	10
1166	171	110	Rodericus O'Connor quo regnante Angli Hiberniam primùm subjugârunt ; sed Rodericus regio titulo ad mortem potitus est.		
			<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-size: small; margin-right: 5px;"> Interregnum Hibernici sanguinis appellat totum hoc tempus, quo hi omnes dominati sunt, vel regnarunt, ab anno scilicet 1198 quo mortuus est Rodericus O'Connor, ad annum 1603, quo regnare cepit Jacobus VI. Scotia, et I. Angliæ, et Hiberniæ ; a Conatio II. rege Hiberniæ, originem trahens. </div> <div> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="font-size: 3em; margin-right: 5px;">}</div> <div style="text-align: left;"> Henricus II. Richardus I. Joannes. Henricus III. Edvardus I. Edvardus II. Edvardus III. Richardus II. Henricus IV. Henricus V. Henricus VI. Edvardus IV. Edvardus V. Richardus III. Henricus VII. </div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="font-size: 3em; margin-right: 5px;">}</div> <div style="text-align: left;"> Henricus VIII. Edvardus VI. Maria cum Philippo Austriaco. Elizabetha. </div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="font-size: 3em; margin-right: 5px;">}</div> <div style="text-align: left;"> Hiberniæ Domini appellati. </div> </div> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="font-size: 3em; margin-right: 5px;">}</div> <div style="text-align: left;"> Regio Titulo gaviæ. </div> </div> </div> </div></div>		
1603	172	123	Jacobus I. Ex Angliæ regibus primus, qui unanimi		

A. Domini.	Num. Reg.	Gener. G.	NOMINA REGUM.	Stirps.	A. Reg.
1625	173	124	procêrum consensu, Rex Hiberniæ salutatus est, . Carolus I. inauditâ antè tra- gædiâ, carnificis manu de- colatus.	Her.	22
			INTERREGNUM CROMVELLI, .		11
1660	174	125	Carolus II.	Her.	26
1686	175	125	Jacobus II.	Her.	6
1693	176	126	Maria cum Willhelmo III. ejus Marito. Interregnum Hi- bernici sanguinis voco Reg- num Willhelmi III. solius.	Her.	
1072	177	126	Anna Georgio Daniæ prin- cipi nupta; quâ tamen reg- nante, Jacobi filius Walliæ Princeps, a Gallis et aliis quibusdam rex agnoscitur, sub nomine Jabobi III.		

En, Lector Benevole, Catalogum Titulis et numeris suis absolutum, regum Hiberniæ, tam Ethnicorum quàm Christianorum Hibernici sanguinis, et præcedentium Coloniarum. Nempe 9 fuêre reges, Dynastiæ Belgicæ, totidem Danannicæ.

Scoto-Hibernicæ verò Colonix reges Ethnici, 118. Christiani autem 59. Summa omnium ad Annam jam regnantem 195.

Ex Partholani Coloniâ, aut Fomoriis reges creati non fuerunt; nisi quòd primus *Danannicæ* Co-

loniæ Rex *Fomorius* fuisse perhibeatur. Porrò, Scoto-Hibernorum reges, ex tribus fratribus, ut ante monui *Hebero*, *Herimone*, *Hiro*, at eorum Propatruo *Itho*, descendunt. Ex *Hiro* 25, ex *Hebero* 31, atque ex *Itho* tres tantùm. Reliqui omnes nempe 118 ex *Heremone* descendunt. Horum omnium ut et *Partholani* et *Nuadi argenti-mani*, Genealogicas series nunc abducemus. Et quidem sequens *Schema* seu *Tabulæ-Genealogicæ Scoto-Hibernorum* regum, speculum esse poterit, per quod omnes illustres Hiberniæ familiæ (intellige *Scoto Hibernici* sanguinis) Genealogias suas, non solùm ad suos fontes, seu *stirpes* jam nominatas, verùm etiam rectâ Lineâ ad *Noemum*, vel ipsum etiam *Adamum*, si libuerit, deducere valeant. Neque hoc admirentur Exteri, aut incredibile existiment; tum quia *Insularis* Nobilitas tam facilè non confunditur, ob varias migrationes, aut linguarum confusiones, quàm familiæ, quæ *Continentem* inhabitant: tum maximè quia Hiberni præ omnibus orbis nationibus, *Genealogiis* ac *Historiis* suis studuerunt; neque enim dum res Hibernicæ steterunt, ulla fuit principalis familia, quæ suos non habuit *Antiquarios*, *Judices*, *Medicos*, aliosque diversorum obsequiorum *Beneficiarios*, aut Clientes; et quidem officiis istis penes certas familias, Hæreditario Jure, permanentibus: sic O'Nelli, *Wardeos*: O'Brieni, *Bruodinos*; O'Kelliorum familiæ, *O'Du-veganos*, &c. Nunc vero sit

SCHEMA, seu *Tabulæ Genealogicæ* regum et sub regum, id est, regum Provincialium Regni Hiberniæ, et consequenter, Speculum Genealogicum om-

nium illustrium familiarum (Hibernici sanguinis) nunc extantium; vix enim ulla talis familia reperietur, quæ suas hîc non habeat radices.

Porrò, harum Tabularum notitiam quod attinet;

Nota I, Numerus primus nomini præpositus denotat gradum generationis, vel distantiam geniti ab Adamo omnium Proto-parente.

II. Nomina inversa et repetita Lectorem quasi manuducunt; ac si personæ, ejusmodi nominibus expressæ, duos pluresve habeant liberos, dignoscendi sunt per diversitatem characterum a reliquis, et generationis aut numeri æqualitatem.

III. Literæ majusculæ A. B. C. &c. quibusdam affixæ nominibus, illa etiam alibi, cum eadem literâ et numero, reperienda denotant; ita tamen, ut his tribus, *Hebero*, *Herimoni*, et *Hiro*, ubique litera C. tantum affigatur. Vel ut paucis absolvam, cum quis in alicujus incidit Genealogiam, oportet ubique sequi numerum nomini præpositum, et continuatum, vel ascendendo ad stirpem unde provenit, vel descendendo ad ultimum ejus nepotem.

IV. Ubi crux apponitur, signum est, ramum illum exaruisse, aut ejus fructus non esse hîc amplius quærendos.

V. Denique sequentes notæ apprimè sunt notandæ, atque adeo

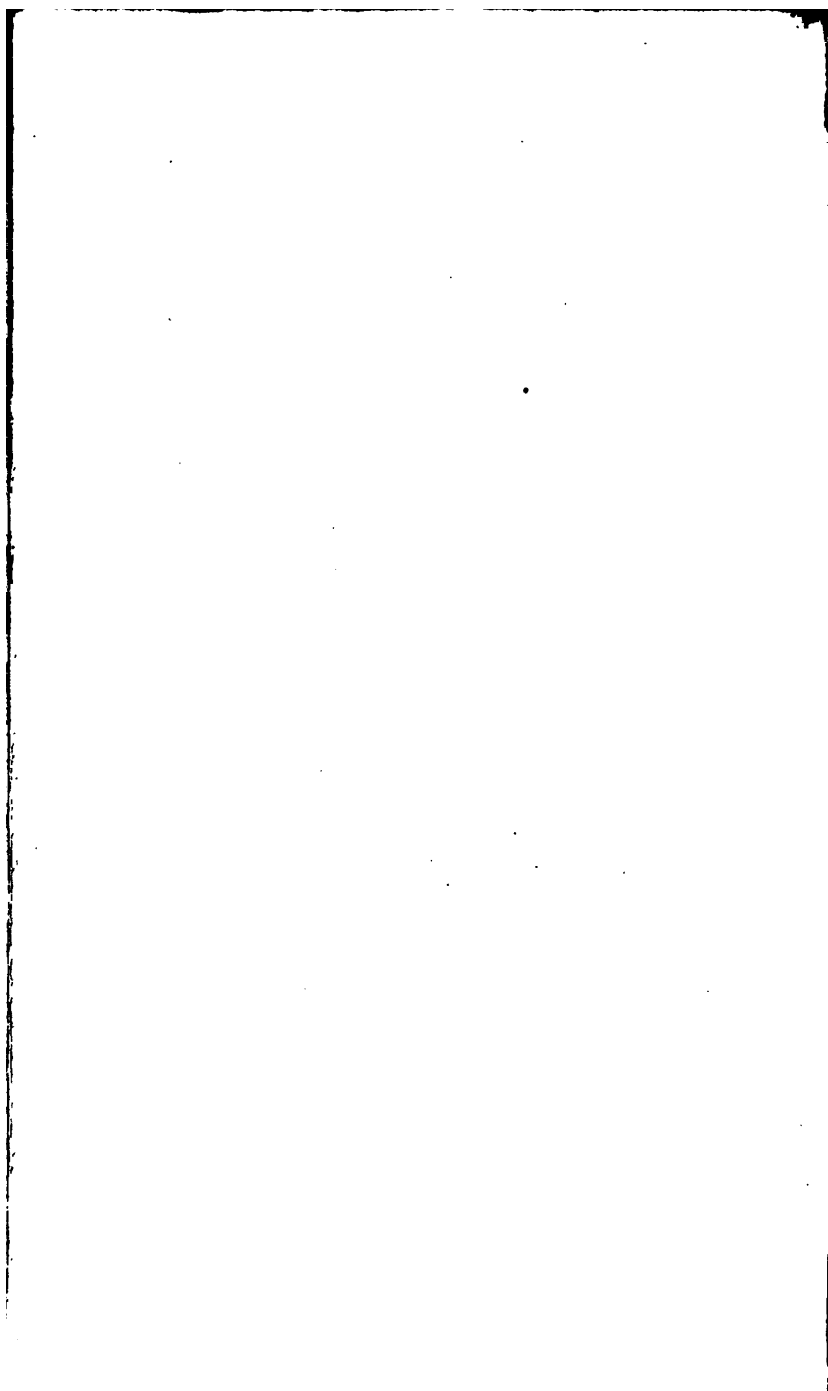
R. Scy.	Æquivalent	Rex Scythiæ.
R. G.	„	Rex Getuliæ in Africâ.
R. H.	„	Rex Hispaniæ.
R. 1, 2, 3, &c.	„	Rex Hiberniæ 1, 2, 3, &c.

R. C. B.	Æquivalent	Rex cum reluctantiâ.
R. M.	„	Rex Momoniæ.
R. C.	„	Rex Connactiæ.
R. U.	„	Rex Ultoniæ.
R. L.	„	Rex Lageniæ.
R. A.L.	„	Rex Albanæ.
R. P.	„	Rex Pictorum.
R. S.C.	„	Rex Scotiæ.
C. L.	„	Comes Lenoxiæ vel Levinæ in Scotiâ.
	„	Defectus Nominis.

Cætera clariora sunt, quàm ut explicatione indigeant. Occasione autem filiorum Noë a Semo usque ad Christum, duximus Seriem Genealogicam secundùm Lucam, abstrahendo a Theologorum, aut Genealogistarum desuper controversiis circa *Sale*, *Cainan*, (quos melioris notæ scripturæ interpretes eandem personam, sed binomiam, fuisse existimant; unde *Cainan* in eâ serie omisimus), aut aliorum generationes heteroclitas. *Chami* posteros absolvimus in *Nino Nimrodi* filio. *Japheti* posteros per *Gomer* et *Magog* fusiùs prosecuti, quippe in rem nostram facientes.

Sed nec id omittendum circa Noë, tribus suis filiis, a confusione Babilonicâ in partes mundi singulis assignatas migraturis, Adami ossa religiosè hactenus conservata, priùs distribuisse, calvariâ quidem Semo traditâ. Ex linguarum porrò confusione, in stirpe *Japhet*, pro familiarum numero 15, novæ linguæ repertæ: in sobole *Cham* 30, in filiis *Sem* 27, unde 72 inauditæ antea linguæ, diversæque ab Hæ-

breâ quæ in Heber et Phaleg mansit incorrupta. *Noemo* tamen ejusque tribus filiis ex speciali Dei privilegio concessum ut omnes intelligerent, quô omnibus ex æquo consulerent. Ita Fournier ex S. Augustino et aliis.

12. Arphaxad.	28. Naason.	44. Mathath.	60. Semeus.
13. Sale.	29. Salmon.	45. Jorim.	61. Mathatias.
14. Heber.	30. Booz.	46. Eliezer.	62. Mahath.
15. Phaleg.	31. Obed.	47. Jesus.	63. Nagge.
16. Reu.	32. Jesse.	48. Her.	64. Nelli.
17. Sarng.	33. David.	49. Elmadan.	65. Nahum.
18. Nachor.	34. Nathan.	50. Cosan.	66. Amos.
19. Thare.	35. Mathata.	51. Addus.	67. Mathatia.
20. Abraham.	36. Menna.	52. Melchus.	68. Joseph.
21. Isaac.	37. Melcha.	53. Nerus.	69. Janne.
22. Jacob seu Israel.	38. Eliakim.	54. Salathiel.	70. Melchus.
23. Juda.	39. Jona.	55. Zorobabel.	71. Levi.
24. Phares.	40. Joseph.	56. Resa.	72. Mathat.
25. Esron.	41. Juda.	57. Joanna.	73. Heli.
26. Aran.	42. Simeon.	58. Juda.	74. Joseph.
27. Aminadab.	43. Levi.	59. Joseph.	75. JESUS.

11. Gomer.
 13. Riphath.
 14. Fatact.
 15. Bramint.
 16. Ashruth.
 17. Sruth.
 18. Sera.
19. Partholanus Ductor primæ Coloniz in Hibernia A.M. 1969
 Ejus uxor fuit Elguata, seu Elga, unde Hibernia *Iris-El-ga* dicitur.
 20. Slangius. Tota hæc Colonia peste perivit A. M. 1999.
 19. *Tatius*.
 20. Pamp.
 21. Agnoman.
 22. *Nemeth*, Ductor II. Coloniz in Hiberniam A. M. 2029 Ejus uxor fuit *Macha*, ex qua quatuor suscepit filios; nempe Starnum, Hiarbanelem, Fergum, et Andinum. 2dus et 3tius habuerunt posteros.
23. *Hiarbanel vates*.
 24. Beothac.
 25. Ibaethes, seu Baathes Danannarum sator, in Scandiam transfretavit A. M. 2245. post hos Belgæ alias Firbolg duxerunt 3tiam Coloniam A. M. 2657, quos Danannæ, posterique Ibaethes, expulerunt A. M. 2737.
 A.
 23. *Fergus Latus-Ruber*.
 24. Britannus, Britonum auctor, magnam Britanniam cum suis adivit A. M. 2245, a quo *S. Patricius*, Hiber. Apostol. originem ducit. vid. P. Colganum in Triade, Thaumaturga, P. 4, n. 4, p. 224, C. 3.

22. NEMETH.

18. SERA.

11. JAPHETH.

26. Ennius.	30. Ordon.	32. Asarus.	34. <i>Dagdaus</i> . R. 4.
27. Taburnus.	31. Atarlam.	33. Dian-Kectus.	35. Kermodus mellei oris.
28. Tattius.	32. Ecthae seu Achai- us.	34. Kiennus.	36. Mac Cuill, trescor- regna- runt, Banba. Fodla. Eria.
29. Allaus.	33. Nuadus <i>Argenti- manus</i> . Ductor 4 Colonie in Hiberniam A.M. 2737. hic ma- nus usum in pri- mo prælio per- didit, et Breasi in regno succes- sor fuit et dicitur R. 2.	35. Lugadius <i>Longi- manus</i> . R. 3. †	36. MacGrene R. 9. de qui- busante
25. IBATHES DAN. SATOR.	30. <i>Indaus</i> .	82 <i>Dalboetius</i> .	33. ALATANUS.
	31. Nedi- us.	33. Alatanus.	Hæc Colonia expugnata fuit a Scytho-Scotis vel Scoto-Hiber- nis, A. M. 2934. †
			34. <i>Ogma Gri- tanus</i> .
			35. Dalboetius, R. 5.
			36. Fiachus, R. 6.
			Finis Genealogiæ 9 regum Da- nannicæ Colonie. †

39. *Congalius*.
40. Darius.
41. Achaius, I. R.
9. Edgath-
sch, R. 9.

†

39. *Lagadius*.
40. Mathsin.
41. Sin.
42. Gosamon.
43. Adnaman.
44. Herimon.
45. *Lugadius*.
Feaidhloch.
46. Lactnanus.
47. Nuadus.
48. Deargenius.

38. ADNAMAN.

37. *Hirus*, } Tres filii Mi-
37. *Heberus*, } lenii Hispan-
37. *Herimon*, } niae regis
duxerunt 5tam Coloniam
ann-jam citato; ab his etab

Itho infra nominato, om-
nes Nobiles Hibernici san-
guinis Familiae in Hiber-
nia nunc extantes origi-
nem sumunt. Genealo-
giam regum ab his genus
ducentium singulatim ex-
pediam, sed prius de *Itho*
agam.

37. *Matius*.
38. Adnamon.
37. *Eoin breac*.
38. Riaghlan.
39. Sciathchion.
40. Fionn.
41. Martineadh.
42. Rothlan.
43. Flannluath.
44. Oilioll.
45. Fionn.
46. Achaius IV. *Optach*, R.

36.

36. MILLESIVS, R. H.

35. *Bile*, R. H.
36. Golan seu Miles,
R. H., cujus tres
filii duxerunt 5tam
Coloniam in Hi-
ber. A. M., 2934.
De quorum Ge-
nealogia in sequen-
tibus, prius tamen
de Genealogia *Ithi*,
eorum propatru.

35. *Ithus* Hiberniam
adivit.
36. *Lugadius*.

36. LUGADIUS.

34. BREOGAN.

12. Magog R. Scythiae.
13. Baath. R. Scy.
14. *Fenius*. R. Scy. linguae He-
ber. conservator.
15. Nulius.
16. *Gaidelus*, a quo *Hibern. Ga-*
telides audiunt.

17. Asruth.
18. Sruth.
19. Heberscot.
20. Beogamon.
21. Ogamon.
22. Tatus.
23. Agnoman.
24. Lamfnnus, R. G.
25. Heber genu-candidus, R. G.
26. Agnoman, R. G.
27. Febri Glas., R. G.
28. Nennual, R. G.
29. Nuadus, R. G.
30. Alladius, R. G.
31. Arcadius, R. G.
32. Deagus, R. G.
33. Brathaus, R. H., a quo Bra-
gantia, in Portugal.
34. Breogan, R. H., a quo Bri-
gia nunc Castilia.

11. IAPHEET.

49. Deagus. *Dearg.*50. Deagus *Ambra.*

51. Firulius.

52. Sithbolg.

53. Darius.

54. Echolg.

55. Firulius.

56. Darius.

57. *Síochreacash.*

58. Lugadius.

59. *Laidhe.*

60. Macniadus.

61. *Mac-Con.* R. 106.

De ratione Genealogica

huius Regis, ut et

Achai IV. *Optach.*et Elimii II. *Conrii*

(de quibus rigorosus

Lector ambigere pos-

sit) aliud dicere ne-

queo, quam quod ita

unanimiter statuunt

*Antiquarii.**Finis Genealogie* 3. re-

gum ex stirpe Ithi.

48. DERGTENIUS.

B.

21

38. *Heberus.*39. *Ebricus.*40. *Kernnaus* } *Frates.*

rex 10. }

40. *Sobarchus* } *Frates.*

rex 11. }

40. } *Horum nomina de-*41. } *sunt in annalibus,*42. } *sed primus fuit fi-*43. } *lius Ebrici frater*44. } *Kernnai et Sobar-*45. } *chi.*

37. HIRUS.

C.

49. OLLAMFODLAUS, R. 22.

50. *Finnacts.*51. *Fiachus* III.*Finatchas*, R. 26.

†

50. *Slanollus*, R. 24.51. *Oillus*, I. R. 28.

†

50. *Gedius.**Grandinobus*, R. 25.51. *Bengalius*, R. 27.

†

50. *Carbreus.*51. *Lambradius.*52. *Brathaus*, seu*Blathaus.*53. *Finnius*, R. 37.54. } *Fiannecothach.*55. *Sirlam Longimanus*, R. 44.56. } *Argetmarus*, R. 52.57. } *Argetmarus*, R. 52.

58. *Badornus*.
 59. *Aidus I. Rufus*, 55.
 60. *Macha Mongruadh* Regina
 958. (*Auricomam* cum Li-
 centia verti.)

†

58. *Dimanus*.
 59. *Dithorbus*, R. 56.

†

58. *Fintanus*.
 59. *Kimbalthus*, R. 57.

†

58. *Fomaricus*.
 59. *Dubius*.
 60. *Rossius*.
 61. *Strubius*.
 62. *Indercus*.
 63. *Glassius*.
 64. *Cathirius*.
 65. *Faobairdii*.
 66. *Folgenius*.
 67. *Dubius*.
 68. *Sitricus*.
 69. *Radricius*, R. 79.

67. ARGETMARUS, R. 62.

70. *Bressalius*, R. 81,
 70. *Congallus I. R. 83,* } fratres.
Clairingeach,

†

70. *Casius*.
 71. *Fachtnaus*,
Fathach, R. 85.

†

70. *Rossius Rufus*.
 71. *Fergusius Regius*, R. U.
 72. *Conrius*.
 73. *Elimius II*.
Conrius, 98.

†

70. *Kinga*.
 71. *Cathbadus*.
 72. *Cassius*.
 73. *Amerginus*.
 74. *Connallus Kernach*, id est,
 pugil, Hierosolymæ fuit die
 quo passus est *Christus D*.
 75. *Euryalus Glumhar*, R. U.
 76. *Fiachus Finnannus*, R. U.
 77. *Rocradius*, R. U.

69 RUDRICIUS, R. 79

78. *Malius*, R. 100.

†

78. *Brianus*.
 79. *Bressalius*, R. U.
 80. *Tripradius Tirius*, R. U.
 81. *Fergusius Gailine*.
 82. *Æneas Gaibhneann*, R. U.
 83. *Fiachus Araidh*, R. U.
 84. *Achalius Cobha*.
 85. *Crumnius Badraidhe*.
 86. *Coelbadius*, R. 114.
 Finis Genealogiæ, 24, regum
 et unius Reginæ ex stirpe
Hiri.

†

77. ROCARDIUS.

58. Lugadius, I. *Hiardon*, R. 43.
 59. Achaius V. *Fuairchis*, R. 45.
 60. Lugadius II. *Rubrimanus*, R. 48.
 61. Arturus II. R. 49.
 62. Olillus II. *Fionn*, R. 50.
 63. Achaius VII. R. 51.
 64. Darius *Dointheach*.
 65. Lugadius III. *Fitulinus*, R. 54.
 +
 58. *Eneas Oimbhnealan*.
 59. Lugadius.
 60. Reactus *Carpo-ruber*, R. 65.
 61. Cobthacus *Caomh*.
 62. Mogcorbus, R. 65.
 63. Ferorbus, R. 68.
 64. Adamarius, R. 71.
 65. ~~65~~
 66. ~~66~~
 67. Niasedamon, R. 76.
 68. Innatmarus, R. 80.
 69. Lugadius, IV. *Luagne*, R.
 70. Carbreus *Lascus*.
 71. Duachus III. *Dalta Deag-ha*,
 R. 84.
 72. Achaius *Fear-aine*.
 73. Muredachus *Mucna*.
 74. Mogfebus, D.

67 ENNVIS II. RUBER, 42

40. *Mogfebe*.
 41. Achaius III.
Muno, R. 14.
 42. Ennius I.
Airgtheach, R. 16.
 +
 40. *Nuadus Deaglam*.
 41. Glassius.
 42. Rossius.
 43. Rotheact.
 44. Firard.
 45. Casclot.
 46. Munemonius, R. 20.
 47. Faldergodius, R. 21.
 48. Cassius.
 49. Failbeus.
 50. Roanus.
 51. Rhotheactus II. R. 30.
 52. Elimius I. R. 31.
 53. Arturus I. *Imleach*, R. 33.
 54. Breasius *Regius*, R. 35.
 55. Sedneus II. *Innaradh*, R. 38.
 56. Duachus I. *Fionn*, R. 40.
 57. Ennius II. *Ruber*, R. 42.

39. ACHAIUS II. FAOBARGLAS, R. 12.

38. Connalius.

39. Achaius II.

Fuobarglas, R. 12.

37. HEBBERUS.

75. *Loichus Magnus*.
 76. *Ennius Munchaois*
 R. M.
 77. *Dergtinus seu*
 Corbolon.
 78. *Deargus*.
 79. *Mognedius, R. M.*
 80. *Eugenius Magnus*
 Mognuadus
 R. M.
 81. *Ollilus Olom R. M.*

74. MOGLEBUS.

82. *Cormacus cas*
 R. M.
 83. *Mogcorbus, R. M.*
 84. *Fercorbus*.
 85. *Eneas Tire*.
 86. *Lugadius Meam*.
 87. *Conallus Eachlu-*
 ath.
 88. *Cassius*.
 89. *Blodius*.
 90. *Chartanus Fionn*.
 91. *Achaius Ball-De-*
 arg.
 92. *Conallus*.
 82. *Eugenius*.
 83. *Fiacus Muilleat-*
 tham, R. M.
 84. *Ollilus Flanbeeg,*
 R. M.
 85. *Darius Cearb*.
 86. *Fidachus*.
 87. *Crimthanas III.*
 R. 116.

81. OLLILUS OLOM. R. M.

93. *Aidus Caomh*.
 94. *Cathaldus*.
 95. *S. Theodoricus*.
 96. *Mathgamanus R.*
 97. *Anluanus*.
 98. *Corcus*.
 99. *Lactna*.
 100. *Lorcanus*.
 101. *Kinedius*.
 102. *Brianus seu Ber-*
 nardus.
 Boromæus, R. 166.

92. CONALLUS.

103. *Thaddæus*.
 104. *Tordelvachus*
 R. C. R.
 105. *Murchertus II.*
 R. 167.
 †
 103. *Donchadus*.
 R. C. R.
 Finis Genealogiæ 31
 regum ex stirpe
Heberi.

BERNARDUS. R. 166.

37. HERIMON. I.

38. *Muræna* R. 2. } 3 fra-
38. *Lugens* R. 3. } tres
38. *Lugens* R. 4. } ges.
38. *Euryalus vates* 4tus.
Her. filius R. 5.
39. *Ethrius*, R. 6.
40. *Follacius*.
41. *Tigernastus*, R. 8.
42. *Enboth*.
43. *Smirgal*.
44. *Fiachus* *Lubrennius*,
R. 13.
45. *Æneas* *Olmuchadius*,
R. 15.
46. *Mainus*.
47. *Rotheactus*, I R. 17.
48. *Demanus*.
49. *Denius*.
50. *Sirna* *Longævus* R. 29.
51. *Olillus*.
52. *Gilchadius*, R. 32.
53. *Nuadus* I. *Finfuil*,
R. 34.
54. *Aidanus* *Glas*.
55. *Simon* *Breac*, R. 39.
56. *Muredachys* I. *Bolgra*,
R. 41.
36. *MUREDACHUS* I. *BOLGRA*, R. 1.
57. *Congalius*.
58. *Achais* VI. *Venator*,
R. 46.
58. *Conangus*, I. *Impevi-*
dius, R. 47.
†
57. *Fiachus* *Tolgraus*.
58. *Duachus* II. *Ludgar*,
R. 53.
59. *Achais* *Buadhach*.
60. *Hugonius*, *Magnus*,
R. 60.
60. *Bauchadius* *Hugonis*
frater *sequidie* tan-
tum rex fuit.
60. *HUGONIUS* *MAGNUS*, R. 60.
61. *Cobthacus* *Coal*, R. 62.
62. *Meigs* *Laudabilis*.
63. *Ireos*, seu R. 67.
64. *Hiorgleo* *Fathach*.
65. *Conlaus*, R. 69.
65. *Olillus* III. *Denti sea-*
ber, R. 70.
Achais VIII. *Comatus*,
R. 73.
66. *ACHAIUS* VIII. *COMATUS*, R. 72, 70.
67. *Æneas* III., *Tuir-*
mech, R. 74.
68. *Conallus* I. *Colum-*
naris, R. 75.
67. *Ederscolius*.
75. *Mogcorbus* R. L.
E.
74. *Conquovarus* I *Ab-*
ratrous, R. 92.
73. *Finnius*.
72. *Rossius* *Rufus*.
71. *Fergusius* *Æquo-*
reus.
73. *Nuadus* II., *Nive-*
us † R. 89.
72. *Sedneus* *Sioth-*
bhac.
71. *Lugadius* *Loitt-*
fionn.
- Laogarius I. Lorc. R. 61.
62. *Olillus* *Aine*.
63. *Lauradius* *Navalis*,
R. 63.
64. *Olillus* *Bracon*.
65. *Æneas* II. *Ollamh*,
R. 66.
66. *Bresalius*.
67. *Fergusius* I, *Fortis* R.
73.
68. *Fedlimius*, *Foirthruin*
69. *Crimthannus* I *Co-*
grach, R. 78.
70. *Bresalius* *Breac*.
61. *Cobthacus* *Coal*, R. 62.
R. 64.
62. *Meigs* *Laudabilis*.
63. *Ireos*, seu R. 67.
64. *Hiorgleo* *Fathach*.
65. *Conlaus*, R. 69.
65. *Olillus* III. *Denti sea-*
ber, R. 70.
Achais VIII. *Comatus*,
R. 73.

76. Cucorbus, R. L.
 77. Niacobus, R. L.
 78. Cormac *Gentagoath*, R. L.
 79. Fedlimius *Fiorurghlas*, R. L.
 80. Cathirius *Magn.* R. 102.
 81. Fiachus *Bacchus*.
 82. Bresalius *Bealach*.
 83. Lauradius.
 84. ~~84.~~
 85. ~~85.~~
 86. Ennius *Kensalach*, R. L.
 87. Crimthanas, R. L.
 88. Dathias.
 89. Eugenius.
 90. Silanus.
 91. Faolanus.
 92. Faolchu.
 93. Onchuo.
 94. Ragallus.
 95. Aidus.
 96. Dermitius.
 97. Carbreus.
 98. Kinethus.
 99. Kellachus.
 100. Donnaldus.
 101. Dermitius.
 102. Donnachadus, *Malnambo*.
 103. Dormitius, R. C. 2.
75. MOGCOORBUS, R. L.
67. KENEAS III. TUIRMECH, R. 74.
68. Ennius, III., *Aigneach*, R. 77.
 69. Esamon *Eambna*, seu *Emanius*.
 70. Rogenus *Rufus*.
 71. Finius, seu *Finnlogus*.
 68. *Fachus Fearmara*.
 69. Oililus *Arron*.
 70. Senus.
71. FINNIUS, SEU FINLOGUS.
70. SENUS.
72. Achaius X., *Aremh*, R. 87.
 71. *Deagus*, R. M. G.
 71. *Achaius*, R. H.
72. Achaius IX., *Fedloch*, R. 86.
 73. Breasus.
 74. Lugadius V., *Rubricatus*, R. 91.
 75. Crimthanas II., *Niansir*, R. 93.
 Carbreus I., *Feliceps* successit Crimthanas, vide *Cata*. R. 94.
 76. Ferdachus *Iustus* I., R. 95.

76. FEREDACHUS JUSTUS, R. 95.
77. Fiachus IV., *Fionnoladh*, R. 97.
78. Tuathalus I., *Bonaventura*, R. 99.
79. Fedlimius *Legifer*, R. 101.
(a) *Quorum senior aut princeps* Thadeus O'Kelly, An. 1641, sub Cromweilo dolo malo Ducis Ormonie suas amisit ditiones amplissimas. Uxor ejus I., O'Conori filia ex qua familia fuit ultimus Hibernie rex. 2, Honora de Burgo Wilhelmi de Burgo Comitiss, et Marchionis Clonricardie soror. Ex illa Wilhelmum; ex hac *Carolus* genuit, sed ambo in juventute mortui sunt. Unde nunc Thadeus, eorum Patruelis, Senioris Titulo gaudet; sed quantum mutatus ab illis!
80. Quintus Centimachus, R. 103.
81. Arturus III., *Unicus*, R. 105.
82. Cornacus, R. 108.
83. Carbreus II., *Liffecarius*, R. 110.
80. *Achatus Finn Fothert*.
81. *Eneas Mean*.
82. Cornacus.
83. Carbreus *Niadh*.
84. Artcorbus.
85. Conla.
86. Denius.
87. Bressalius.
88. Dremnius.
89. Dubthacus.
90. S. Brigida Thaumaturga, communis Hibernie Patrona.
83. CARBREUS II., LIFFECARIUS, R. 110.
84. *Achatus Doimhlean*.
85. Colla *Huasius R.* 3 Fratres ab ultimo descendit O'Kelly, Imanie.
85. Colla *Meann*.
85. Colla *Dachrioch*.
86. Imchadus.
87. Domnaldus.
88. Achatus *Feardaghiall*.
89. *Manius Magnus*, a quo *Imania O'Kellyorum patria*.
90. Bressalius.
91. Dallanus.
92. Lugadius.
93. Feredachus.
94. Carbreus *Crom I. E. Cernuus*.
95. Cornacus.
96. Eugenius Fionn. Ab hoc recta linea originem trahunt O'Kellyorum ab Agbrim Imanie D.D. familie.
84. *Fiachus V. Strabtenius*.
85. Muredachus, II. *Tirtius*, R. 113.
86. Achaius XII. *Mogmedonius*, R. 115.
- K.

86. ACHAIUS XII., MOGMEDONUS, R. 116.
- K
87. Brianus.
 88. Duachus Golach.
 89. Fergusius.
 90. Achaius Firmearna.
 91. Aidus, R. C.
 87. Fiachrius.
 88. Dathyas, R. 118.
 89. Ollillus IV, Molt, R. 120.
 †
87. Niellus I., Magnus, R. 117.
 A quo O'Neill, Ultoniorum princeps et sæpius Hiberniæ rex.
-
91. AIDUS, R. C.
92. Hwadachus, R. C.
 93. Ragallus, R. C.
 94. Fergusius.
 95. Muredachus latus vertes,
 R. C.
 96. Indrectus, R. C.
 97. Murgalius.
 98. Tomaltus.
 99. Murgesus, R. C.
 100. Thaddæus.
 101. Conquovarus, R. C.
 102. Cathaldus.
 103. Thaddæus, de Turre, R. C.
 104. Conquovarus, R. C.
 105. Cathaldus, R. C.
 106. Thaddæus de equo albo, R. C.
 107. Aidus de Hand Manca, R. C.
 108. Rodericus de flava cane, R. C.
 109. Tordelvacus, R. 169.
 110. Rodenicus O'Connor, R.
 ante adventum Anglorum.
 †
-
87. NIELLUS I., MAGNUS, R. 117.
88. Laogarius II., R. 119.
 89. Lugadius VII., R. 121.
 88. Eugentus.
 89. Muredachrus M.
 88. Carbreus.
 89. Cornacus.
 90. Tuathalius II., Calbo asper
 R. 123.
 †
 88. Conallus Crimthannus.
 89. Fergusius Kerbhcoil.
 90. Dermotus, R. 124. N.
 88. Conallus Gulbanus.
 89. Fergusius.

90. *Murchertus* I Mac-
Ercu, 122.

90. *Ferdachus*.
91. *Fiechna*.
92. *Suwneus*, R. 136.

90. MURCHERTUS I, MAC-ERCA, R. 112.

91. *Donnaldus* I., R.
125.

91. *Fergusius* III., R.
126.
†

91. *Boetanus* I., R.
127.
92. *Colmanus Rimbe*,
R. 138.
†

91. DONNALDUS I., R. 125.

92. *Achaius* XIII., R.
128.
†

92. *Aidus* IV. *Hue-*
ridus, R. 134.

93. *Malfthricus*.
94. *Maldunius*.
95. *Fergalius*, R. 147.

96. FERGALIUS, R. 147.

96. *Aidus* V., *Ollan-*
ius, R. 151.
†

96. *Niellus* II., *Fra-*
fech, R. 153.

97. *Aidus* IV., *Ormi-*
dus, R. 155.
98. *Niellus* III., *Cel-*
neus, R. 157.
99. *Aidus* VII., *Finn-*
liathus, R. 159.

<p>100. <i>Niellus</i> IV. <i>Ghnaubh</i>, R. 161. 101. <i>Murchertus</i>. 102. <i>Domnaldus</i>. IV. <i>O'Neill</i>, R. 164. †</p>	<p>106. <i>Domnaldus</i>, V. <i>Mac</i>. <i>Lochluin</i>, R. 168. †</p>	<p>99. <i>AIDUS VII</i>, <i>FINNLIATHUS</i>, R. 159.</p>	<p>100. <i>Domnaldus</i>. 101. <i>Flannus</i>. 102. <i>Malronius</i>. 103. <i>Malachias</i>. 104. <i>Lochlunius</i>. 105. <i>Ardgalus</i>.</p>	<p>105. <i>ARDGALUS</i>.</p>	<p>106. <i>Murchertus</i>. 107. <i>Domnaldus</i>. 108. <i>Niellus</i>. 109. <i>Murchertus</i>, III. <i>Mac</i>. <i>Lochluin</i>, R. 170. †</p>	<p>90. <i>DERMITIUS</i>, I., R. 124.</p>	<p>91. <i>Colmanus</i>. 92. <i>Suroneus</i>. 93. <i>Conallus</i>. <i>Guthbhuin</i>. 94. <i>Armedius</i>. 95. <i>Dermittius</i>. 96. <i>Murchadus</i>. 97. <i>Domnaldus</i>. III. R. 152. 98. <i>Donnechadus</i>. I. R. 154. 91. <i>Aidus</i>, III. <i>Sianenst</i>, R. 132.</p>	<p>98. <i>DONCHAVUS</i>, R. 154.</p>	<p>99. <i>Conquonarus</i>, II. R. 156. † 99. <i>Malronius</i>. I. R. 158. 100. <i>Malachias</i>, I. R. 158. 101. <i>Flannus Sinna</i>, R. 160. 102. <i>Donnechadus</i>, II. R. 162. 103. <i>Domnaldus</i>. 104. <i>Malachias</i>, II. R. 165. 105. <i>s. Colmannus Austrie</i> <i>patronus</i>, <i>cujus</i> <i>Festum celebratur</i> 13 Octobris.</p>

<p>91. AIDUS, III. SLANENSIS, R. 132.</p>	<p>92. Blathmacus, R. 140. 93. Sachnasacus, } fra- R. 142, } tres. 93. Kennifelus, } R. 143, }</p> <p>+ 92. Dermitus, II, R. 141. 93. Kernachus. 94. Niellus. 95. Fogartus, R. 148.</p> <p>+ 92. Donnachadus.- 93. Finacta II, R. 144.</p> <p>+ 92. Congalius. 93. Conangus.</p>	<p>94. Irgalius. 95. Kinethus, R. 149.</p> <p>+ 94. Congalius. 95. Amalgad. 96. Conangus. 97. Congalius. 98. Killachus. 99. Flannaganus 100. Malmithius. 101. Congalius III. R. 163.</p> <p>+ 92. Fergusius. 91. S. Columba. Thaumaturgus utriusque Sco- tie Hibernie banie divus tu- telaris.</p>	<p>89. FERGUSIUS</p> <hr/> <p>89. AIDUS II, R. 181</p> <p>93. Malecorus Clericus, R. 135. 94. Killachus, } fra- R. 138, } tres. 94. Conallus, II.R.139,</p> <p>+ 93. Domnaldus, II, R. 137.</p>	<p>93. DONNALDUS II, R. 137.</p>	<p>94. Eneas. 95. Longsechus, R. 145. 96. Flahertius, R. 150.</p> <p>+ 94. Fergusius. 95. Congalius II. Keammor, R. 146.</p> <p>+ 93. DOMNALTUS II, R. 137.</p>
---	--	--	---	----------------------------------	---

71. DEAGUS, R. M.

72. *Hierus*, R. M.
 73. *Olillus*.
 74. *Eugenius*, R. M.
 75. *Ederscolius*, R. 88.
 76. *Conarius*, I. R. 90.

72. *Dathenus*.

73. *Diuthachus*.
 74. *Darius*.
 75. *Frumeus*.
 76. *Fiatachus Finn*, R.

77. ~~109~~

78. ~~109~~
 79. *Ogomanus*.
 80. *Finnchadus*.
 81. *Imchadus*.
 82. *Fergusus II. Denti niger*, R. 107.
 83. *Fergus*.
 84. *Achais XI. Gonat* R. 109.

76. CONARIUS I. R. 90.

77. *Carbreus Flona. Mor.*
R. M.

78. *Darius Dornahar*, R. M.
 79. *Carbreus Cromchean*, M.
 80. *Lugadius Allathium*.
 81. *Mogolanus, seu Achaisus Jolchrothach*, R. M.
 82. *Conarius II.* R. 104.

83. *Carbreus Riach-Floda* agnominatus, i. e. *Lacertus unde Rieda, Reuda, Reu- ta*; ab hoc agnomine et voce *dal*, i. e. *stirps* dicitur *Dalriada*, et *Dalri- dini* quasi stirps *Car- brei Riach-Floda a La- certo, seu Carpo-longo* agnominati.

84. *Fergusius Ullaidh*.

85. *Aeneas Fear*.
 86. *Achaisus Muinreamhair*.
 87. *Erius*.
 88. *Loarnus*.
 88. *R. A. L.*
 88. *Aeneas*.
 88. *Fergusius R. A. L.*

- Ductores Co- lon. Scot. in Albaniam, A.*
 503.

FERGUSIUS R. A. L.

89. *Domangardus*, R. A. L.
 90. *Gauranus*, R. A. L.
 91. *Aidanus*, R. A. L. qui immunitatem ab *Aido II. Hibern. rege* 131, obtinuit.
 92. *Achaisus Flavius*, R. A. L.
 93. *Domnaldus Breac*, R. A. L.
 94. *Domangardus*.
 95. *Achaisus Rimeamhair*, R. A. L.
 96. *Aidus Albus*, R. A. L.
 97. *Achaisus*, R. A. L.
 98. *Alpius* R. A. L.
 99. *Kinethus*, R. A. L., et *P. Pictos* deleuit anno 842.
 100. *Constantinus*, R. P.
 101. *Domnaldus*, R. P.
 102. *Malcolmus*, R. P. Anno 946. *Edmundus senior Rex Anglice Cambrie* *Malcolmus* huic concessit.
 103. *Kinethus* R. P. Anno circiter 975. *Edgarus Anglorum Rex Laudoniam* reliquam in qua *Edenburghum* situm est, huic *Kinetho* in iunctis aliquibus conditionibus tribuit, R.

Colonia 3tia ducta fuit in Hiberniam A. M., 2657, (ut supra monui) a 5 filiis *Dela*, filii *Loich*; quorum Genealogia (non ab Adamo) sed sicuti nostratibus innotuit, hic traditur. Porro 9 fuerunt reges ex hac Colonia.

1. Loichus.
 2. Dela.
 3. Slangius, R. 1.
 3. Rudricius, R. 2.
 3. Gannus, R. 3.
 3. Ganannus, } 4. *Rindalus*, R. 7.
R. 4. } 5. *Ericus*.
 3. Seng. R. 5. 4. *Fobgen*, R. 8.
 3. Starnus. 4. *Fiachus*, R. 6. †
- Enumeratio regum Hibern.*
 Ex Belgis seu Firbolg, 9.
 Ex Danannis, . . . 9
 E Plebe, 1
 Ex stirpe Hiri, . . . 25
 Ex stirpe Heberi, . . 31
 Ex stirpe Herimonis, 117
 Ex stirpe Ithi, . . . 3
- Summa, 195

124. CAROLUS, I. R. 173.

125. Carolus II. R. 174.
†
125. Jacobus, II. R. 175.
126. Maria, R. 176.
126. Anna, R. 177.
126. Jacobus Franciscus Edwardus Cambriae, seu Wallie Princeps.
126. Luisa Maria Principissa.
- Finis Genealogiæ, 115, Regum et 2 Reginarum ex stirpe *Herimonis*.

104. *Malcolmus*, R. Sc.

105. *Finnlaichus*.

106. [106. *Macbethus*, B. S.]

Banchuo Tanaise Loch-Habair, i. e. *Dynastia Loquabria*.

107. *Fleannus*.

108. *Walterus Mormhaor*, i. e.

Steward Anglicè, Latine

Magnus quæstor seu Comes.

109. *Alanus*.

110. *Walterus*.

111. *Robertus*.

112. 113. 114. 115. 116. } Hæc et alia ejusmodi nomina p. t. mihi desunt.

117. *Alanus Mormhaor* *Leamhna* i. e. *Comes Lenoxie*, seu *Levinia*.

118. *Joannes*, C. L.

119. *Mathæus*, C. L.

120. *Joannes*, C. L.

121. *Mathæus*, C. L.

122. *Henricus et Maria Stuart*, R. Sc.

123. *Jacobus VI. Sc.* et I. Angl. et Hibern. rex., 172.

124. *Carolus I. R.* 173.

CIRCA STIRPEM, ET SUCCESSIONEM
MODERNORUM REGUM ANGLIÆ.

Notandum I.

ELIZABETHAM Jacobi I. filiam traditam fuisse Frederico V. Electori Palatino et Regi Bohemiæ, *Hyemali* dicto; quæ præter alios multos, ipsi peperit Carolum Ludovicum, Edwardum, et Sophiam.

Carolus Ludovicus (a morte patris Elector palatinus) genuit Charlottam Elizabetham, Ducis Aurelianensis 2. uxorem, ex quâ prodiit Philippus, Dux Carnutensis, nunc Aurelianensis.

Præfatus verò Edwardus duxit filiam Ducis Niverniæ in Gallia: cujus filia Benedicta Henrietta Philippina nupsit Joanni Frederico Duci Brunsvico-Luneburgico, et enixa est Charlottam Felicitatem *Ducissam* Mutinensem, et Wilhelminam Amaliam Rom. reginam.

Sophia autem suprâ nominata, elocata fuit Ernesto Augusto Episcopo Osnabrugensi, Joannis Frederici Ducis Brunsvico-Luneburgici fratri et hæredi, quæ ipsi peperit Georgium Ludovicum principem hæreditarium Georgii Augusti, et Sophiæ Dorotheæ genitorem: Maximilianum Wilhelmum,

Sophiam Charlottam Electricem Brandenburgicam,
Christianum, et Ernestum Augustum.

Notandum II.

Caroli I. filiam, Henricam Mariam traditam fuisse Philippo Duci Aurelianensi quæ enixa est Annam Mariam, elocatam Amadeo II. Sabaudiaë Duci, cujus filius præ omnibus (excluso Cambriaë principe, cum sua sorore) Jure prætendit in Angliam; nisi odium religionis obstet.

CATALOGUS SPECIALIS REGUM HIBERNIÆ.

IN præcedenti Catalogo reges omnes cujuscunque stirpis, aut Coloniae continuâ serie proposuimus : in hoc verò speciali Catalogo operæ pretium duxi, non tantum suum cuique stirpi regum numerum adscribere ; sed etiam e regione versionis Latinæ vernacula nomina apponere ; ut sua cuilibet libera sit versio ; et quidem in eorum nominum versione non mediocriter variant Scriptores. Sic Dathias a quibusdam vertitur David ; Conquovarus, Cornelius ; Lugadius, Ludovicus ; Donchadus, Dyonisius vel Donatus ; Domnaldus, Daniel ; Aidus ; Hugo ; Murchertus, Moriartus, aut Mauritius ; Brianus, Bernardus ; Cormacus, Caithirius, Carolus : Tor-delvacus, Terentius, &c. Ego interim Flahertianæ versioni potissimum adhæsi, quod illa vernaculæ magis quadret. Numerus idem cuilibet præponitur, qui in præcedenti Catalogo.

IX. Reges Belgicæ Coloniz.

Slangius,	<i>Slainge.</i>
Rudricius,	<i>Rudhraigh.</i>
Gannus,	<i>Gann.</i>
Ganannus,	<i>Ganannan.</i>
Sengannus,	<i>Seangann.</i>
Fiachus,	<i>Fiacha.</i>
Rindalus,	<i>Riondal.</i>
Fobgenius,	<i>Foibgein.</i>
Achaisus,	<i>Eochaidh.</i>

IX. Reges Coloniz Danannicæ.

Breasus,	<i>Breas.</i>
Nuadus Argentimanus,	<i>Nuadhadh Airgiodlamh.</i>
Lugadius Longimanus,	<i>Lughadh Lamhfhada.</i>
Dagdaus,	<i>Dagda.</i>
Dalboetius,	<i>Dalbaotha.</i>
Fiachus,	<i>Fiacha.</i>
Mac-Cuill,	<i>Mac-Cuill.</i>
Mac-Keuct,	<i>Mac-Ceuct.</i>
Mac-Grene,	<i>Mac-Grene.</i>

SEQUUNTUR REGES COLONIZ SCOTO-HIBERNICÆ
CLXXVII.

Reges ex Stirpe Hiri.

10. Kermnaus,	<i>Cearmna.</i>
11. Sobarchus,	<i>Sobarch.</i>

18. Sednæus,	<i>Seudna Mhac Airtri.</i>
19. Fiachus H. <i>Fionnsco-</i>
<i>tha,</i>	<i>Fiacha Fionnscotha.</i>
22. Ollamfodlaus,	<i>Ollamh Fodla.</i>
23. Finnacta I.	<i>Finshneachta.</i>
24. Slanollus,	<i>Slanoll.</i>
25. Gedijs Grandivocis,	<i>Gede Ollgothach.</i>
26. Fiachus III. <i>Fin-</i>
<i>nalcheas,</i>	<i>Fiacha Fionnailcheas.</i>
27. Bergalius,	<i>Bearnghall.</i>
28. Olillus,	<i>Oilioll.</i>
37. Finnius,	<i>Finn.</i>
44. Sirlamus Longima-
<i>nus,</i>	<i>Siorlamh.</i>
52. Argetmarus,	<i>Airgeadmhair.</i>
55. Aidus I. Rufus,	<i>Aodh ruadh Mhac Ba-</i>
<i>dhoirn.</i>
56. Dithorbus,	<i>Diothorb.</i>
57. Kimbaithus,	<i>Ciombaoth.</i>
58. Macha Auri-Coma,	<i>Macha Mongruadh.</i>
79. Rudricius,	<i>Rudhraighe.</i>
81. Bresalius,	<i>Breasal.</i>
83. Congalius I.
<i>Clairingneach.</i>	<i>Conghal Clairingneach.</i>
85. Fachtnaus <i>Fathach,</i>	<i>Fachtna Fathach.</i>
98. Elimius II. <i>Conrius,</i>	<i>Elim Mac-Conraigh.</i>
100. Malius,	<i>Mal Mhac Rochraidhe.</i>
114. Coelbodius,	<i>Caolbhadh Mac-Crunn-</i>
<i>bhadhraidhe.</i>

Reges ex Stirpe Heberi.

7. Conmalius,	<i>Connhal.</i>
12. Achaius II.	
<i>Faobarglas,</i>	<i>Eachaidh Faobharglas.</i>
14. Achaius III. Mumo,	<i>Eachaidh Mumho.</i>
16. Ennius I.	
<i>Airgtheach,</i>	<i>Eunda Airgtheach.</i>
20. Munemonius,	<i>Muineamhoin.</i>
21. Faldergodius,	<i>Faildeargoid.</i>
30. Rotheactus II.	<i>Roitheachtach.</i>
32. Elimius I.	<i>Elim Olfhiachta.</i>
33. Arturus I.	
<i>Imleach,</i>	<i>Airt Imleach.</i>
35. Breasus <i>Regius,</i>	<i>Breas-righ.</i>
38. Sednæus II.	
<i>Innarradh,</i>	<i>Seudna innarrach.</i>
40. Duachus I. <i>Fionn,</i>	<i>Duach Fionn.</i>
42. Ennius II. <i>Ruber,</i>	<i>Eunda Dearg.</i>
43. Lugadius I.	
<i>Hiardan,</i>	<i>Lughadh Jardhonn.</i>
45. Achaius V.	<i>Eochaidh Uaircheas.</i>
48. Lugadius II.	
<i>Rubrimanus,</i>	<i>Lughadh Laimhdhearg.</i>
49. Arturus II.	<i>Airt.</i>
50. Olillus II. <i>Fionn,</i>	<i>Oilioll Fionn.</i>
51. Achaius VII.	<i>Eochaidh Mhac Oilill</i>
<i>Fhinn.</i>
54. Lugadius III.	
<i>Vitulinus,</i>	<i>Lughadh Laoighe.</i>

59. Reactus <i>Carpo-ruber</i> ,	<i>Reachtadh Righdhearg.</i>
65. Mogcorbus,	<i>Moghcorb.</i>
68. Fercorbus,	<i>Fearcorb.</i>
71. Adamarius,	<i>Adhamair Foltcain.</i>
76. Niasedamon,	<i>Niaseadhamon.</i>
80. Innatmarus,	<i>Innatmar.</i>
82. Lugadius IV.	
<i>Luagne,</i>	<i>Lughadh Luaighne.</i>
84. Duachus III.	
<i>Dalta-Deagha,</i>	<i>Duach Daltadcaghadh.</i>
16. Crimthannus III.	<i>Criomthann Macfiodhaig.</i>
66. Brianus seu Bernar-	<i>Brian Boromhe.</i>
<i>dus Boromæus,</i>	
Murchertus O'Brien,	<i>Muircheartach Uadh</i>
	<i>Brian.</i>

Reges ex Stirpe Herimonis.

1. Herimon,	<i>Eriomhom.</i>
2. Mumneus,	<i>Muimne.</i>
3. Lugneus,	<i>Luighne.</i>
4. Lagneus,	<i>Laighne.</i>
5. Euryalus <i>vates</i> ,	<i>Iriall Faidh.</i>
6. Ethrialus,	<i>Eithrial.</i>
8. Tigernmasius,	<i>Tighearnmhas.</i>
13. Fiachus I. <i>Labran-</i>	
<i>nus,</i>	<i>Fiacha-Labhrann.</i>
15. Æneas <i>Olmucadius</i> ,	<i>Aonghus Olmucadh.</i>
17. Rotheactus I.	<i>Roitheachtach.</i>
29. Sirna <i>Longævus</i> ,	<i>Siorna Saoghlaich.</i>
32. Gilchadius,	<i>Giallachadh.</i>

34. Nuadus I. *Finnfalius*, *Nuadhad Finnfall.*
 39. Simon Maculatus, *Siomonbreac.*
 41. Muredachus I. Bol-
 gra, *Murreadhach Bolgrach.*
 46. Achaius VI. *Venator*, *Eochaidh Fiadhmhuine.*
 47. Conangus I. *Impavi-*
 du, *Conaing Begeaglach.*
 53. Duachus II. *Lad-*
 graus, *Duach Ladhghrach.*
 60. Hugonius *Magnus*, *Ugoine Mor.*
 61. Laogarius I. *Lorc*, *Laoghaire Lorc.*
 62. Cobthacus *Coel*, *Cobthach Caol Bhreagh.*
 63. Lauradius *Navalis*, *Labradh Loingseach.*
 64. Melga *Laudabilis*, *Melge Molbthach.*
 66. Æneas *Doctor*, *Aonghus Ollamh.*
 67. Hirngleo seu Ireneo *Hieringleo no Irereo Fa-*
 Fathach, *thach.*
 69. Conlaus, *Conla Cruaidhchealgach.*
 70. Olillus III. *Dentisca-*
 ber, *Oilioll Caisfhiacloch.*
 72. Achaius VIII. *Coma-*
 tus, *Eochaid Folt-leathan.*
 73. Fergusius *Fortis*, *Fearghus Foirteamhuil.*
 74. Æneas III. *Tuir-*
 meach, *Aonghus Tuirmeach.*
 75. Conallus I. *Colum-*
 naris, *Conall Columhrach.*
 77. Ennius III. *Aich-*
 neach, *Eunda Aighneach.*
 78. Crimthannus I. *Pug-*
 nax, *Criomthann Cosgrach.*

86. Achaius IX. *Fedloch*, *Eochaidh Feidhlioch*.
 87. Achaius X. *Aremh*, *Eochaid Airemh*.
 88. Ederscolius, *Edirsceol*.
 89. Nuadus II. *Nivens*. *Nuadhad Neacht*.
 90. Conarius I. *Conaire*.
 91. Lugadius V. *Rubricatus*, *Lughadh Sriuibhnearg*.
 92. Conquovarus I. *Ab-ratrous*, *Conchubhar Abradhradh*.
 93. Crimthannus II. *Nianair*, *Crimthann Nianair*.
 95. Feredachus *Justus*, *Fearadhach Fionn Feachtach*.
 96. Fiatachus *Candidus*. *Fiatach Fionn*.
 97. Fiachus IV. *Finno-ladh*, *Fiacha Fionnoladh*.
 99. Tuathalius I. *Bona-ventura*, *Tuathal Teachtmhar*.
 101. Fedlimius *Legifer*, *Feidhlimidh Reachtmar*.
 102. Cathirius *Magnus*, *Cathaoir Mor*.
 103. Quintus *Centimachus*, *Cond Ceudchathach*.
 104. Conarius II. *Conaire Mac Mogh-lamha*.
 105. Arturus III. *Unicus*, *Airt Enfhir*.
 107. Fergusius II. *Dent-niger*, *Fearghus Duibhdheudach*.
 108. Cormacus *Ulfhada*, *Cormac Ulfhada*.
 109. Achaius XI. *Gonnat*, *Eochaidh Gonnat*.
 110. Carbreus II. *Liffecarius*, *Cairbre Lifiochair*.

111. Fiachus V. Srabenius, *Fiacha Sraibhtine.*
112. Colla Huasius, *Colla Uais.*
113. Muredachus II. Tiri-
rius, *Muireadhach Tíreach.*
115. Achaius XII. Mog-
medonius, *Eochaidh Muighmheado.*
117. Niellus I. Magnus, *Niall Naoighiallach.*
118. Dathyas, *Daithi Mac Fiachra.*
119. Laogarius II. *Laoghaire Mhac Neill.*
120. Olillus IV. Verveci-
nus, *Oilioll Molt.*
121. Lugadius VII. *Lughaidh Mhac Lao-
ghaire.*
122. Murchertus I. Mac-
erca, *Muircheartach Mac-
Earca.*
123. Tuathalius II. Cal-
vo-asper, *Tuathal Maolgharbh.*
124. Dermittus I. *Diarmaid Mhac Fear-
ghusa Cerbheoil.*
125. Domnaldus I. *Domhnall.*
126. Fergusius III. *Fearghus.*
127. Boetanus I. *Baotan Mhac Mhuir-
ceartaigh.*
128. Achaius XIII. *Eochaidh Mhac Domh-
nuill.*
129. Anmireus, *Ainmhire Mhac Sead-
na Mhic Fearghusa
Channfhoda.*
130. Boetanus II. *Baotan Mhac Ninmead-
hai.*
131. Aidus II. *Aodh Mhac Ainmhire.*

132. Aidus III.
Slanensis,	<i>Aodh Slaine.</i>
133. Colmanus
Rimhe,	<i>Colman Rimhe.</i>
134. Aidus IV.
<i>Huaridnus,</i>	<i>Aodh Uairiodhnach.</i>
135. Malcovus
Clericus,	<i>Maolcobha in Cleireach.</i>
136. Suwneus
Meann,	<i>Saibhne Meann.</i>
137. Domnaldus II.	<i>Domhnall Mhac Aodha
Mhac Minmhire.</i>
138. Kellachus,	<i>Cealleach.</i>
139. Conallus II.	<i>Conall Caol.</i>
140. Blatmacus,	<i>Blathmhac.</i>
141. Dermitius II.	<i>Diarmait.</i>
142. Sachnasachus,	<i>Seachnasach.</i>
143. Kennfælius,	<i>Ceannfaoladh.</i>
144. Finnacta II.	<i>Fionnachtá Fleadhach.</i>
145. Longsechus,	<i>Loingseach Mhac Aong-
husa.</i>
146. Congalius II.	<i>Conghal Cinn-Maghair.</i>
147. Fergalius,	<i>Fearghal Mhac Macile-
duin.</i>
148. Fogartus,	<i>Fogartach Mhac Neill
Mhic Ceanaigh So-
tail.</i>
149. Kinethus,	<i>Cionath Mhac Jorga-
laigh.</i>
150. Flahertius,	<i>Flaibheartach Mhac
Loingsigh.</i>

151. Aidus V.
Ollanius, *Aodh Ollán.*
152. Domnaldus II.
Domhnall Mhac Murchadha.
153. Niellus II.
Nimbosus, *Niall Frasach.*
154. Donnchadus,
Donchadh Mhac Domhnail.
155. Aidus VI.
Ornidius, *Aodh Oirdnidhe.*
156. Conquovarus II.
Conchubhar Mhac Donnchadha.
157. Niellus III. *Calneus,* *Niall Caillne.*
158. Malachias I.
Maoilseachluin Mhac Maólruanaidh.
159. Aidus VII.
Finnliathus, *Aodh Finnliath.*
160. Flannus Sinna,
Fionn Sionna.
161. Niellus IV.
Genuniger, *Niall Glundubh.*
162. Donnchadus II.
Dónnchad Mhac-Floinn.
163. Congalius III.
Congalach Mhac Moilmhethé.
164. Domnaldus IV.
O'Neill, *Domhnall Uadh Neill.*
165. Malachias I.
Maoilseachluin Mhac Domhnail.
168. Domnaldus V.
Mac-Lochluin, *Domhnall Mhac Lochluin.*
169. Tordelvachus,
M. O'Connor, *Toirdealbhach Mór Uadh Conchabhair.*

170. Murchertus III.	<i>Muircheartach Mac Loch-</i>
<i>Mac-Lochluin,</i>	<i>luin.</i>
171. Rodericus O'Con-	<i>Rodhruighe Uadh Con-</i>
ner,	<i>chubhair.</i>
172. Jacobus I.	<i>Seumas.</i>
173. Carolus I.	<i>Cormac,</i>
174. Carolus II.	<i>Cormac,</i>
175. Jacobus II.	<i>Seumus.</i>
176. Maria,	<i>Maire.</i>
177. Anna,	<i>Aine.</i>

REGES EX STIRPE ITHI.

9. Achaius I.	
<i>Edgathach,</i>	<i>Eochaidh Edgathach.</i>
36. Achaius IV.	
<i>Óptach,</i>	<i>Eochaidh Óptach.</i>
106. Lugadius VI.	
<i>Mac-con</i>	<i>Luchadh Mac-con.</i>

Reges cum reluctantia fuère ; *Era, orba, fero-*
nus, fergna, Eugenius, Mmaganuadus, Donchadus
O'Brien, et Tordelvachus O'Brien ex stirpe Heberi.
Fiachus Tolgraus, et Bauchadius ex stirpe Heri-
monis : et duo Fothadii ex stirpe Ithi. Ex stirpe
Hiri omnes absque reluctantia regnârunt.

EPHOCÆ, SEU ÆRÆ DOMESTICÆ

MAJORUM NOSTRORUM, QUÆ, VELUT PUNCTA FIXA,
 CHRONOLOGIÆ INSERVIUNT.

A. M.

1656. Cataclysmus, seu Diluvium universale.
 1. Ejus duratio.

1657. Finis.

312. Hinc ad adventum *Partholani* in Hiberniam.

1969. Adventus *Partholani* I. Coloniz.

30. Duratio Coloniz *Partholani*.

1999. Peste consumpta est.

30. Hibernia deinde deserta.

2029. Adventus 2. Coloniz, quæ fuit *Nemethiorum*.

216. Ad fugam eorum, partim in *Britanniam*, duce
Britanno Calvo, partim in Scandiam, duce
Ibathe.

2245. Contigit autem fuga.

412. Hibernia ab hinc deserta.

2657. Adventus *Firbolgorum* seu *Belgarum* 3. Co-
loniz.

80. Hinc ad eorum expulsionem a *Danannis*.

2737. Adventus *Danannarum* 4. Coloniz.

197. Hinc ad horum expulsionem a Scoto-Hibernis.

2934. Adventus Scoto-Hibernorum 5. Coloniz.

1016. Hinc ad Nativitatem *Christi*.

3950. Nativitas *Christi*, juxta nostros Cronologos.

432. Hinc ad S. Patricii Apostolatam.

1271. Hinc ad currentem jam annum æræ Chris-
tianæ.

1703. Annus præsens æræ Christianæ.

5653. Annus præsens Mundi.

2719. Ergo ab adventu *Scoto-Hibernorum* ad hunc
annum sunt.

DISSERTATIO UNICA

DE HIBERNIÆ INSULA, VARIIS EJUS DIVISIONIBUS, STATU
MONARCHICO, ET MODO OLIM SUCCEDENDI.

Pro ultimo hujus opusculi complemento, ac ne Lectori essentielle quid desiderandum relinquerem, dissertationem hanc Coronidis loco adjicere operæ pretium duxi: tum quia non eadem fuerunt gentis nostræ ac aliarum gentium divisiones: tum maximè, quia Scriptores exteri rerum *Hibernicarum* omnino sunt ignari; cum non nisi *Anglicos* aut *Scoticos* Auctores in gentis nostræ descriptione sequantur; et hi, ob religionis disparitatem, aliasque causas quàm plurimas (quarum odiosa hic esset tractatio) non parcè tantum, et calumniòse, sed quàm maximè ignorantes de nobis scribunt; quia nostris uti monumentis nequeunt; cùm linguam non calleant. Hinc æquus rerum æstimator facilè colligere poterit exteros Scriptores, qui jam dictos Auctores sequuntur, non tam turpiter quàm imprudenter hallucinari; nam, ut Script. verbis utar, “si cæcus cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadent.” Sed missis hujusmodi cæcis ductoribus, et sequacibus imprudentibus, ut in hac mea dissertatione methodicè procedam, sit,

DE LOCO, SITU, ET AMPLITUDE, REGNI HIBERNIÆ.

Insulas alias in Oceano natas (licèt rarò ut docent Icti) alias, vel terræ motu, vel maris æstu a continentibus avulsas nemo non novit. Sic veteres *Eubæam*, vulgò *Negro-pont*, terræ motu a continenti *Græciæ* separatam tradunt. Imo Ovid lib. 15. *Metam.* quarundam Insularum a continenti separationem his versibus ostendit.

“ Leucada continuam veteres habuère Coloni,
Nunc freta circumeunt : Zancle quoque juncta
fuisse
Dicitur Italiæ, donec confinia pontus
Abstulit, et media tellurem reppulit unda.”

Claud. quoque *de Rap. Proserp.* Siciliam fuisse Italiæ partem docet.

“ Trinacria quondam
Italiæ pars una fuit ; sed pontus et æstus
Mutavère situm : rupit confinia Nereus
Victor, et abscissos interluit æquore montes.”

Et quamvis hoc etiam de *Hibernia* dici possit, ut a quibusdam Geographis etiamnum dicitur : certum tamen est, ex monumentis a majoribus nobis relictis et per manus traditis, *Hiberniam*, non solùm ante et post diluvium Insulam extitisse ; verùm etiam, hominibus, ante et recèns post, inhabitatam fuisse ;

quomodocunque illuc homines, aut animalia primùm appulerint; quod examinare hujus non est loci; quare nunc ad propositum. Itaque Hibernia, Insularum veteris orbis, post Britanniam, maxima; respectu cœli sita est inter *Tropicum Cancrī*, et circulum polarem arcticum; sci. a gradu 51. latitudinis usque ad 57; ita tamen ut ipsum 51. Gr. medium fere secet. Longitudo ejus inter 8. 41. longitudinis gradus; ita etiam ut utrumque ad medium ferè subintret. Atque ita longitudo Hiberniæ ab Austro in Boream 466; latitudo verò ab oriente in occidentem, 286 Milliarum complectitur et consequenter ejus ambitus, inclusis promontoriis, miliaria continebit 1400. vid. Bruod. l. 5, c. 7, de Hiberniæ nominibus.

Errant igitur, aut errare volunt Cambrensis, Camdenus, eorumque Sequaces, qui Hiberniam ex semisse Angliâ minorem statuunt. Sullivanus, aliique cordati Gentis nostræ Scriptores, licet Hiberniam Britanniâ totâ minorem agnoscant, Scotiâ tamen Albionensi multò majorem, nec Anglia minorem demonstrant. Suffragatur Tabula Chronologica Romæ edita Anno 1667. Et certè perillustis Flahertius, exactissimus et peritissimus rerum Hibernicarum Scriptor in suâ Ogygiæ Insulâ, pag 17. Hiberniam Britanniâ quadrante tantum minorem, Scotiâ verò ex triente majorem: et utrâque olim Episcoporum et Archiepiscoporum numero superiorem statuit: et eam ab Austro ad Boream 200. Milliarum mensuræ Hibernicæ in rectâ lineâ protensam scribit: et ab Ortum in Occasum transversim 120; addit diem Solstitialem cancri, seu anni longis-

simam in Australi gentis plagâ esse horarum 16. Cum dodrante : in Aquilonari verò, ferè 18, quod si verum est, a fine octavi climatis ad finem *duodecimi* ferè extendetur.

Causa autem erroris modernorum Geographorum, circa Hiberniæ dimensionem, mihi hæc esse videtur : quod *Stafordiana* Hiberniæ dimensio (quæ hodiè obtinet,) plurimùm deficiat ; in hanc enim dimensionem veniunt solæ planities, quæ vel pecorum pastui, aut agriculturæ destinatæ sunt, sylvis, montibus, lacubus, locisque omnibus paludosis, aut palustribus neglectis. Adde, quòd Agrimensores Dominorum favore, largitionibus, aut deceptionibus multa omiserint, quæ nostris adhuc temporibus in dies deteguntur.

Locum quod attinet : extremum Europæ ad Occidentem terminum nacta est, Oceano undique conclusa, ovalis aut lenticularis figuræ.

Terminos habet a meridie, qua Momonia jacet, Biscaiam in Hispaniâ, Britannicæ Armoricæ, et Aquitanniæ oras in Galliâ, a quibus *Vergivio* dirimitur mari : Britannis olim *Morwerdigh* dicto, quod derivatum videtur a vocabulo Hibernico *Farrigh*, quod est nomen appellativum *mara* significans. A septentrione, qua Ultonia extenditur, Cantyream in Scotiâ, Hebrides Insulas, et Islandiam spectat, a quibus Hyperboreo, Caledonio, vel Deucaledonio mari sejungitur. Ab Ortu quæ Lagenia tota est, atque etiam et Ultoniæ et Momoniæ pars, Scotiæ, Angliæ, et Walliæ obtenditur, a quibus Hibernico mari separatur, quod Gildæ olim *vallis Scythica*

vel *Scotica*; hodie vero *canalis S. Georgii*, Gallicè, *la manche*, dicitur. Ab Occasu demum, quâ tota patet Conactia, aperto, vastissimoque terminatur oceano; atque adeo Hibernia ultimus est ad Occidentem Europæ terminus, de cujus priscis ac modernis divisionibus nunc agendum. Quare sit

DE VARIIS HIBERNIÆ DIVISIONIBUS.

Variæ circumferuntur Hiberniæ divisiones, juxta principum placita, vel rationes politicas. Ac 1. quidem antiquissima Hiberniæ divisio facta fuisse dicitur a quinque filiis *Delæ*, Belgicæ coloniae Ducibus, in quinque provincias (Momonîæ, Conactiæ, Ultoniæ, et Lageniæ nomina deinde sortitas, et in concursu aut medio illarum sita Midia Regio, in quâ olim Regia sedes *Temoria*.) Deinde verò, in Scotorum Dynastia quinque memorantur divisiones, quarum prima *Bipartita* inter *Heberum* et *Herimonem* fratres. Secunda etiam *Bipartita* inter fratres Sobarchum et *Kermnaum* Hiberniæ reges. Tertia divisio fuit *Hugonii M.* quinquies quinque partita. Quarta iterum in Pentarchiam de qua paulo post: et quinta denique Bifariam inter *Quintum*, regem Hiberniæ, et Eugenium Maganuadum, regem Momoniæ, quam ideo vocant *Leithquinniam* et *Leithmogam* seu partem *Quinti* et partem *Eugenii*.

Porrò provinciarum quælibet a quinquepartita divisione *Coigedh*, id est, Quintana etiamnum hodie appellatur. Quintana quævis ex *Tricaceud*, id est,

Treucis centuriis constabat: et harum singulæ ex *Baile*, seu villis, pagis, aut vittatis; pagorum quisque ex *Seureche*, vel *Cochtranaid*, id est, quarta parte pagi, quam ideo Quarterium, et Carucatam vocant. *Seurcehe* quam Sesquidquadrigam vocat Flahertius, continet 120. jugera terræ: quantum nempe uno aratro per annum coli potest: sicut jugerum tantum agri, quantum pari iugo per diem colitur. Pagum verò alii e Sesquiquadrigis octo, alii ex duodecim, consistere volunt; sed Flahertius e quatuor tantum; quia Sesquiquadriga perinde ipsi est ac Carucata, aut Quarterium, quod ex nominis notione quartam pagi partem significat: Tricenaria autem (Hibernicè *Triochadhceud*) constat e pagis 30. et æquivalet Hundredæ, aut Candredæ Anglo Saxonicæ, quæ nunc Baronia dicitur, et sesquiquadriga Hidæ respondet: ac veluti Cantreda e centum Hidis, ita Tricenaria e totidem Sesquiquadrigis constat; unde Tricenaria ex 30 pagis, 120. Sesquiquadrigis, et 14,400. jugeribus conficitur. Singuli etiam *pagi*, præter agrum ad arandum sufficientem, pascua, 300. vaccis abundè suppedient; atque ita novem vaccarum millibus depascendis sufficient *Tricenaria*. Sed hæ extensiones, aut mensuræ quantumvis ita definiantur, pro soli tamen naturâ, qualitate, et locorum consuetudine quandoque varia est. Porro, *Tricenarias* in totâ Hiberniâ 184. aliqui statuunt: nempe 35. in Ultoniâ, 30. in Connactiâ; 70. in utraque Momoniâ; 31. in Lageniâ; et 18. in Midiâ; atque adeo in totâ Hiberniâ 184. Sed nostris de-

mun temporibus Hibernia in quatuor tantum Provin-
cias partita est: Provinciæ in Comitatus, et hi in
Baronias distributi; habitâ plerumque in iis ratione
ad pristinas ditiones, et *Tricenarias*. Nonnunquam
tamen limites antiqui novis commutantur, et jugera
paasim in Staffordensia et minutiora Anglica multi-
plicantur; quorum hæc singula e 21. illa verò ex 16.
cum dimidio, quadratis perticis constat: adeo ut
centena Staffordensia faciant 162. fere Anglica ju-
gera: et 8. Hibernica, superioris mensuræ, 15. Staf-
fordensia: quot nempe sufficiunt vaccis quinque
alendis.

Provinciæ quatuor sunt sequentes, quibus sui
adscribuntur *Comitatus*.

I. Momonia sub quâ sex continentur Comitatus:
Waterfordia, Corcagia, Kierrigia, Limericum, Tip-
peraria (cui annexa *Cruz Tiperariæ* et Clare, seu
Teuamonia, olim ad Connactiam spectans. II. *La-*
genia, in quâ 12. numerantur: Dublinum, Lugma-
gia vulgò Louth, Midia, Westmidia, Kildaria, Regis
Comitatus, Reginæ Comitatus, Catherlagh vulgò
Carlow, Kilkennia, Wexfordia, Wickloa et Long-
fordia, quæ etiam ad Connactiam, spectabat. III.
Connactia, in quâ quinque: Galvia, Mayoa, Sligoa,
Roscomania et Letrima. IV. *Ultonia*, sub quâ 9:
Ardmachia, Dunum, Monachan, Antrim, Dungalla,
Cavana, Feramanach, Tironia, et Londinodoria.

Sunt præterea urbes, quæ Comitatum privilegiis
gaudent; suosque habent vice-Comites et Districtus
distinctos a Comitatus ab iis denominatis. Porro
districtus omnes, aut Comitatus a primaria eorum
Civitate ferè denominantur. Ac totius regni caput,

aut Metropolis est Dublinum; Civitas amplissima, et Emporium celeberrimum, orbi notissimum, calamo nostro non eget. Et hæc de variis Hiberniæ divisionibus, nunc de ejus statu Monarchico, et modo succedendi ante Anglorum dominationem. Sit igitur

DE STATU MONARCHICO, ET MODO SUCCEDENDI APUD
HIBERNOS ANTE ANGLORUM ADVENTUM.

Hæc Insula, (inquit *Flahertius*, p. 27,) amplissimum quondam Regum Theatrum, reges absolutos 136. Ethnicos, et 48. Christianos, ad annum, a partu Virginis, 1022. per Annos 2314, regali Sceptro insignivit. Sub his erant reges, qui Provinciis quinquepartitis præsidebant; sub illis variarum ditionum in suis provinciis reges; quibus suberant, Tricenariarum in suis ditionibus Dynastæ, quos *Taisios* dixerunt, et usitato nunc vocabulo *Barones* dici possint: quemadmodum in *Hierarchiâ* nostrâ Primas Archiepiscopis, illi Episcopis, hi *presbyteris* præerant. Sic etiam apud Anglo-Saxones Archiepiscopi et Duces, Episcopi et *Comites*, *presbyteri* et *Thani* dignitate erant pares. *Taisius* apud nos idem est sensu literali, ac Capitaneus, seu præcipuus Dux: officio et honore convenit cum prisco *Thano* Anglo-Saxonico, cujus sensus literalis idem ac Minister, et postea, Exotico nomine, *Baro* dictus est a *Normanis*: ut et *Hundreda*, centuria aut *Cantreda* (*Tricenariam* nostram valens) *Baronia* dicta. Regis denominationem nostri duplici sensu acceptantes, Monarchas eâ notione strictè designabant, quos

Airdrighe, id est, supremos reges, et Hiberniæ reges dicebant: proceres vero inferiores *reges* (latè sumpto vocabulo *a regendo*) appellabant, cum adjectione nominis provinciæ, cui quisque præesset.

Ducum, Marchionum, Comitum, Baronum, et alios ejusmodi titulos, in Imperio Romano, primùm temporalibus præfectuum et Magistratum officiis ad vitam tantùm annexos fuisse nôrunt Historici; et deinceps a septentrionalibus gentibus, quibus accisum Imperium, cum domitis ditionibus usurpatos, et in posteros, hæreditario jure transmissos. Et quidem Alboinus primus Rex *Longobardorum* in Italia A. D. 568, primus omnium *Ducem* creâsse legitur. Vid. Flahert. pag. 28.

Verùm, nullum tale inter Hibernos et Imperium, aut alios externos intercessit commercium, quatenus similibus peregrinis potiùs, quàm Majorum titulis insignirentur: cùm post *Scoto-Hibernorum* in Hiberniam appulsum, ad Ruderici O'Connor, ultimi Hiberniæ Regis cum Henrico II. Angliæ rege transactiones, Anno 1175. nullus unquam Hiberniæ rex declaratus externo jugo succubuerit, ut vel ipsi agnoscunt adversarii nostri ac imprimis eorum Coryphæus Cambrensis in Topogr. Hibern. dist. 3, cap. 45 et 46. Est igitur numerus regum, qui a primo hujus gentis Rege Herimone usque ad hunc ultimum Rodericum, Hiberniam rexerunt 181. Gens igitur Hibernica a primo adventûs sui tempore, et primi illius Herimonis Regno usque at Gurmundi et Turgesii tempora (quibus et turbata quies et interrupta aliquandiu fuit ejus tranquillitas) iterum-

que ab eorum obitu usque ad hæc nostra tempora ab omni alienarum gentium incursu libera permansit et inconcussa. Item, Hibernia, Romanis, etiam Orcadum Insularum Dominium tenentibus, inaccessa, nunquam externæ subjacuit ditioni. Consentit Polydorus Virgilius in Anglica Historia: Henricus rex destinavit animo domare Hiberniam: tum quòd Angliæ proxima est, tum quia Gallis inde administrata sæpius auxilia intelligebat; ideoque e re suâ maximè fore ducebat, si Insulam nunquam fere antea externis armis vexatam subigeret. Quod testimonium etiam confirmat, quæ supra scripsimus occasione nominis *Scotiæ* p. 70. Audi huc Cl. Verulæum, c. 2. Opusculi de propagatione fidei per Hibernos in Belgio. “Hibernia, inquit, nec Francorum, nec ullum externum Imperium unquam passa est.”

Quod si rem ipsam dictorum jam *Titulorum* vocibus designatam perpendas, nullum invenies discrimen inter has, atque eas dignitates a prima inter eos regum institutione traductas. Quid enim aliud referunt Provinciarum Reges sub Monarchâ, quam duces? quid Ditionum Reges, quàm Comites? aut quid Dynastæ, quam Barones? *Comites* hac ratione ducibus quibusdam subditos, et Comitibus Barones antiquitus in Imperio, et alibi non insuetum fuit. Atque in hunc sensum scriptores aliquando Subregum nostrorum dignitates, pro aliarum gentium ritu metientes, alii *Comites*, alii principes, alii *Duces* illos appellârunt. Vid. Flahert. p. 29 et 30. Et quidem de Carolo O'Connor, rege *Connactiæ* pro-

vinciæ, cognomento *Croibhdhearg*, i. e. *pugna ruber* (Cænobii *Cisterciensium Knockmoy* fundatore Anno 1189 vel 1190. in quo ipse Monachus decessit anno 1224) legitur : quod 12. Monasteria *Cisterciensia* erexerit, ac tam sumptuosè dotaverit, ut totidem *Comitum*, aut *Marchionum* dignitatibus sustinendis sat proventuum suppeditarent : ut non injuria sit talem dici, Imperialium titulorum ritu, *Ducem*, et sermone patrio, ejusmodi titulis non assueto, *regem provincialem*. Sua quippe omnibus linguis, et Nationibus peculiaris insita est proprietas, cujus absurda foret in aliis imitatio. Adde, quod Paterf. l quilibet domi suæ *Rex* dici possit : sic Cicero de Oratore : nisi in regno tuo essemus. Et Virgil. Ecloga 1.

“ Pauperis et tugurî congestum cespitem culmen,
Post aliquot (mea regna) videns mirabo aristas.”

Unde falsò quidam volunt *regem* Latinè *supremum* tantùm, et nulli subjectum dominum denotare : ac perperam objiciunt sequens pentametrum.

“ *Qui rex est, regem, Maxime, non habeat.*”

Quod aliò simili pentametro eluditur.

“ *Degener in tugurî rex Lare quisque sui.*”

Quid quod veteres passim *regis* nomen tribuerint ei, qui vel uni oppidulo præesset : sic *Ithaca*, Ulyssis regis Ditio tam exigua fuisse dicitur, ut Cicero eam nidum saxo affixum æstimaverit. Sic Nestor *Pylî* rex : sic Josue 30. regibus in *Palestina*.

gulam fregisse legitur, et Strabo testatur singulas *Phœnissarum* urbes regem habuisse : Plinius quoque strategis, et præfecturis omnibus *reges* olim præfuisse. Atque ut vicinos non egrediar, in ipsâ Anglia *Heptarchia* olim constituta, non illa quidem jure hæreditario, aut aliâ proprietatis successione innixa, aut ulli Monarchiæ subordinata, sed violenta, rara, desultoria ; nempe, teste Camdeno, Brit. Tit. Anglo-Saxones, qui plurimùm poterat, Rex gentis Anglorum dicebatur. Moderni tamen eorum Scriptores Monarchiæ titulum genti nostræ ademptum vellent, eò, quòd *Pentarchiam* admiserimus : non considerantes, aut (invidiâ stimulante) considerare nolentes, supremam in uno rege apud nos potestatem fuisse : Subalternam verò, aut substitutam a Pentarchis, seu Regibus provincialibus ad infimos ordines gradatim descendentem ; atque adeo *Monarchiam* nostram.

(“ Rebus in humanis si fas cœlestibus uti.”)

Exemplis Angelicam in cœlis Hierarchiam re præsentâsse, quam sic describit, vide Crimonensis, p. 96.

“ Et ipse summo Civium in medio pater

Laudavit alitum Choro.

Post quem tibi omnis aula cœli militat

Secreta cœtus in novem.

Regi ipse semper assides propinquior

Reconditorum particeps :

Quæ deinde subsequentibus tu detegis ;

Mox alter aperit alteri ;

Ad infimum descenderit donec gradum
 Semper minor scientiâ.
*Nec alter alteri invidet præstantiam
 Sed sorte quisque amplius sua est."*

Breviùs Horat. l. 3, Od. I.

"Regum timendorum in proprios reges,
 Reges in ipsos Imperium est Jovis
 Clari, giganteo triumpho
Cuncta supercilio moventis."

Et brevissime Seneca in Thyeste.

"Omne sub regno graviore regnum."

Denique ut paucis absolvam, nullum fere in Europâ, præter ipsam *Hiberniam*, assignari potest regnum, quod non pluribus regibus, sibi invicem minime subjectis, antiquitùs paruerit, quos tamen nostri ævi Scriptores *reges* appellare non dubitant. Appellent igitur et reges nostros Monarchas, seu veros, et absolutos reges, non obstante pentarchia, siquidem Pentarcharum nemo, hoc nomine, Dominium totius Insulæ sibi arripiebat, ut falso, et calumniosè volunt adversarii; plurimi namque fuerunt cujusque provinciæ pentarchæ a regio Monarcharum sanguine natalibus alieni; eorum autem nullus, quantumvis potentissimus, ad supremum Regni Thronum aspiravit; quare, vera apud nos viguit Monarchia; licèt pentarchia cum originali regiminis Regii formâ a primo Insulæ *Monarchâ*, *Slangio* instituta fuerit; Tunc enim Insula primum quinque-

partita, et cuilibet parti seu provinciæ *præses*, cum regis titulo, assignatus ; ita tamen, ut omnes uni supremo regi, seu monarchæ subessent. Sed quid his immoror ? de Pseudo-Historicorum Hiberniæ, et nominatim, Giraldi Cambrensis figmentis audiat Waræus, p. 119. “ Non possum, inquit, non mirari viros aliquos hujus sæculi, alioqui graves et doctos figmenta ea Giraldi mundo iterum pro veris obtrusisse.” Et ibidem : “ Multa hic fabulosa observari possent, quæ de Hiberniâ accumulavit Giraldus Cambrensis in Topographiâ Hiberniæ ; sed aliis ea discutienda relinquimus ; siquidem exacta eorum discussio justum requirit Tractatum.” Videant nunc exteri Scriptores, quem in Hiberniæ descriptione, sequuntur Auctorem, cui vel sui Patriotæ omnem fidem Historicam derogant ; quippe nebulo ille, non Historicus, ob injuriam forsani ipsi a quibusdam privatis meritò illatam, universæ genti, contra omnem rationem Historicam, palam detrahere non est veritus. Verùm, ut per suos amplius refutetur impudens scriptor et impostor, ecce quid de Hibernis, etiam post Anglorum incursum, dicat *Joannes Davisius*, Eq. Auratus sub Jacobo I. in *Hibernia* regius Procurator : “ Rege Angliæ inconsulto (ait ille in discursu suo de Hiberniâ) suas Hiberni leges ad suæ Reipublicæ administrationem adhibebant, Magistratus instituebant, flagitiosos in suis ditionibus vel pœnâ, vel veniâ prosequabantur ; bellum aut pacem ex suâ auctoritate inibant. Nec solùm Henrico II. Rege ista præstabant, sed ad Elizabethæ tempora exercebant. Donec Jacobo I.

Elizabethæ succedenti, Anno 1603; abjurato omni priori juris Regii, aut potestatis titulo, se subditos non inviti subjicerent: quòd eum ex illorum sanguino progenitum agnoscerent." Sed proh dolor! sub nullâ unquam regum familiâ *Hibernia* tam oppressa jacet, quàm sub hac ipsâ, etsi *Hibernicæ* sit originis. Ac imprimis quidem ipse *Jacobus I.* Juris administrationem in vernaculo nobis interdixit; adeo ut ipsius linguæ exercitium nobis sublatum sit. En regis post voluntariam nostram subjectionem remuneratio! quòd filio ejus *Carolo I.* fideles ad aras extiterimus, a *Crumvello* usurpatore, majori ex parte, bonis omnibus exuti, et partim in exteras oras relegati. Filio iterum *Carolo II.* ab exilio revocato fidelitatem nostram, et egregiam sibi, ac parenti navatam operam nequaquam recognoscente, aut ullum ad pristinas possessiones revocante. Denique, spreitis oblatis favorabilibus conditionibus, fidelitate nostrâ ducti *Jacobum II.* in Gallias turmatim insecuti post diuturnam operam Galliarum regi, superiori bello, præstitam, factâ demum pace (orbè facinus abhorrente) *dimissionem* pro mercede consecuti sumus. Ecce ut fidelitas nostra nobis semper exitio sit, et quò pertinacius Regibus nostris adhæremus, datamque fidem servamus, hoc liberius in *Historiis Rebelles* nominamur. Sed Deus ista videt! Ego autem, ut ad propositum redeam, et os Anglicis Scriptoribus obturem, Scriptum invenio, *præcedentiam* jure *Hiberniæ*, ipsi regi Angliæ adjudicatam: altercantibus enim de præcedentiâ Angliæ et Franciæ Legatis in Concilio Constantiensi Anno 1417. id

responsi a Concilio retulère, Sess. 28. " Quòd Europa in quatuor dividatur regna ; primum videlicet Romanum : secundum, Constantinopolitanum : tertium, regnum Hiberniæ, quod jam translatum est in Anglicos : et quartum, regnum Hispaniæ." Ex quo patet, quod rex Angliæ, et regnum ejus sint de eminentioribus, et antiquioribus regibus, et Regnis Europæ ; quam prærogativam Regnum Franciæ non fertur obtinere. Addo et ego, nec *primogenituram* Ecclesiæ, respectu Hiberniæ regum, ut mox ostendam de quâ tamen, tanto hiatu gloriantur Gallici Scriptores.

De Metropolitanâ Hiberniæ dignitate, inter reliquas Europæ, ita scribit *Joannes Azorius* Occidentis *Primates* recensens. "*In provinciis verò Occidentis*, inquit, (loquebatur per respectum ad *Orientalem* ecclesiam, in quâ regnârunt *Patriarchæ*, sunt *Primates* : totius quidem Hispaniæ Primas est Toletanus ; Hiberniæ Armichanus ; Angliæ Cantuariensis ; Africæ Carthaginensis ; Hungariæ Strigoniensis ; in Germaniâ olim Magdeburgensis, nunc Salisburgensis ; et in Galliarum provinciis, videlicet in Aquitaniâ, et Celtica, et aliis, *Primates* se appellant Bituricensis, Rhemensis, Lugdumensis, Arelatensis, Viennensis, Archiepiscopi ; de quibus statim. Poloniæ Primas sine controversiâ est Archiepiscopus Gnesnensis ; Scotiæ Archiepiscopus S. Andreæ. Unde liquet Hiberniæ Monarchiam, pariter ac Hierarchiam inter priores Europæ recensitas. Ut appositè animadverterit *Bodinus* de republicâ l. 1. c. 9. Inter principes, inquit, quædam dignitatis præroga-

tiva antiquioribus principibus ac rebus-publicis deberi videtur, tametsi opibus ac potentiâ inferiores sint.

Regum *Diadema et inaugurationem* quod attinet. Acutioribus quibusque notum est, ex Imperatoribus Aurelianum Diadematis; Constantinum verò M. frequentem Coronæ usum primò introduxisse, et Justinum Juniorem primum omnium in inaugurationibus *Coronâ* insignitum. Lewigildus autem West-Gothorum regum in Hispaniâ, primus *Coronâ* inter regia Insignia usus est, Anno circiter Chr. 580. Nam, teste Isidoro, ante illum, et habitus et concessus communis et genti, ita et regibus erat. Regium tamen atque aureum capitis insigne, tam supremis, seu monarchis, quàm etiam provincialibus Hiberniæ regibus, atque Reginis antiquitùs usitatum fuisse omnes docent nostri Antiquarii, idque patrio sermone modò *Asionn* id est diadema vocant, quod temporis postea successu modò *Coroin*, id est *Corona* promiscuè dici solebat. Idque pluribus ostendit *Flahert*. p. 46. et 47. ubi refert *Maudam* Connactiæ reginam Aureâ Coronâ redimitam quadrigali pompâ vehi; Aureum *Asionn* reginæ Hiberniæ in Comitibus *Temorensibus* Anno Christi 174. furto sublatum. Imò, ex P. *Wardæo* in vita S. Rummoldi, citat, quòd in præliis diademate coronati incederent omnes reges Hiberniæ atque etiam in ple-risque Actis solemnibus. Et quidem *Brianus* aut *Bernardus Boromæus* dictus, visâ *Coronâ* Regiâ, ab hostibus agnitus, occubuit, An. D. 1014 et *Donnchadus* ejus filius Majorum suorum *Coronam* Romanam secum detulisse legitur Anno 1064. quod insuper

Regibus provincialibus Coronæ usum innuit: siquidem nec ille, nec alius quisquam e majoribus saltem *Christianis*, præter patrem, pro rege *Hiberniæ* agnitus fuit. Porro Donnchadi *Coronam* Papa Angliæ regi transmisit, non ut eam retineret, sed ut eam legitimo traderet hæredi. Atque etiam *Corona, Gemma*, aliæque res pretiosæ in aperto quodam in Hibernia, sepulcro, Mense Augusto Ann. 1703. inventæ, quin ad priscos Hiberniæ reges, spectaverint, dubium non est; Corona enim *R. Jacobi II.* ad S. Germanum Galliæ delata est.

Cæremoniarum verò in inaugurationibus adhibitæ imaginem vel ipsa referunt *Hiberniæ* Insignia: quæ Bartholomæus Cassanæus in Catalogo gloriæ mundi parte I. consid. 38. conclusione 17. ita describit. "Rex Hiberniæ habet Regem aureum tenentem Liliū in Majestate in campo nigro:" quare, existimo, lyram auream in scuto rubeo, moderna *Hiberniæ* Insignia, fuisse olim solius *Lageniæ*, et ab Angliæ et Exteris pro totius regni Insignibus tandem usurpata. Extat præterea *lapis* noster, *fatalis* dictus, in Angliæ regum Throno West-Monasterii, ex *Hiberniâ* primū in *Scotiam* ut conjecturare licet, temporibus Kinethi regis vid. p. 41. et inde ab Edwardo III. Angliæ R. per Scotiam victore, Londinum translatus; An. 1300. Super hoc monumento, seu Lapide Hiberniæ, reges investituræ suæ auspicia olim solenniter recipiebant; unde vulgares versus:

"*Ni fallat fatum, Scoti quocunque locatum,
Invenient lapidem regnare tenentur ibidem.*"

Porro *lapidem* illum ideo *fatalem* dictum volunt Historiæ, quòd Regii sanguinis principes, gentilismi tempore, super eo sistentes, utrum regnaturi essent, experiri in more habebant: si enim sub sessore *sonitum* ederet, certum erat regnandi augurium, sin *obmutesceret*, omnem spem præscindebat. Talis quoque fuisse dicitur *Lapis vocalis*, seu statua regis Ægypti, a *Cambyse* deinde ad medium usque pectus disrupta. Cessavit autem *lapidis* nostri augurium ab anno 1300. quò in Angliam adductus est, ad annum 1603. quò super illo coronatus est Jacobus I. M. Britannix, Francix, et Hibernix Rex. Veriùs tamen cessavit nato *Christo, Salvatore nostro*, ut et cætera falsa oracula de quibus passim Scriptores Ecclesiastici; adeo ut Julius Cæsar institutâ *Hecatombe* ad Oraculum *Delphicum* id responsi accepisse dicatur.

“ *Me puer Hæbreus, Divos Deus ipse gubernans,
Cedere sede jubet, tristemque redire sub Orcum;
Aris ergo dehinc tacitis abscedite nostris.*”

Quod ad Regiam unctionem attinet: quanquam omnes fere hodie *Christiani* reges illam usurpent, aliam tamen constat olim fuisse consuetudinem praxim et, unde *Robertus Lincolnensis* Episcopus in Epist. ad Henr. 3. “Multi sunt, inquit, reges, qui nullatenus unctionis munere decorantur. Et *Cardinalis Hostiensis* sic scribit: *si quis* rex inungi novâ consuetudine velit, usus, et mos obtinuit, ut id a Romano Pont. petat, sicut fecit *Rex Arragonum*.” Nullum Domesticum monumentum de regum nostrorum unc-

tione reperiisse se fatetur ingenuè *Flahert.* p. 47. Ogygiæ Insulæ quod tamen nihil probat; cum idem de Sacramentali unctione dici possit, quam tamen regibus, cum populo Christiano, communem nemo non agnoscat, nisi qui Christianos illos diffitebitur. Sed liber de numero Cardinalium, Archiepiscoporum, et Episcoporum, Anno 1533. Romæ impressus p. 49. inungi dicit *Reges, Castellæ, Arragoniæ, Ibernix, Scotiæ, Polloniæ, Hungariæ, &c.* Provincialis Rom. *Reges Hiberniæ oblini* solitos tradit.

Ritus autem ille per *Orientis* populos, atque in *Veteri Testamento* adeo frequens et vulgaris ut regem constituere, eundemque *inungere* idem plane significant. Nec desunt Theologi, qui *Rabinorum* sententiam secuti, docent *Davidem* Regem ejusque posteros, eodem, quò *Sacerdotes* oleo inunctos: atque id continuâ traditione habent, *Oleum Sanctum*, quo *Aaron* S. S. Sacerdos inunctus, id ipsum ad inunctos Reges *Davidicæ* stirpis sine imminutione divinitus servatum spatio 900. Annorum: non secus ac *Galli* Oleum, quò *Clodovæus* I. a S. *Remigio* inunctus, traditur per *columbam* in *Ampulla* coelitus dimissum, et hactenus conservatum affirmant; hinc in quibusdam eorum *numismatibus* legere est, "*Francis data munera cæli.*" Verùm, antiquiores Scriptores, qui dicti *Clodovæi* temporibus floruerunt, eum a S. *Remigio* baptizatum docent; de oleo verò et *ampulla*, coelitus missis, altum apud eos silentium. Et *Amionius* quidem, *Hincmarus* et alii qui *Olei*, et *Ampullæ* mentionem faciunt, ad baptizandum *Clodovæum*, non ad eum Regem *inungendum* adhibita

scribunt. Addo, *Pipinum Caroli Magni* patrem, primum fuisse e Franciæ regibus, qui *Regalem* suscepit *Uctionem*, ut Scriptores fide digni tradunt, quos citat Flahertius, p. 52. Ogygiæ Insulæ.

Porro in *Occidentali* Imperio certò constat, unctionem Regiam, cum ipso Imperio natam, exeunte Anno 800. et a Cæsaribus, qui *Carolo M.* successerunt, ad nostra usque tempora nunquam intermissam. In *Orientis* autem Imperio ante *Emanuelem Comnenum*, Anno 1180. et *Alexium* ejus filium, et successorem vix usurpata: et probabiliter quidem supremis *Emanuelis* temporibus, cùm Rom. Pontificum gratiam, affectatâ pietate, sibi conciliandam putasset. Huc fecit, quòd *Manasses* sub eodem *Emanuele de Caroli M. coronatione* ita Græcè in hunc sensum cecinerit.

“ *Quod nos Romanus habebat,
Imo quod Hæbreis fuerat solemne Tyrannis,
Signatum infundens a summo vertice, totum
Usque pedes unxit, Verum quid Sacra quid ipse
Sacrorum Antistes voluit ? nescimus.*”

De his et aliis huc spectantibus vide fusiùs Flahert. p. 74. et seqq. Atque ut paucis absolvam, in hoc, quod omnium unctionum caput est, Hiberniæ reges præ omnibus omnium gentium Monarchis post Romanorum Imperatores, et Gothorum in Hispaniâ, sed Arianos, reges gloriari possunt, quòd primi Sacramentalis Olei unctione Christianitati fuerint initiati. Et hinc est quòd *Hibernia* ab Alberto M. et Bartholomæo Anglico Oratorum Henrici V. fide

de quibus paulo ante, aliis regnis præferenda existimetur. Unde patet, quàm immeritò Rex Galliarum *primogenituram Ecclesiæ* sibi usurpat, (nisi tamen Pontificum concessionem mære insistat) quæ omni jure debetur *Laogario* II. Hiberniæ, regi a S. Patricio Hibernorum Apostolo baptisato, circa An. Christi 428. longè ante Clodovæi I. Galliarum regis (quem *primogenitum Ecclesiæ* perperam volunt) tempora. *Clodovæus* enim a S. *Remigio* baptisatus legitur ad Annum Christi 499.

Jus *hæreditarium* et *successionis proprietatem* attinet: duo spectanda monet *Flahert.* p. 57. nempe ipsum jus hæreditarium et populi *Electionem*.

Jure hæreditario quivis masculus, decessoris propinquus capax erat summi Magistratûs, illius ditionis, cujus aliquis e majoribus primus erat conditor: *Electione* tamen ea dignitas uni adstringebatur ad vitæ terminum, sed nec licebat iis penes quos *eligendi* erat potestas, alium quenquam eligere, quàm *ultimi possessoris patrum, fratrem, filium*, aut alium e familiâ propinquum; hac servatâ communiter lege, ut esset *ætate senior* et *conditione dignior*, in quem potestas conferebatur. Quod supremorum regum exemplo manifestum reddit *Flahertius*: sic enim habet. “Nemo ab adventu filiorum Milesii ad eam dignitatem aspirabat, nisi qui ab uno ex tribus ipsius filiis originem duxerit, præter tres ex cognato Lugadii, filio Ithi, sanguine, et unum e plebe per annos 1447. ad S. Patricii appulsum.” Christiani deinde reges ex solo Nielli Regis semine regnârunt 46. per annos 590. ad An. Christi 1202;.

quatuor præcipuis ejusdem stemmatis familiis alternatim succedentibus. Interdum autem ex his aliqui, præ nimia dominandi libidine, (cujusmodi sunt milena apud veteres omnes nationes, tam Christianas quàm Ethnicas exempla) debitam sibi potius rati bello et violentiæ subsidio regiam dignitatem præripere. Et quidem cædis exempla in primis orbis, et urbis, æque ac in nostræ gentis, *conditoribus* inveniuntur. Unde appositè Flahert.

“ *Contigerat primis quod fratribus orbis et urbis
Scotica fraternis cædibus orsa Domus.*”

Quia *Heberus*, Regni gubernaculum prætendens, ab *Herimone* fratre, natu juniore, cæsus fuit; sed *Remus* e contra a *Romulo*, seniore natu, interfectus; quòd per contemptum urbis mænia equo transiliisset. Unde Ovid.

“ *Mænia parva prius, sed quamvis parva fuere,
Non tamen expediit transiliisse Remo.*”

Cæterum; sine armorum *potentia*, Electorum *suffragiis*, et avitæ hæreditatis *prosapia* in Hiberniâ omnis ad supremum cujuslibet familiæ Magistratum præclusus fuit aditus.

Quod ad successionem attinet: superstiti principi successor designabatur, qui e vivis sublatum exciperet, esto filius, aut frater, aut alius dignior e familiâ agnatus. Hunc *Tainiste* dixêre, vocabulo ab annulari digito translato; qui sicut medium et loco, et longitudine propius attingit, ita *Tanista* loco, et auctoritate a principe secundus. Atque hinc *Tanistriæ* legis titulus a *Davisio in casu Tanis-*

triæ, et *Waræo Antiquit. Hiberniæ*, c. 8, derivatur. Quisque e reliquis familiæ Candidatis *Riogh Dhamhna* dictus est ; quod est regia materies ; nimirum materies apta ad recipiendam Regiam formam suæ familiæ. Si vero liberæ aut mechanicæ artis alumnus fuerit, *Adhbar* tantum, quod materiem etiam denotat, vocatur ; quippe materies disposita, ut tali professione informetur.

Siquidem tres erant olim in hac republica ordines : unus regum, alius Druidum et literatorum, ac tertius opificum et plebeiorum ; et in singulis ordinibus septem gradus et dignitates, suis quæque obligationibus, et immunitatibus ordinatæ. Posteriorum ordinum quisque in suâ arte professor *Ollamh* vocatur.

Evangelii quoque post legem amplexam, sicuti Monarcha, et Primas in toto regno, et Pentarcha cum Archiepiscopo in quâlibet provinciâ, ita in singulis ditionibus, præter ditionis regem, cui suberant *Taisii*, seu *Barones*, erat Episcopus, et Abbas cum administrandæ legis Judice, et cujusvis alterius professionis *Ollamh*, qui superiores habuit in Provinciâ, et supremos in regno ejusdem artis professores.

Hactenus *Flahertius* de modo olim succedendi apud Hibernos, et ego de hac prima parte *Descriptionis Bipartitæ Regni Hiberniæ*. In secunda verò parte, si Deus vitam protelaverit, *synchronismum* regum nostrorum cum Exteris instituere est animus, ut et *Monachismum*, seu diversorum ordinum religiones, et monasteria in Hibernia olim fundata atque etiam *Sanctos et illustres* in Hibernia *Familias*

Hiberniæ originis annotare : cætera quæ desiderari possint, velut miscellanea adducturus. Interim

Laus Deo patri Creatori, Deo Filio Redemptori, Deo spiritui S. cooperanti, Beatissimæ Virgini Mariæ, totique aulæ cœlesti pro nobis intercedenti.

INDEX

TITULORUM HUIUS I. PARTIS.

PARS I.

Metricè exhibita, cum præfatiuncula.

SECTIO I.

Quâ Hiberniæ Descriptio, heroico carmine a me adornata, continetur, insertis quibusdam in locis aliorum Scriptorum testimoniis, sed cursivo caractere, ut notari possint, p. 15. et seqq.

De Mirabilibus Hiberniæ, p. 39.

ALTERA HIBERNIÆ DESCRIPTIO, 42.

Unâ Elegiâ comprehensa, adjectis ad calcem Auctorum testimoniis, tam ab ejus olim Auctore, quam a me nunc collecta, p. 43. et seqq.

Dicta Auctorum Testimonia, p. 48.

ELEGIA

De statu Hiberniæ sub Crumwello, p. 65.

ELEGIA

Mea post pacem Risvicensem, p. 68.

ELEGIA

Mea, occasione successionis Hispanicæ, p. 62.

APPENDIX,

Duobus paragraphis absolutus, p. 76.

Paragraphus I.

De variis Hiberniæ nominibus, ac præsertim de nomine
Scotiæ, p. 77.

Paragraphus II.

De variis Hiberniæ Incolis, p. 95.

De Partholano,

Seu prima in Hiberniâ post Diluvium Colonia, p. 96.

De Nemethiorum

Secunda in Hiberniâ Colonia, p. 99.

De Firbolgorum,

Seu Belgarum 3. in Hiberniâ Colonia, p. 101.

De Danannarum

Quarta in Hiberniâ Colonia, p. 104.

De Scoto-Hibernorum,

Quinta in Hiberniâ Colonia, p. 106.

Ephocæ,

Seu æræ notabiles, p. 113.

SECTIO II.

Continens poema Chronologicum Bipartitum, p. 119.

PARS I.

Poematis Chronologici, de primis Hiberniæ Incolis et Coloniis : Item, de regibus Hiberniæ Ethnicis ab anno Mundi 1960. ad annum Mundi 4381. Æræ Christianæ 432, per annos 2412, p. 120, et seqq.

PARS II.

Poematis Chronologici, de regibus Hiberniæ Christianis 57, et duabus reginis, ab anno Christi 432. ad annum 1703, p. 132, et seq.

CATALOGUS

Regum Hiberniæ Chronologico-Genealogico-Historicus, p. 142.

Reges IX. Coloniae Belgicæ, aut Firbolg. p. 143.

Reges IX. Coloniae Danannicæ, ibid.

Reges CLXXVII. Coloniae Scoto-Hibernorum, p. 145, et seq.

TABULÆ GENEALOGICÆ

Regum et sub-regum Hiberniæ ; et consequenter speculum Genealogicum illustrium Hiberniæ familiarum, &c. p. 164.

ENUMERATIO

Regum Hiberniæ, p. 174.

NOTANDA

Circa stirpem et successionem modernorum regum Angliæ, p. 188.

CATALOGUS SPECIALIS

Regum Hiberniæ cum versione vernaculâ sed Latino caractere, p. 190.

IX. Reges Belgicæ Coloniae, p. ead.

IX. Reges Coloniae Danannicæ, p. 191.

CLXXVII. Reges Coloniae Scoto-Hibern. ac imprimis, ib.

XXV. Reges ex stirpe Hiri, p. eadem.

XXX. Reges ex stirpe Heberi, p. 193.

CXVII. Reges ex stirpe Herimonis, p. 194.

III. Reges ex stirpe Ithi, p. 200.

Reges cum reluctantiâ, p. eadem.

Epocæ seu Æræ Domesticæ Majorum nostrorum quæ velut puncta fixa, Chronologicæ inserviunt.

Dissertatio unica de Hiberniæ insulæ, &c. p. 202.

De loco, situ, et amplitudine regni Hiberniæ, p. 203.

De statu Monarchico et modo succedendi apud Hibernos ante Anglorum adventum, p. 209.

 AD LIBRUM.

Olim tempus erit, quô pervolvêre, Libelle,

Cum tuus in tumulto Kellius auctor erit ;

Hiuc te Lectorem, nunc pro tunc, oro benignum,

Defuncti in precibus sis memor usque mei.

INDEX.

A.

- ACTIONS worthy of praise, p. 6.
Ancestry ; their good qualities inherited by their descendants, p. 8.
Academy of Paris founded by an Irishman, in the reign of Charlemagne, p. 12.
Amusements of the higher classes among the Irish, p. 27.
Affectionate ejaculations of a dying mother towards her children, p. 69.
Athlone the seat of the O'Kellys, p. 39.
Aughrim " " " p. 39.
Alexander conquered Darius, p. 127.
Arrival of Henry II. in Ireland, p. 139.
Armorica in Brittannia, p. 205.
Acres apportioned for tillage and pasturage, p. 207.
Anointing used in the coronation of kings, p. 221.

B.

- Benefits conferred with modesty, p. 7.
Birds of various kinds, p. 22.
Bees, ib.
Bridget, St., of Kildare, p. 28.

- Banishment and destitution, p. 69.
 Bravery of the Irish, known to the nations of Europe, p. 71.
 Battle of Moyturense in Ireland, and the siege of Troy-
 about the same period, p. 105.
 Boats made of wicker and covered with ox-hides, p. 149.
 Birth of our Lord, when Conarius I. reigned, 153.
 Brianus Boromæus, p. 159.
 Biscay, in Spain, lies to the south of Ireland, p. 205.
 Boundaries of Leinster on the east, ib.
 Boundary of Connaught on the West, p. 206.
 Bishops, Archbishops, and Primates, p. 217.
 Brien Boromæus, the cause of his death, in the battle of
 Clontarf, p. 218.

C

- Chastity and justice are naturally in close alliance, p. 6.
 Cromwell contrasted with other tyrants, p. 13.
 Commerce flattering to foreigners, p. 18.
 Character of the Irish, p. 26.
 Cruelties and other excesses of the Danes, p. 32.
 Check given to the Roman power by the Irish, p. 33.
 Crown of Ireland conferred by the Pope (who was an Eng-
 lishman) upon Henry II. p. 36.
 Castigation of Providence, p. 64.
 Colony of the Firbolgs, p. 101.
 Colony of the Danannæ, p. 104.
 Do. Scoto-Hiberni or Irish, p. 106.
 Confusion of languages, p. 107.
 Claudius Clemens and Joannes Scotus, p. 90.
 Cronological poem introduced, p. 119.
 Catalogue of the Kings of Ireland, p. 142.
Conallus in Jerusalem, the day that our Lord suffered upon
 the cross, p. 176.

Contrast in size between England, Ireland, and Scotland,
p. 204.

Counties and provinces, p. 208.

Cambrensis censured, p. 215.

Coronation ; its diadem, and inauguration, p. 218.

Ceremonies used at the inauguration of their kings, p. 219.

D.

Danes defeated at Clontarf, p. 32.

Description of Ireland by D. Aylmer, presbyter, p. 42.

Dogs, their sagacity, swiftness, &c. p. 23.

Descent of the Kings of Scotland, p. 130.

Death of Roderic O'Connor, last of the Irish Kings, p. 139.

Distinctions among the Irish known by the colour of their
clothes, p. 146.

Duke of Ormond informed against O'Kelly, 181.

Divisions of Ireland under the Monarchy, p. 206.

Divisions and subdivisions of the districts, p. 207.

Dublin City, p. 209.

Davise, knight, on Ireland, p. 215.

E.

English and Scotch traduce the Irish, p. 25.

Example worthy of imitation, p. 6.

England exulted in the expulsion of James II. from the
throne, p. 70.

Elegy on the tyranny of Cromwell, p. 65.

Elegy to the Catholic Princes of Europe in favour of Ire-
land, p. 68.

Elegy against the French for usurping the throne of Spain
p. 73.

Erin, Banba, Fodla, p. 78.

- Emania in Ulster founded, p. 126.
 English Kings, after Ireland had surrendered, 162.
 Epochs in Irish history, p. 200.

F.

- Fertility of the soil, p. 17.
 Fish abounds in Ireland, p. 18.
 Flavour of Irish produce, p. 19.
 Fountains and their sources, p. 21.
 Forts raised by the Danes, p. 32.
 Fatal stone carried from Ægypt by the Gadelians, p. 34.
 Fuel of turf and coal, p. 45.
 Fevers frequent in Ireland, p. ib.
Fenius Farsaith cotemporary of *Heber* and *Phaleg*,
 p. 101.
 Frogs were not in Ireland before the arrival of King Wil-
 liam, p. 20.
 Foreign historians should not copy after the English and
 the Scotch, p. 202.
 Foreign domination never known in Ireland before Henry
 II. p. 210.
 Fathers of families may be deemed kings over their house-
 hold, p. 212.

G.

- Great Britain, derivation of the name, p. 100.
 Golden cups and goblets made and used, p. 145.
 Gymnastics established at Tara, p. 148.
 Genealogies of Irish families discovered to spring from the
 Kings of Ireland, p. 174.
 Genealogical Table, 170.

H.

- Harbours numerous and favourable to shipping, p. 17.
 Hospitality to strangers, p. 18.
 Horses of Ireland greatly prized, p. 19.
 Herbs of every kind flourish in Ireland, p. 21.
 Historians, who are alone worthy of confidence, p. 44.
 Hunting practised by the nobility, p. 46.
 Higher orders of the State contribute to the happiness of the people, p. 69.
 Heber and *Phaleg*, with whom the Hebrew language remained pure, p. 107.
Herimon, *Heberus*, and *Hirus*, p. 122.
 Hardships of an exile pathetically described, p. 141.
Hugonius and Alexander the Great cotemporaries, p. 150.
 Hebrides, islands, p. 205.
 Henry II.'s object for invading Ireland, p. 211.
 Heptarchy in England, p. 213.
 Hereditary right of succeeding to the throne, p. 223.

I.

- Justice and loyalty averse to corruption, p. 7.
 Irishmen seek education abroad, p. 31.
 Ireland divided into provinces and counties, p. 38.
 Island of Saints, a name conferred on Ireland, p. 69.
 James II. neglected and deceived by the French, p. 70.
 Invocation to propitiate the Deity, p. 71.
 Ireland called Scotia, from Scythia, p. 86.
 Irish language, p. 108.
Iarbas gives to Dido the territory of Carthage, p. 110.
Ithus, uncle of Milesius, slain, p. 112.
 James I., p. 140.

- Irish language not known to foreigners, therefore they are incapable to write the history of the country, p. 215.
 Islands which formerly made a part of the Continent, p. 203.
 Ithaca, the kingdom of Ulysses, p. 212.

K.

- King William and Queen Mary, p. 140.
 Kings, the number who were Heathens before St. Patrick, p. 163.
 Kings, Christians after his arrival, *ibid*.
 Kings, their titles ably discussed, p. 211.

L.

- Lakes of Ireland, and their qualities, p. 22.
 Language of Ireland, difficulty in pronouncing it, p. 27.
 Laurence, St., Bishop of Dublin, p. 28.
 Lough-Ney, changes wood into iron and stone, p. 45.
 Loyalty and bravery of the Irish, p. 47.
 Landing of the Firbolgs in Ireland, p. 102.
Lamfinnus descended from *Fenius*, p. 109.
 Leaders of the Milesian expedition, p. 115.
 Languages, number, after the confusion of Babel, p. 166.
 Longitude and latitude of Ireland, p. 204.
 Length of the days, p. 205.
 Loyalty unrewarded, p. 216.

M.

- Modesty of a poet, p. 2.
Martinitz family eulogized, p. 5.
 Metals, minerals, and mines, p. 24.

- Music, the people's attachment to it, p. 26.
 Missionaries from Ireland instructing other nations, p. 31.
 Mention made of Ireland in the expedition of the Argonauts, p. 102.
 Milesius, progenitor of the Irish kings, p. 112.
 Milesian expedition sailed for Ireland, *ibid*.
 Marble of various kinds, p. 44.
 Married, O'Kelly to the daughter of O'Connor, p. 181.
 Miles contained in the circumference of Ireland, p. 204.
 Monarchy of Ireland, the title ably defended, p. 214.

N.

- Nature bountiful to Ireland, p. 17.
Noa's Arc, p. 36.
 Neptune and Ceres, p. 43.
 Names of Ireland, p. 77.
 Noah's descendants attempt to build the Tower of Babel, p. 107.
 Names of the Provinces, and by whom they were divided, p. 206.

O.

- Orders* of the Knights Templars, and of Malta, p. 28.
 O'Kelly, aid-de-camp to Brien Boromæus, p. 32.
 Ogygia, which signifies very ancient, p. 80.
 Ollam Fodla, the great lawgiver of Ireland, p. 147.
 O'Kelly, O'Reilly, O'Maddin, Mac-Egan, Mac-Mahon, Maguire, p. 156.
 Oracles ceased to give responses after the birth of Christ, p. 219.

P.

Poet O'Kelly receives presents from the Emperor Leopold, p. 2.

Patronage essential to literary productions, *ib.*

Partiality by Camden towards the English and Scotch, p. 12.

Pastures of Ireland, p. 18.

Propensities of the lower classes amongst the Irish, p. 27.

Patrick, St., taken prisoner and carried to Ireland, p. 35.

Partholanus and his colony became extinct, p. 37.

Persecutions inflicted upon the Irish, p. 65.

Praises on Mary Queen of Scots, p. 89.

Pheasants brought first from Colchis, p. 103.

Particulars of the invasion of the Milesians, *O'Flaherty*, p. 116.

Patrick, St., his origin, p. 172.

Patron of Austria, St. Colmanus, p. 184.

Provinces and counties, p. 208.

Precedence given to Ireland in a Council of the Church, p. 217.

Q.

Queen Macha, p. 150.

Queen Anne, p. 140.

R.

Remarkable epochs, p. 113.

„ „ p. 114.

„ „ p. 115.

Rivers of Ireland favourable to commerce, p. 20.

- Reverses sustained by the Irish in the late war, p. 32.
- Rights of primogeniture disputed, p. 117.
- Rings of gold, allowed to be worn by the nobles, p. 147.
- Response or answer of the Oracle of Apollo concerning the Saviour, p. 220.
- Rebels, the title of, unjustly affixed to the Irish, p. 216.

S.

- Situation of Ireland, p. 15.
- Saints unjustly claimed by the Scotch, p. 16.
- Saints of Ireland, innumerable, p. 28.
- Strongbow sent by Henry II. to aid M'Dermot, p. 36.
- Strifes caused by disparity in religion, *ib.*
- Scoto-Hibernians invade Ireland, p. 38.
- Sons of Milesius victorious, *ib.*
- Sufferings of the Irish known to all the world, p. 47.
- Subversion of the faith, p. 69.
- Scota, daughter of Pharaoh king of Ægypt, p. 83.
- Scotland, when so called, p. 87.
- Scoto-Hiberni passed from Africa to Spain, p. 110.
- Solomon's Temple built and dedicated, p. 112.
- Sheep, their utility and excellence, p. 19.
- Scotia Major, formerly the name of Ireland, p. 43.
- Scotland subdued by the Irish, p. 150.
- Surveys made in Ireland frequently discovered to be erroneous, p. 205.
- Seas surrounding Ireland, p. 206.
- Saxum fatale, or fatal stone, brought from Scotland to Westminster Abbey, p. 219.

T.

- Temperature of climate, p. 16.

- Troy had fallen by means of a woman, so has Ireland, p. 36.
Testimonials of authors on Ireland, p. 48.
Treachery of the enemies of Ireland, p. 66.
Tara founded by Thais, wife of Heremon, p. 122.
Titles, &c. p. 210.
Tainiste, a name implying a right of succeeding to the crown, its derivation, p. 224.

V.

- Virtue not sufficiently esteemed, 70.
Vergivian Sea, see *note*, p. 15.
Version of the names of the Kings from the Latin into the *Irish* language, p. 191.
Voluntary exile of the Irish accompanying James II. into France, p. 216.

W.

- Writers inflict great evil by misrepresentation, p. 1.
Wall raised by the Romans to protect the Britons from the incursions of the Irish, p. 33.
Wonders of Ireland enumerated, p. 39.
Westerly situation of Ireland, 20.

THE FOLLOWING BIOGRAPHICAL TESTIMONIAL IS ILLUSTRATIVE OF THE HIGH MERITS OF THE AUTHOR.

WILLIAM D. O'KELLY was born in the County of Galway, and parish of Aughrim, and was descended of the O'Kellys of Aughrim. He quitted his native country very young, some years before the Revolution, and applied himself to the study of Humanity in the College of *Louvain* in *Flanders*, and of Philosophy and Law in that of *Paris*. He afterwards visited, and was very conversant in several other Universities of *Europe*, particularly those of Germany. About the year 1699, he settled at *Vienna*, where the Emperor *Leopold* gave him the chairs of Philosophy, History, and Heraldry, at his Imperial Court, in which faculties he was also chosen by the states of *Austria*, for the Academy founded at *Vienna* for the said states, for the noble youths of that Province. About that time he published the following Treatises, (viz.)

A Compendious System of Philosophy, entitled *Philosophia Aulica*, written for the use of young gentlemen of the Province of *Austria*.

Historia Bipartita Hiberniæ. It is written in verse and prose, and grounded on *O'Flaherty's Ogygia*. From a modest, well penned letter, dated Vienna, February 12, 1741, in answer to one of mine, I have formed my account both of his education, writings, and preferments. He writ besides, an Abridgment of History, Chronological, and Geographical, under the title of, *Institutiones Academicæ*, intended both for public use, and for the halls, when he was obliged to lecture on those matters. Also, *Speculum Imperiale, Historico-Chronologicum; Speculum Heraldicum*. All these Tracts were published in *Latin*, and at the date of the aforesaid letter, he had ready for the press, a larger and more complete system of Philosophy, under the title of *Philosophia Aulico-Academica repetitæ prælectionis*, but whether yet printed I know not.